

Vlaams
Parlement

ingediend op **1720** (2018-2019) – Nr. 1
26 oktober 2018 (2018-2019)

Beleidsbrief

Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen
en Ontwikkelingssamenwerking
2018-2019

ingediend door minister-president Geert Bourgeois

INHOUD

Lijst met afkortingen	6
Managementsamenvatting	7
I. Inleiding	8
II. Strategische en operationele doelstellingen.....	12
1. De belangen van de Vlaamse samenleving zijn internationaal goed behartigd	12
1.1. Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU	12
1.1.1. Opties voor een slagkrachtige EU articuleren en verderdigen	12
1.1.2. Een Europese reflex creëren	14
1.1.3. De structurele interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen verhogen.....	14
1.1.4. De Europese regelgeving correct en snel omzetten	15
1.2. Vlaanderen heeft goede relaties met buitenlandse overheden .	15
1.3. Vlaanderen is gericht aanwezig in multilaterale organisaties...	17
2. Vlaanderen heeft een sterke(re) internationale reputatie die ons beter vooruit helpt	19
2.1. Vlaanderen is gekend als sterke en innovatieve economie	19
2.2. Vlaanderen is erkend als logistieke toegangspoort tot Europa .	19
2.3. Vlaanderen staat te boek als een top toeristische bestemming	20
2.4. Vlaanderen is synoniem voor state of the art	21
2.5. Vlaanderen geldt als place to be voor onderwijs en wetenschap	22
2.6. Expats in binnen- en buitenland zijn geïnspireerd door Vlaanderen.....	23
3. De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering	24
3.1. Vlaanderen is wereldwijd nog prominenter gepositioneerd als sterke en innovatieve economie	24
3.1.1. Eén strategie voor internationalisering van de Vlaamse economie.....	24
3.1.2. Vlaanderen gericht positioneren als investeringslocatie	26
3.1.3. Het Vlaamse economische diplomatieke netwerk versterken.....	26
3.1.4. Vlaanderen op de kaart zetten via missies en wereld-evenementen	27
3.2. Internationalisering staat nog meer centraal in de groei-strategie van bedrijven en clusters	28
3.2.1. Ondernemingen sensibiliseren voor internationalisering	28
3.2.2. Speerpuntclusters sterke internationale spelers maken	29

3.3. Een meer gerichte internationalisering versterkt het economische weefsel in Vlaanderen.....	30
3.3.1. Vlaamse bedrijven ondersteunen om sneller en duurzamer nieuwe markten te veroveren.....	30
3.3.2. Vlaamse bedrijven stimuleren om meer actief te zijn in opkomende economieën	32
3.3.3. Een vlotte toegang tot financiering van internationaal ondernemen voorzien	33
3.3.4. Meer buitenlandse directe investeringen binnenhalen...	34
3.3.5. Een investeringsvriendelijk ecosysteem creëren	36
3.4. Een vrijere en eerlijkere internationale handel is gunstig voor de Vlaamse economie	38
3.4.1. Werken aan meer toegankelijke buitenlandse markten .	38
3.4.2. Vlaamse investeringen in het buitenland beschermen ..	40
3.5. Internationale bereikbaarheid van Vlaanderen verzekert de concurrentiepositie van de Vlaamse economie	41
4. Vlaanderen draagt ertoe bij dat de internationale armoede verder afneemt.....	42
4.1. De Vlaamse samenwerking blijft geconcentreerd op de partnerlanden in Zuidelijk Afrika	42
4.1.1. Waardig werk creëren via KMMO-ontwikkeling in Zuid-Afrika en een transitie bevorderen naar een inclusieve en klimaatadaptieve groene economie	42
4.1.2. Het recht op gezondheid realiseren in Mozambique.....	43
4.1.3. Bijdragen tot een performant landbouwbeleid en het recht op voedselzekerheid in Malawi	44
4.2. We spelen permanent in op belangrijke trends en evoluties in Zuidelijk Afrika	45
4.2.1. Onze inspanningen in lijn brengen met de 2030 agenda voor Duurzame Ontwikkeling	45
4.2.2. Flankerende initiatieven ondersteunen in de regio Zuidelijk Afrika	45
4.2.3. Samenwerken met de private sector in domeinen relevant voor ontwikkeling.....	46
4.3. Vlaanderen leeft internationale verbintenissen inzake internationale klimaatbijstand na	47
4.4. Vlaanderen schakelt zich in de internationale armoede-agenda in.....	48
4.4.1. Verhogen van de effectiviteit van de hulp	48
4.4.2. Realiseren van een integrale noodhulpbenadering.....	48
4.4.3. Versterken van het draagvlak voor ontwikkelings-samenwerking	49

5. We werken mee aan een democratischere en rechtvaardigere wereld.....	50
5.1. Vlaanderen streeft naar een betere naleving van de rechten van de mens wereldwijd.....	50
5.2. De herdenking van de Eerste Wereldoorlog versterkt de vredesgedachte	51
5.3. Vlaanderen draagt zijn expertise uit inzake conflictverwerking en vredesopbouw	52
5.4. Good governance is rode draad door de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	52
5.5. Bedrijven ondernemen duurzaam en 'maatschappelijk verantwoord' in het buitenland.....	53
5.6. Er is respect voor arbeids- en milieunormen.....	53
5.7. Vlaanderen voert een verantwoord(elijk) vergunningsbeleid voor handel in strategische goederen	54
5.7.1. Verdere praktische uitvoering van het Wapenhandeldecreet.....	54
5.7.2. Blijvend inzetten op outreach	54
5.7.3. Verkorten van de doorlooptijd van de dossiers	55
5.7.4. Bijdragen aan de effectieve toepassing van het VN-Wapenhandelsverdrag en de wereldwijde versterking van wapenhandelcontrole.....	55
5.7.5. Implementatie van het Verdrag Chemische Wapens	56
5.7.6. Herziening Samenwerkingsakkoord	56
5.7.7. Mee waken over het respecteren van internationale afspraken rond sanctieregimes	56
5.7.8. Meewerken aan het samenwerkingsakkoord inzake nucleaire export	57
5.7.9. Een nieuwe Dual Use regelgeving.....	57
5.7.10. Evaluatie Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB	58
III. Een efficiënte en kwaliteitsvolle organisatie die bijdraagt tot het behalen van de doelstellingen	58
1. De entiteiten van het beleidsdomein focussen op de kerntaken en werken efficiënt samen	58
2. Het Departement Buitenlandse Zaken (BUZA) wordt een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken	59
3. De Vlaamse vertegenwoordigingen functioneren effectief en efficiënt	59

4. De subsidies die we verlenen zijn maximaal afgestemd op de doelstellingen.....	60
4.1. Principes als kader voor subsidies aan multilaterale organisaties	60
4.2. Organisatie van de begroting ontwikkelingssamenwerking in lijn met de realiteit in het Zuiden.....	60
5. Streven naar een optimale intra-federale samenwerking met respect voor ieders bevoegdheden.....	60
Bijlagen	
Bijlage 1. Verdeling subsidies.....	61
Bijlage 2. Regelgevingsagenda.....	83
Bijlage 3. Moties en resoluties van het Vlaams Parlement	92
Bijlage 4. Rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof	94
Bijlage 5. Rapportering over gevolgen die gegeven werden aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie die betrekking hebben op de regelgeving	94
Bijlage 6. Horizontaal beleid op het vlak van integratie, gelijke kansen en armoedebestrijding	94

Lijst met afkortingen

AAVR	Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering
AGO	Agentschap voor Overheidspersoneel
APEC	Antwerp/Flanders Port Training Center
BBP	Bruto Binnenlands Product
BUZA	Departement Buitenlandse Zaken
C-MAT	the Centre for Maritime & Air Transport Management
CPRM	Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe
CRM	Customer relationship management
DG GROWTH	Directoraat-Generaal voor Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en midden- en kleinbedrijf
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development
EEAS	European External Action Service
EIB	European Investment Bank
EUNIC	European Union National Institutes for Culture
EFSI	Europees Fonds voor Strategische Investeringsen
FAO	Voedsel- en landbouworganisatie
FIT	Flanders Investment & Trade
FLAG	The Flemish Aerospace Group
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
ICBB	Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid
IMF	Internationaal Monetair Fonds
ITG	Instituut voor Tropische Geneeskunde
KMO	Kleine en Middelgrote Onderneming
KMMO	Kleine, Micro en Middelgrote Onderneming
MFK	Meerjarig Financieel Kader
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NGO	Niet-gouvernementele organisatie
ODA	Official Development Assistance
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
O&O	Onderzoek en ontwikkeling
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
SDG	Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen
SEED	Global partnership for action on sustainable development and the green economy
SOC's	Strategische onderzoekscentra
UNCTAD	UN Conference on Trade and Development
UNDP	United Nations Development Programme
UNESCO	UN Educational, Scientific and Cultural Organization
UNICEF	United Nations Children's Fund
UNWTO	World Tourism Organization
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VLEV	Vlaams Economisch Vertegenwoordiger
vleva	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
WEF	Wereld Economisch Forum Davos
WGO	Wereldgezondheidsorganisatie
WHO	Wereldhandelsorganisatie

MANAGEMENTSAMENVATTING

Ik som hierna de vijf strategische doelstellingen op die in de beleidsnota naar voor werden geschoven om te komen tot een sterk en ambitieus buitenlands beleid, waarmee we Vlaanderen verbinden met het buitenland:

1. De belangen van de Vlaamse samenleving zijn internationaal goed behartigd

Vlaanderen is voorstander van een slagkrachtige Europese Unie en wil binnen de eigen overheid de Europese reflex nog meer versterken, de interactie met de Europese instellingen verhogen en de Europese regelgeving correct en tijdig omzetten. Vlaanderen streeft naar goede relaties met buitenlandse overheden en is gericht aanwezig in multilaterale organisaties.

2. Vlaanderen heeft een sterke(re) internationale reputatie die ons ook beter vooruit helpt

Vlaanderen wil zich internationaal prioritair profileren op de volgende terreinen: een sterke en innovatieve economie, de logistieke toegangspoort van Europa, een top toeristische bestemming, state of the art onderwijs en wetenschap en door Vlaanderen geïnspireerde expats in binnen- en buitenland en uiteraard op de internationale uitstraling van onze kunsten en cultuur.

3. De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering

Vlaanderen wil zich in het bijzonder positioneren als een sterke en innovatieve economie en doet dat door het economische weefsel primair te laten groeien door internationalisering. Daarbij is een vrijere en eerlijke internationale handel gunstig voor de eigen economische ontwikkeling en blijft internationale bereikbaarheid een essentiële voorwaarde.

4. Vlaanderen draagt ertoe bij dat de internationale armoede verder afneemt

Vlaanderen spitst zich op het vlak van ontwikkelingssamenwerking toe op drie partnerlanden in Zuidelijk Afrika, leeft internationale verbintenissen na inzake klimaatverandering en onderschrijft ten volle de duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties. Daarnaast voorziet Vlaanderen ook in humanitaire hulp om tegemoet te komen aan acute noodsituaties in ontwikkelingslanden.

5. We werken mee aan een democratischere en rechtvaardigere wereld

Vlaanderen zet zich actief in voor een betere naleving van de rechten van de mens en het versterken van de vredesgedachte door onder meer de herdenking van Wereldoorlog I en het uitdragen van expertise inzake trauma en transformatie.

Goed bestuur vormt een rode draad voor onze ontwikkelingssamenwerking.

Vlaanderen streeft naar duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen en wil respect voor arbeids- en milieunormen.

Op het vlak van strategische goederen voeren we een verantwoord(elijk) vergunningsbeleid.

I. INLEIDING

In 2018 blikken we terug op 25 jaar Vlaams buitenlands beleid. In deze periode nam ons beleid een sterke vlucht. Vlaanderen heeft steeds geïnvesteerd in een duurzame en geëngageerde aanpak. Toch blijven we voortdurend streven naar beter. Op 10 december zal hierover een evenement georganiseerd worden. Dit biedt een goede gelegenheid om het Departement als netwerkorganisatie ten dienste van de Vlaamse Regering en de Vlaamse samenleving te presenteren.

Het afgelopen jaar werd gekenmerkt door een aantal internationale verschuivingen, waarbij gevestigde waarden in vraag werden gesteld. Zo beslisten de Verenigde Staten (VS) om uit het nucleair akkoord met Iran te stappen. De wederinvoering van de sancties liet zich al snel voelen op handelsvlak en had een impact op China, Rusland, Turkije en de Europese Unie.

Ook de geopolitieke spanningen tussen de VS en Noord-Korea werden op de spits gedreven, waarbij de angst voor een kernoorlog tastbaar werd.

De tensie met onder meer Turkije en in het Midden-Oosten bleef voelbaar. De Europese Unie werd verder onder druk gezet door onenigheid over de aanpak van de migratiecrisis. Zowel binnen als buiten Europa, kwamen de fundamenteën van de rechtstaat in bepaalde landen zwaar onder druk te staan. Hierdoor werd voor het eerst de procedure onder artikel 7 van het EU-verdrag door het Europees Parlement geactiveerd tegen een lidstaat.

Er blijven ook vraagtekens m.b.t. de oplopende spanningen op het internationale handelstoneel. Zo wijst de WTO op de zorgwekkende trend waarbij overheden van handelsnaties - die bovendien lid zijn van de WTO - het afgelopen halfjaar meer handelsbeperkende maatregelen hebben genomen dan een jaar eerder. Die maatregelen lokten uiteraard tegenmaatregelen van geïsoleerde handelspartners uit. Kritiek op vrijhandel en de opkomst van protectionistische ideeën zijn niet nieuw, maar sinds 2017 kwamen ze in een stroomversnelling terecht. Bovendien gaan ze samen met een andere veiligheidsdefinitie, waarbij nationale veiligheid wordt verbreed tot economische veiligheid. Onderhandelen om dergelijke spanningen te ontzenuwen, blijft dan ook aan de orde. Garanties zijn er echter niet dat een escalerende cyclus van handel versturende vergeldingsmaatregelen kan worden afgewend. Als meest open economie en vijftiende exporteur wereldwijd kan deze negatieve handelsspiraal Vlaanderen sterk raken. Een mogelijk antwoord is het zoeken van nieuwe handelspartners en met hen vrijhandelsakkoorden af te sluiten.

De voorbije twee jaar drukte ook de brexit een aanzienlijke stempel op het Vlaams buitenlands beleid. Dit vloeit voort uit de zeer nauwe bilaterale samenwerking met het Verenigd Koninkrijk (VK), niet in het minst op economisch vlak. Een handelsvriendelijke brexit blijft dan ook een absolute prioriteit voor deze regering. In mei 2019 zullen de eerste Europese verkiezingen en de eerste Europese top zonder het VK plaatsvinden.

Positiever nieuws was de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering van het Brede Economische en Handelsakkoord tussen de Europese Unie en Canada (CETA). De goedkeuring ligt in lijn met de Vlaamse handels- en investeringsstrategie, die ambitieuze, vrije en faire bilaterale akkoorden steunt.

Wereldhandel en -economie

Na een vrij sober verloop van de wereldgoederenhandel in 2016 (+1,8%), is het wereldhandelsvolume in 2017 met 4,7% omhooggegaan, meteen de sterkste toename in zes jaar tijd. WTO-analisten gaan er van uit dat ook in 2018 (+4,4%) en 2019 (+4%) de wereldgoederenhandel vrij sterk zal blijven presteren. Daarmee blijven de ramingen weliswaar beneden het groeigemiddelde sinds 1990 (+4,8%), maar scoren ze nog altijd fors hoger dan de gemiddelde 3%-groei sinds de economische crisis.

De groeihermeneutiek van de wereldeconomie die medio 2016 inzette, ging door in 2017, toen de mondiale BBP-groei met 3% zijn hoogste peil bereikte sinds 2011. De afgelopen maanden zijn de consensusramingen van het wereld-BBP sterk naar boven toe herzien: voor 2018 is er nu sprake van 3,2% groei en voor 2019 wordt rekening gehouden met nog altijd 3,1%. Al bij al blijven waarnemers vrij optimistisch omtrent het solide verloop van de mondiale economische activiteit, ook al voltrekt het zich niet overal in dezelfde mate: voor opkomende economieën — met name in Azië — geven de ramingen de hoogste groei cijfers aan (+4,6%) tegenover de 'volgroeide' economieën, waar de groei gemiddeld op 2,4% wordt begroot. Dit is meteen ook de consensusprognose van +2,4% voor Europa en +2,8% voor Noord-Amerika.

Als pijler van de eigen economische groei stimuleert China de binnenlandse consumptie en wordt op die manier almaar minder afhankelijk van zijn export, zelfs al bestaat die steeds meer uit hoogwaardige producten.

Toch voerde China ook in 2017 onbetwist de wereldranglijst aan van goederenexporteurs met 12,77% van de totaalexport, vóór de VS (8,72%) en Duitsland (8,17%). Beschouwen we de EU-28 als één exportblok, dan werd het goederenexporteur nummer twee ter wereld na China en voor de VS.

Vlaanderen staat op de vijftiende positie, met 2,02% inbreng in de totale wereldexport. Als goederenimporteur werd Vlaanderen vijftiende met een aandeel van 1,88%.

Cijfers voor de rol van Vlaanderen als internationale exporteur van diensten zijn er niet, maar in 2017 stond België in die wereldranglijst dertiende gerangschikt met 2,2% wereldaandeel. De VS blijft afgetekend nummer één, gevolgd door het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

Robuuste en algemene groei in de eurozone

Europa kende in 2017 een groei van 2,4%, de meest krachtige groei van de afgelopen tien jaar. Het herstel verbreedde zich ook doorheen de Unie en ditmaal werden in alle lidstaten economische positieve groei cijfers opgetekend. De Europese Commissie raamde de BBP-groei in zowel de eurozone als de EU-28 op 2,1% in 2018 en op 2% in 2019, een iets gematigder groei ritme dan in 2017, toen het groei percentage piekte.

Voorlopig blijft de rechtstreekse impact van protectionistische maatregelen vrij beperkt en houden de meeste prognoses voor 2018 en 2019 rekening met een expanderende wereldhandel. Dit zou de vraag naar Europese goederen en diensten levendig moeten houden.

Meerjarig Financieel Kader

Nog op de EU agenda staan de onderhandelingen van het Meerjarig Financieel Kader (MFK), die in september werden opgestart. Ik neem de horizontale coördinatie van dit dossier voor mijn rekening alsook de opvolging van de deelaspecten EU-cohesiebeleid en het EU-invest-programma. Het is echter onzeker of er een politiek akkoord zal bereikt worden voor de Europese verkiezingen in mei 2019.

Recordjaar voor buitenlandse investeringen

2017 was ook een recordjaar voor het aantrekken van buitenlandse investeringen naar Europa, met een stijging van 10% ten opzichte van het jaar daarvoor.

Toch worden enkele risicofactoren genoemd: de wereldwijde en Europese geopolitieke instabiliteit en ook de brexit. Wereldwijd breiden opkomende economieën hun politieke en economische invloed uit en dat mondt uit in rivaliteit tussen deze opkomende economieën, niet alleen tussen China en de VS, maar ook vanuit Korea over de Zuid-Chinese zee tot het Midden-Oosten.

Hoewel investeerders dus rekening houden met deze risico's, blijven ze ook voor de toekomst vertrouwen hebben in Europa als investeringslocatie. De EY *attractiveness survey* van 2018 spreekt van 50% in 2018 ten opzichte van 37% in 2017. Ze geven ook aan dat Europa meer moet investeren in digitale economie, in vaardigheden van werknemers en in ondersteuning van KMO's.

Brexit

In 2017 exporteerde Vlaanderen voor 27,88 miljard euro aan goederen naar het VK. Het land blijft daarmee onze vierde exportmarkt met 8,79 % van het Vlaamse exporttotaal. Omgekeerd is Vlaanderen als zevende exportmarkt een zeer belangrijke handelspartner voor het VK. Ook op andere domeinen - onderzoek, onderwijs, mobiliteit, veiligheid, defensie, politiesamenwerking - is de samenwerking intens. Rekening houdend met de rode lijnen van de Britse regering zullen de gevolgen voor Vlaanderen groot zijn. Impactanalyses van de studiedienst van de Vlaamse Regering en academische instellingen schatten dat het Vlaamse BBP met 2,6 % achteruit gaat indien het VK en de EU uit elkaar gaan zonder handelsakkoord. In dat geval staan 28.000 Vlaamse jobs op de helling. Bij een ambitieus vrijhandelsakkoord wordt dit verlies geschat op respectievelijk 1,8 % en 6.500 jobs.

De onderhandelingen inzake het uittredingsverdrag liepen de voorbije maanden verder en hebben een ordelijke uitstap in maart 2019 tot doel. In het kader van deze gesprekken herhaal ik dat voldoende flexibiliteit moet ingebouwd worden in de duurtijd van de overgangsregeling zodat bedrijven en burgers voldoende tijd krijgen om zich voor te bereiden op de veranderde context. Vlaanderen heeft hiertoe een 'Brexit-Actieplan' opgesteld. Ook wordt reeds gesproken over het raamwerk van de toekomstige relaties tussen de EU en het VK. Dit raamwerk zal de basis vormen voor onderhandelingen over een post-brexit partnerschap tussen de EU en het VK.

In het kader van deze laatste gesprekken blijf ik pleiten voor een breed en verregaand post-brexit partnerschap. Dit partnerschap moet enerzijds een verregaand vrijhandelsluik bevatten, inclusief douanesamenwerking en afspraken op vlak van visserij. Om een nadelige concurrentiepositie te vermijden moet het partnerschapsakkoord bovendien een gelijk speelveld garanderen. Regelgevende samenwerking op het vlak van product-, veiligheids-, milieu, sociale en andere normen evenals duidelijke afspraken inzake staatssteun moeten daarbij helpen. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar KMO's. Daarnaast moet ook ruimte zijn voor samenwerking op niet-economische domeinen en verdere voorwaardelijke deelname aan EU-programma's. De conclusies van de Europese Raad van maart 2018 waren een belangrijke stap voorwaarts waarin de Vlaamse aandachtspunten gereflecteerd werden. Ik benadruk steeds dat de Unie het VK een ambitieuzer model moet aanbieden indien de positie van de Britse regering dit toelaat.

Vlaamse export op nieuwe recordhoogte in 2017

Vlaanderen exporteerde in 2017 wereldwijd voor 317 miljard euro aan goederen, een nieuw recordpeil. Dat was 5% meer dan in 2016, de achtste jaarstijging op rij en de op twee na grootste stijging sinds de financiële crisis. Ook de Vlaamse import haalde in 2017 een recordbedrag van 299 miljard euro, 3,12% hoger dan in 2016. Ongeveer 70% van alle Vlaamse uitvoer ging in 2017 naar landen binnen de EU-28. De intracommunautaire export nam zo toe met 4,7%. Ruim de helft van de Vlaamse export ging naar Duitsland, Nederland, Frankrijk, het VK en Luxemburg samen. Duitsland was vorig jaar opnieuw de grootste afzetmarkt, gevolgd door Nederland en Frankrijk. De export naar het Verenigd Koninkrijk daalde licht met 0,4%. De impact van de brexit-procedure beperkt zich voorlopig tot wisselkoersschommelingen tussen de euro en het Britse pond.

De Vlaamse export naar Europese landen die niet tot de EU-28 behoren, klokte in 2017 af op een totaal van 17,45 miljard euro. Dat is een toename van maar liefst 17,6% in vergelijking met 2016. Opvallende stijgers zijn Zwitserland (+22,2%), Turkije (+18,9%) en Rusland (+11%).

De Vlaamse uitvoer naar Afrika steeg opvallend sterk (+13%). In het gebied ten zuiden van de Sahara ging de Vlaamse export zelfs met 15,6% omhoog. De sterkste stijger in Sub-Saharaans Afrika was Nigeria, goed voor een toename van maar liefst 32,6%.

Ook in Azië kon Vlaanderen iets hogere exportresultaten voorleggen met een groei van 3,7% ten opzichte van 2016. Vlaamse bedrijven voerden 15,6% meer uit naar China. Andere opvallende stijgers waren Vietnam (+22,6%), de Filipijnen (+18,3%), Thailand (+14,5%) en Zuid-Korea (+7%). Ook in het Midden-Oosten ging de Vlaamse export met 4,6% vooruit. Verder klom de export naar Oceanië met 4,2%.

Tot slot was Amerika het enige continent waar de Vlaamse uitvoer daalde (-13,9%). De Vlaamse export naar Canada zette dan weer een record neer in 2017 (+23,2%). Brazilië behoorde tot de sterkste stijgers in Zuid-Amerika (+40,44% goederenuitvoer).

2018 dient zich hoopgevend aan, want de Vlaamse eerstekwartaaluitvoer beliep 83 miljard euro. Dat is meteen het beste eerste exportkwartaal ooit na een lichte toename met 2,73% tegenover 2017. Ook de invoer tijdens het eerste kwartaal van 2018 ging 2,53% hoger dan een jaar eerder tot 79,7 miljard euro, ook al een recordbedrag sinds 2002, toen voor het eerst Vlaamse exportcijfers vrijgegeven werden.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

De uitgaven vanuit de begroting voor ontwikkelingssamenwerking namen toe van 25 miljoen euro in 2016 naar 28 miljoen euro in 2017. De totale Vlaamse bijdrage voor ontwikkelingssamenwerking (ODA) daalde met 10% t.o.v. de ODA in 2016 (55 miljoen euro in 2016 en 50 miljoen euro in 2017). Door een eenmalige bijdrage van Departement Omgeving van 12,5 miljoen euro aan twee klimaatfondsen was de ODA in 2016 evenwel uitzonderlijk hoger dan in andere jaren.

In juni 2018 lanceerden de OESO en de Europese Commissie de resultaten van een studie over gedecentraliseerde ontwikkelingssamenwerking.¹ Eén van de vier casussen was Vlaanderen als internationale donor. Ik deel hierbij een aantal conclusies van de studie:

- Vlaanderen ligt, samen met andere deelstaten zoals Catalonië, aan de basis van een nieuw samenwerkingstype. Hierbij werken deelstaten samen met multilaterale organisaties, nationale ministeries en parastatale instituten. Vlaanderen werkt al jaren met deze partners en doet dat op een thematisch en geografisch geconcentreerde en transparante manier. Het lange-termijn-engagement met partnerlanden en deelstaten geeft concreet vorm aan hulpvoorspelbaarheid voor ontvangende landen.
- Vlaanderen onderscheidt zich door de hoge en constante bijdrage aan ontwikkelingssamenwerking. Het beleid wordt ook regelmatig geëvalueerd. De studie concludeert dat de ondersteuning in Malawi, Mozambique en Zuid-Afrika voldoet aan de Busan-principes voor effectieve ontwikkelingssamenwerking. Vlaanderen neemt met andere woorden ten volle zijn verantwoordelijkheid op als donor.
- Vlaanderen wordt door de lokale partners dan ook gewaardeerd als een flexibele donor die ruimte laat voor innovatie, nieuwe technologieën en experimenten. Wanneer het succes van een proefproject wordt aangetoond, zet Vlaanderen bewust in op opschaling en omzetting in nationaal beleid. Dit gebeurt onder meer door een brede betrokkenheid van grotere bilaterale of multilaterale donoren.

¹ Online beschikbaar op <http://www.oecd.org/migration/reshaping-decentralised-development-co-operation-9789264302914-en.htm>

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. De belangen van de Vlaamse samenleving zijn internationaal goed behartigd

1.1 Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU

1.1.1 Opties voor een slagkrachtige EU articuleren en verdedigen

Oktober 2017 – september 2018

De Vlaamse Regering legde op 19 januari 2018 op mijn voorstel de Vlaamse prioriteiten vast uit het werkprogramma 2018 van de Europese Commissie. Hierbij werd een preliminaire subsidiariteitsinschatting gemaakt. Dit document werd bezorgd aan het Vlaams Parlement. Ik betrok het maatschappelijk middenveld bij deze oefening via een consultatiesessie georganiseerd door het Departement BUZA in samenwerking met VLEVA. Ik bericht maandelijks over de voortgang in deze dossiers via mededelingen aan de Vlaamse Regering.

Er werd een 'Brexit-Actieplan' opgesteld, dat zich richt op proactieve Vlaamse standpuntbepaling waarbij de Vlaamse belangen optimaal in kaart worden gebracht en verdedigd in intra-Belgische en EU-besluitvormingskanalen. Ik voer eveneens het pleidooi voor een specifiek brexit fonds in het kader van de onderhandelingen voor een nieuw MFK. Ook wordt er ingezet op integrale ondersteuning van bedrijven. Mijn diensten bieden ondersteuning op maat voor Vlaamse exporteurs die hun strategie willen aanpassen naar aanleiding van de brexit. Deze ondersteuning van Vlaamse bedrijven heeft als doel behoud van marktaandeel in het VK én prospectie van alternatieve afzetmarkten. Het is van het grootste belang dat er bij de bedrijven een *brexit preparedness* is. De Vlaamse Regering zal vanaf 2019 extra financiële ondersteuning voorzien voor Vlaamse exporteurs bij het uitwerken van een aangepaste strategie en het identificeren van nieuwe exportmarkten.

Het Departement BUZA werd versterkt om de belangen van Vlaanderen bij de brexit in kaart te brengen, de onderhandelingen op te volgen en de Vlaamse posities te behartigen, zowel op intra-Belgisch als op Europees niveau. In 2017 werd ook een Vlaamse overheidsbrede 'Brexit-taskforce' opgericht, onder het voorzitterschap van het Departement BUZA.

Op 14 december 2017 organiseerde FIT een brexitseminarie voor bedrijven. FIT publiceerde in december 2017 ook een brexitbrochure met enkele concrete tips om bedrijven te helpen zich voor te bereiden. Deze brochure wordt geüpdatet naargelang het onderhandelingsproces vordert. Ik heb op 17 april 2018 in Brussel een tweede brexit-rondetafel georganiseerd met de Vlaamse bedrijven, werkgeversorganisaties, sectororganisaties, havens en luchthavens. Tijdens de FIT Exportbeurs in juni 2018 vonden 6 informatiesessies plaats over de impact van brexit op douane, BTW en accijnzen, handelscontracten en wisselkoersrisico's. Mijn diensten doen actief aan *outreach* naar belanghebbenden (bedrijfsleven, kennisinstellingen,...) en overheden (lokale, federale, EU-instellingen,...). Deze initiatieven hebben de bedoeling te informeren, bezorgdheden in kaart te brengen en te sensibiliseren.

Ik heb mijn pleidooi voor een zo handelsvriendelijk mogelijke brexit verdedigd tijdens diverse internationale ontmoetingen: bij EU-instellingen (o.m. Michel Barnier, hoofdonderhandelaar over de brexit namens de EU-27; Jean-Claude Juncker, voorzitter van de Europese Commissie; Karl Heinz Lambrechts, voorzitter van het Comité van de Regio's) en hoge vertegenwoordigers van andere EU-lidstaten (o.m. Mark Rutte, minister-president van Nederland). Deze contacten hadden mede tot gevolg dat onze bezorgdheden gereflecteerd werden in de EU-onderhandelingsposities.

De Vlaamse Regering wil dat de lidstaten van de EU en de Europese Commissie een macro-regionale strategie voor de Noordzee (hierna: "MRS Noordzee") ontwikkelen. Op mijn voorstel lanceerde de Regering op 23 maart 2018 daarom een visietekst waarin zij duidt hoe deze strategie ingevuld kan worden en tot stand zou kunnen komen. Ter voorbereiding van de lancering van het voorstel op EU-niveau, heeft de Regering gesprekken aangeknoopt met de Europese Commissie en de verschillende regeringen in België. Het is de bedoeling dat dit interfederale overleg resulteert in de aannname van een Belgische non-paper.

Op 2 mei 2018 publiceerde de Commissie een pakket wetgevende voorstellen en niet-bindende toelichtingen voor het volgend MFK, een zevenjarige begroting voor de Europese Unie voor de periode 2021-2027 en voor het stelsel van eigen middelen, de financiering van de EU-begroting. De Vlaamse regering duidde begin 2017 dit brede dossier over de middelenstromen binnen de EU als prioritair aan. Dit brede dossier valt uiteen in een aantal horizontale afspraken en specifieke deelaspecten per begrotingsrubriek. Ik teken verantwoordelijk voor de horizontale coördinatie van het MFK-dossier. Wat de deeldossiers betreft, neem ik de coördinatie met betrekking tot het EU-cohesiebeleid voor mijn rekening.

Kort na de publicatie van het MFK-pakket publiceerde de Europese Commissie ook voorstellen om de bestaande EU-financieringsprogramma's die mee het MFK ondersteunen onder een noemer te brengen, namelijk EU-invest. Dit EU-invest plan is de opvolger van het Europees fonds voor strategische investeringen (beter bekend als het Juncker-plan) dat tot doel heeft investeringen binnen de EU aan te zwengelen. In nauw overleg met de betrokken collega's binnen de Vlaamse Regering, formuleer ik Vlaamse aandachtspunten bij de Europese voorstellen. Op 12 september organiseerde het Departement BUZA in samenwerking met VLEVA een informatievergadering over de voorstellen voor het toekomstig cohesiebeleid waaraan meer dan 60 Vlaamse organisaties deelnamen.

Tijdens de zomer van 2018 was er een technische fase in de onderhandelingen over het MFK. Vlaanderen nam actief deel aan de intra-Belgische analyse van de voorstellen en mijn diensten namen deel aan twee bijeenkomsten van de ad hoc Raadswerkgroep MFK van de Raad. Het Departement BUZA organiseerde in samenwerking met VLEVA een info- en consultatiesessie voor belanghebbenden.

Oktober 2018 – juni 2019

De brexit blijft een van de belangrijkste Vlaamse EU-dossiers. Ik zal in intra-Belgische en in internationale contacten consequent blijven pleiten voor een breed en verregaand post-brexit partnerschap met het VK, inclusief een ambitieus handelsakkoord. Mijn diensten zullen actief Vlaamse belanghebbenden (bedrijven en belanghebbenden) benaderen om hun bekommernissen over het dossier te kennen. Ik informeer en sensibiliseer maximaal en vraag het federale en Europese niveau actief om hetzelfde te doen.

Ik ga actief in overleg met intra-Belgische overheden om gezamenlijk de ontwikkeling van een macro-regionale strategie voor de Noordzee te promoten bij de Europese lidstaten (in het bijzonder de Noordzeelanden) en de betrokken regio's. Eens er voldoende draagvlak is bij deze partners, zal ik een voorstel tot oprichting van een macro-regionale strategie voor de Noordzee laten agenderen op de Raad Algemene Zaken Cohesie.

De politieke fase van de MFK-onderhandelingen wordt in september opgestart. Ik neem de horizontale coördinatie van dit dossier voor mijn rekening alsook de opvolging van de deelaspecten EU-cohesiebeleid en het EU-invest-programma. Conform de EU-reflex afspraken van 2015 (cf. sectie 1.1.2) zal de Vlaamse standpuntinname over dit voor Vlaanderen prioritaire dossier via de maandelijkse mededeling over de ontwikkelingen binnen de EU lopen.

1.1.2 Een Europese reflex creëren

Oktober 2017 – september 2018

De Vlaamse Regering besliste in juli 2015 om de Europese reflex in Vlaanderen te versterken.

Ik nam dit jaar het initiatief om de AAVR EU verder te versterken door de aanstelling van een voltijdse adjunct Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie (sinds 1 juni 2018).

Sectie 1.1.1 vermeldt de dossiers die binnen mijn diensten prioritaire aandacht kregen tijdens het voorbije werkjaar.

Sectie 1.1.4 staat stil bij de activiteiten m.b.t. de snelle, correcte en volledige omzetting van Europese regelgeving.

Oktober 2018 – juni 2019

Voor activiteiten met betrekking tot prioritaire EU dossiers gecoördineerd door mijn diensten en omzetting van Europese regelgeving verwijzen we naar respectievelijk secties 1.1.1 en 1.1.4.

1.1.3 De structurele interactie tussen Vlaanderen en de Europese instellingen verhogen

Oktober 2017 – september 2018

Ook het voorbije jaar heb ik stevig ingezet op contacten met de Europese instellingen. Tot de hoogtepunten van het voorbije jaar behoorden het bezoek van de voorzitter van de Europese Commissie aan het Vlaams Parlement op Europadag (9 mei 2018) en mijn ontmoeting met de voorzitter van het Comité van de Regio's Karl-Heinz Lambertz (25 juni 2018). De visie van de Vlaamse Regering op de toekomst van de Europese Unie blijft het ijkpunt in al mijn Europese contacten. Thema's die daarnaast veelvuldig aan bod kwamen zijn o.a.: de brexit-visie van de Vlaamse regering, de EU-strategie inzake handels- en investeringsakkoorden, het belang van regio-specifieke aanbevelingen in het kader van het Europees semester, de subsidiariteits- en proportionaliteitsinschatting van nieuwe initiatieven van de Europese Commissie, het lot van de Iraanse wetenschapper en VUB-gastdocent Ahmadreza Djalali en de Catalaanse kwestie.

Vlaanderen nam als deelstaat opnieuw actief deel aan het 'Europees semester' of de cyclus van coördinatie van het economisch en het begrotingsbeleid in de EU. Vlaanderen nam actief deel aan de *Fact Finding Mission*, georganiseerd tussen de Europese Commissie en België op 10 november 2017, in het kader van het Europees semester. In bilaterale ontmoetingen met de diensten van de Europese Commissie (11 december 2017 en 19 maart 2018) werden de voor Vlaanderen relevante inhoudelijke aandachtspunten verder doorgesproken. Voor de eerste keer zijn expliciete verwijzingen naar Vlaanderen in de landenspecifieke aanbevelingen 2018-2019 van de Europese Commissie opgenomen.

In lijn met de Visienota van de Vlaamse Regering op de Toekomst van de Europese Unie organiseerde ik in februari 2018 een Europese burgerdialoog in Leuven, samen met de Eerste Vicevoorzitter van de Europese Commissie Frans Timmermans, de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België, de VRT en VLEVA. Daarmee wilde ik actief meewerken om de Vlaming nauwer te betrekken bij het Europese debat over de toekomst van de EU.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zal niet nalaten om ook in de toekomst de Europese instellingen actief te bewerken over voor Vlaanderen relevante thema's.

In het najaar van 2018 komt er opnieuw een *Fact Finding Mission* naar aanleiding van het Europees Semester. Vlaanderen zal hierbij zijn voortrekkersrol blijven vervullen en heeft alvast stappen gezet om de organisatie van deze *Fact Finding Mission* verder te verbeteren. Ik zal naar de diensten van de Europese Commissie toe de nodige initiatieven blijven nemen, zodat onder meer in het Landverslag 2019 nog sterker rekening wordt gehouden met Vlaamse cijfers en beleidsmaatregelen. Op deze manier wordt ingespeeld op de resolutie van het Vlaams Parlement van 3 mei 2017 betreffende regiospecifieke analyses en aanbevelingen.

*1.1.4 De Europese regelgeving correct en snel omzetten**Oktober 2017 – september 2018*

De Vlaamse Regering keurde op 25 november 2016 een omzendbrief goed over de coördinatie van de omzetting van Europese regelgeving en de maatregelen inzake inbreukprocedures. In het voorbije jaar werd deze omzendbrief verder uitgerold en toegepast.

Oktober 2018 – juni 2019

Mijn diensten zetten verder actief in op de coördinatie van het tijdig en correct omzetten en toepassen van de Europese regelgeving. Ik blijf hierover op maandbasis rapporteren aan regering en parlement. Een nieuwe studie en algemeen rapport van de omzettingspraktijk van de zittende Vlaamse regering wordt voorzien over de periode 2014-2019.

1.2 Vlaanderen heeft goede relaties met buitenlandse overheden*Oktober 2017 – september 2018*

Net als de vorige jaren heb ik stevige inspanningen geleverd om de relaties met buitenlandse overheden te versterken. Dit gebeurde onder meer via gesprekken met regeringsvertegenwoordigers en buitenlandse diplomaten, zowel bilateraal als tijdens de ontmoeting met het diplomatiek korps ter gelegenheid van het nieuwe jaar en de 11 juliviering.

Heel wat politieke verantwoordelijken uit alle windstreken brachten een bezoek aan Vlaanderen. Tijdens het voorbije politieke werkjaar ontving ik onder andere de:

- Cubaanse minister voor cultuur Abel Prieto (13 oktober 2017);
- Voorzitter van de Regionale Raad van Hauts-de-France Xavier Bertrand (20 november 2017);
- Minister-president Noordrijn-Westfalen Armin Laschet (20 februari 2018);
- Welshe Cabinet Secretary for Finance and ministerial lead for ongoing EU issues and Brexit, Mark Drakeford (1 maart 2018);
- Minister van Maritieme Aangelegenheden van Québec Jean D'Amour (15 maart 2018);
- Malawische Minister van Landbouw Allan Chiyembekeza (5 maart 2018);
- Ierse Minister voor Europese Zaken Helen McEntee (19 maart 2018);
- Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken Péter Szijjártó (26 april 2018);

- VN Mensenrechten rapporteur Fionnuala Ni Aoláin (29 mei 2018);
- Zwitserse staatssecretaris van Economische Zaken, mevrouw Marie-Gabrielle Ineichen-Fleisch (7 juni 2018);
- Iraanse vice-president Sorena Sattari (21 juni 2018).

Het meest in het oog springend zijn echter mijn zendingen naar het buitenland. Ik som hierna de missies op die minstens voor een deel een politiek karakter hadden. Ik heb ze nagenoeg allemaal toegelicht in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed. De economische zendingen die ik leidde, komen aan bod onder punt 3.1.4:

- Oostenrijk, onder meer opening expo Vlaamse Meesters in het Kunsthistorisches Museum Wien (16 oktober 2017);
- Zwitserland, Wereld Economisch Forum in Davos (23-25 januari 2018);
- Canada, deelname aan staatsbezoek met eigen Vlaams programma (11-16 maart 2018);
- Baskenland, ontmoeting met de Baskische president Iñigo Urkullu (10 april 2018);
- Palestina, bezoek in het teken van culturele samenwerking (6 en 7 mei 2018)
- met Israël, bezoek in het teken van economie en innovatie (8 en 9 mei 2018);
- Vietnam, economische missie met diverse politieke contacten (12-17 mei);
- Polen, onder meer opening in Warschau van expo Poolse bevrijding Vlaanderen (4 en 5 juni 2018);
- Nederland, gesprek met minister-president Mark Rutte (6 juli 2018);
- Catalonië, gesprek met minister-president Quim Torra (17 juli 2018);
- Schotland, ontmoeting met eerste minister Nicola Sturgeon (11 en 12 augustus 2018);
- Berlijn, wereldpremière van de Brandenburgerconcerten door Rosas/B'Rock, ontmoeting met Vlamingen uit de Berlijnse culturele wereld en het bedrijfsleven en enkele politieke ontmoetingen (12 en 13 september 2018).

Vlaanderen droeg via het Benelux-overlegplatform bij aan de voorbereiding van het Belgisch voorzitterschap voor 2018. Dit jaar werd ook de zestigste verjaardag van de Benelux gevierd. Tijdens het voorzitterschap bouwden we dan ook verder op de verwezenlijkingen van de voorbije zestig jaar.

Daarnaast droeg Vlaanderen bij aan de totstandkoming van het Benelux jaarplan 2018. Belangrijke thema's voor ons zijn de trilaterale samenwerking op vlak van transport, energie, arbeidsmobiliteit, circulaire economie en de strijd tegen sociale fraude. Er werd onder meer gewezen op aandachtspunten voor stedelijke logistiek, onderzoek naar afstelling regelgeving milieuzones en lage emissiezones en naar de opname van Benelux-acties m.b.t. verkeersveiligheid.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zal de inspanningen ter verdieping van de relaties met landen en regio's verderzetten. Op 18 en 19 oktober nam ik deel aan een bijeenkomst van de Belgische en Duitse deelstaten en op 22 en 23 oktober aan het Staatsbezoek naar Portugal.

Er is de Vlaams-Nederlandse regeringstop in Middelburg (Zeeland) van 5 november, die om de twee jaar plaatsvindt. Regeringsvertegenwoordigers uit beide landen zullen er zich opnieuw buigen over concrete samenwerkingsdossiers op strategisch niveau.

Op 18 januari 2019 zal de Vlaamse Regering gastheer zijn voor de gezamenlijke regeringszitting Vlaanderen – Noordrijn-Westfalen.

Er zijn nog een aantal zendingen voorzien in 2018 en 2019:

- Deelname aan de Prinselijke handelsmissie naar Marokko (26-30 november)
- World Economic Forum Davos (22-25 januari)
- Prinselijke zending naar Mexico (16-23 februari)
- Opening Algemene Vertegenwoordiging Vlaanderen in Rome (25-26 februari)
- Vlaamse Week Noordrijn-Westfalen (18-22 maart)
- Staatsbezoek Zuid-Korea (24-29 maart)

De strategienota Duitsland zal eind 2018 worden goedgekeurd; de strategienota met Frankrijk zal begin 2019 worden goedgekeurd.

Vlaanderen zal met de andere landen en deelstaten het jaarplan 2019 voorbereiden van de Benelux Unie, dat past in het meerjarig werkprogramma 2017-2020. Ook het initiatief van het Benelux Secretariaat-Generaal om concrete stappen te zetten in de samenwerking met Frankrijk en de regio Hauts-de-France, naar analogie met Noordrijn-Westfalen, zal gesteund worden.

In februari 2019 zal het netwerk van Algemene Afvaardigingen van de Vlaamse Regering uitgebreid worden met een post in Rome.

Richting Azië zal onderzocht worden hoe Vlaanderen intensiever en gefocust bilaterale contacten kan uitbouwen. De opportuniteiten die de EU-Asem toppen e.a. in Brussel bieden, zullen daar een extra aanknopingspunt voor bieden.

1.3 Vlaanderen is gericht aanwezig in multilaterale organisaties

Multilaterale organisaties zijn belangrijk voor verschillende Vlaamse beleidsdomeinen. Het zijn tegelijk ook belangrijke partners voor het Vlaams beleid inzake mensenrechten, vredesbevordering en ontwikkelingssamenwerking. Die samenwerking is daarom niet beperkt tot wat in dit hoofdstuk is beschreven, maar komt ook elders aan bod in deze beleidsbrief.

Oktober 2017 – september 2018

In 2017 maakte ik opnieuw werk van een tweejaarlijkse bijdrage aan het IAO trustfonds (900.000 euro) voor de periode 2017-2018.

Vanuit het trustfonds met de IAO financierde ik in 2018 een project 'Waardig Werk bevorderen op theeplantages in het Thyolo District in Malawi' (275.442 euro) en een project 'De weg effenen voor een duurzame natuursteenindustrie in India' (339.630 euro), dat aansluiting vindt bij een Vlaams-Nederlands initiatief.

Uit het UNESCO trustfonds werden projecten gefinancierd in

- Zuidelijk Afrika ter uitvoering van de Conventie 2003 rond onroerend cultureel erfgoed;
- Irak om binnen de verschillende (religieuze) gemeenschappen verzoening te promoten via de bescherming van culturele diversiteit, in het bijzonder de rehabilitatie en de vrijwaring van het erfgoed van religieus belang;
- Cuba ter bescherming van het mariene erfgoed.

Het stagefinancieringsprogramma bleef een succes. In de eerste jaarhelft van 2018 ontvingen 52 stagiairs stagefinanciering bij een multilaterale organisatie. Het totaalbudget voor 2018 bedroeg 450.000 euro.

In opvolging van mijn ontmoeting met de commissaris-generaal van UNRWA in juni 2016 maakte ik 2017 40.000 euro vrij voor een deelname van drie Vlaamse UNESCO-ASP scholen aan het 'My Voice My School Programma'. In het najaar van 2017 gingen ze via virtuele uitwisselingen in gesprek met UNRWA scholen in Gaza en Syrië. Samen ontwikkelden ze een campagne voor kwaliteitsvol onderwijs ter bevordering van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

Verder verleende ik een subsidie (80.000 euro) aan het project 'Sociale Inclusie van Jonge Vluchtelingen' van de Raad van Europa ter verbetering van de naleving van de mensenrechten en kinderrechten in het bijzonder. Door de inbreng van Vlaamse goede praktijken dragen we ook bij tot een sterkere internationale reputatie binnen de Raad van Europa en een beter begrip voor de bijzondere status van Vlaanderen en zijn beleidsdoelstellingen. Bovendien bevordert het project de implementatie van aanbevelingen ter zake aan alle lidstaten van de Raad van Europa, waaronder ook een ontwerpaanbeveling over jeugdwerk die wordt opgesteld met actieve betrokkenheid van een Vlaamse expert.

Tenslotte verleende ik ook een nieuwe projectsubsidie (14.950 euro) aan UNRIC, het Regionaal Informatiecentrum van de Verenigde Naties in Brussel voor de vertoning van twee Vlaamse documentaires binnen de CineONU programmatie van de Verenigde Naties; voor de ontwikkeling en productie van educatief materiaal inzake de SDG's; en voor de ontwikkeling van een evenement inzake preventieve diplomatie, vrede en veiligheid naar aanleiding van de herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog.

In lijn met eerdere subsidies in het kader van het Eurasia Competitiviteitsprogramma van de OESO, heb ik het project 'Monitor the Implementation of ESCO Recommendations in Ukraine' (60.000 euro) gefinancierd, ter stimulering van Energie-Diensten Bedrijven in Oekraïne als instrument van energie-efficiëntie.

Op 11 december 2017 bracht ik een werkbezoek aan de OESO en UNESCO in Parijs.

De ontmoeting met secretaris-generaal Angel Gurría stond in het teken van versterkte samenwerking tussen Vlaanderen en de OESO. Mijn diensten maken ondertussen werk van het stimuleren van een reflex binnen de Vlaamse overheid om de OESO bij de beleidsvoering te consulteren, bijvoorbeeld aan de hand van OESO-studies over voor Vlaanderen prioritaire thema's. De visienota 2050 vormt daarbij de leidraad. Omgekeerd, zullen alle betrokken beleidsdomeinen aandacht hebben voor het correct omgaan met het belang van het Vlaams gewest in deze 'member-driven' organisatie.

Het bezoek aan UNESCO was een eerste kennismaking met de toen pas verkozen nieuwe directeur-generaal, Audrey Azoulay, met een gedachtewisseling over de geprivilegieerde samenwerking tussen Vlaanderen en UNESCO.

Ter versterking van de multilaterale samenwerking, werd een tweede AAVR in Parijs aangesteld, bevoegd voor multilaterale organisaties en kwam er een ondersteunende beleidsmedewerker voor de beide AAVR's in Parijs.

Op 14 september nam de Vlaamse Regering akte van de mededeling 'richtinggevend kader voor multilaterale samenwerking: tendensen en verdere uitrol'. Hiermee willen we de samenwerking met multilaterale organisaties faciliteren, interdepartementale verbanden stimuleren en de beleidscoherentie bevorderen.

Oktober 2018 – juni 2019

In 2019 zal ik een nieuwe tweejaarlijkse bijdrage aan het UNESCO trustfonds verlenen (900.000 euro). De Vlaamse Unesco Commissie kan rekenen op verdere steun (55.000 euro). Mijn diensten bekijken de mogelijkheden om opnieuw een project bij de OESO te financieren.

Ik plan opnieuw een multilateraal netwerkevent, ditmaal in het teken van de samenwerking met UNAIDS. Momenteel is er immers een nieuwe programma-overeenkomst met UNAIDS in de maak. Daarbij willen we terugblikken op de Vlaamse samenwerking rond HIV en de jarenlange, uitmuntende Vlaamse expertise.

In het kader van de samenwerking met de Raad van Europa zal de AAVR in Straatsburg een event organiseren naar aanleiding van de 70ste verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Voor het stagefinancieringsprogramma maak ik in 2019 opnieuw 450.000 euro vrij. We blijven werk maken van een (promotie)beleid via sociale media ondersteund door een nieuwe communicatiecampagne. Het opzet blijft om de toegang tot het stagefinancieringsprogramma zo democratisch mogelijk open te stellen voor potentiële stagiairs en dus is brede informatieverstrekking een noodzaak. We communiceren ook actief naar onze prioritaire multilaterale partnerorganisaties om het aantal stagemogelijkheden gelinkt aan Vlaamse projecten en programma's te verhogen.

2. Vlaanderen heeft een sterke(re) internationale reputatie die ons beter vooruit helpt

2.1 Vlaanderen is gekend als sterke en innovatieve economie

Oktober 2017 – september 2018

Samen met collega Muyters, bevoegd voor economie, heb ik bij verschillende gelegenheden Vlaanderen gepositioneerd als investeringslocatie en als leverancier van State of the Art producten en diensten.

In november 2016 heb ik de nieuwe internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie 'Vlaanderen Versnelt!' aan de Vlaamse Regering voorgesteld. FIT voert met zijn structurele partners en andere belanghebbenden deze internationaliseringsstrategie uit.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT werkt met zijn partners onder andere aan een brandingstrategie voor de domeinen *Life sciences & health, Food, Solution driven engineering & technology, Smart logistics* en *Sustainable resources, materials & chemistry* ter versterking van Vlaanderens positie in deze domeinen. Ik verwijs naar de hoofdstukken 3.1.1 en 3.1.2 voor meer info hierover.

In mei zal FIT een tweede Flanders International Economic Summit organiseren en deze branding aan een groot publiek voorstellen. Alle aanwezige belanghebbenden zullen het belang onderstrepen van hoe we Vlaanderen als sterke en innovatieve economie in het buitenland uitdragen.

2.2 Vlaanderen is erkend als logistieke toegangspoort tot Europa

Oktober 2017 – september 2018

Tijdens de voorbije staatsbezoeken kreeg logistiek flink wat aandacht. In India (6 tot 11 november 2017) werd een MOU tussen de haven van Antwerpen en Indian Chemical Council ondertekend. In Canada (11 tot 17 maart 2018) had ik contact met de ministers van Handel en van Transport, waarbij werd nagegaan wat de impact is van CETA op de logistieke stromen en havens. Concreet werd een samenwerkingsakkoord ondertekend tussen North Sea Port en de haven van Québec, wat voor toenemende handel zal zorgen.

Collega Muyters nam van 22 tot 26 oktober 2017 deel aan de prinselijke missie naar Ivoorkust, met een seminarie voor potentiële investeerders in de sectoren logistiek en transport. De Ivoriaanse overheid plant in de komende jaren investeringen in de ontwikkeling van haar havens, spoorwegen en openbaar vervoer. De kennis en expertise van onze bedrijven is een sterk pluspunt.

Ook de Vlaamse economische missie naar Vietnam op 15 en 16 mei 2018 had een logistiek luik met politieke ontmoetingen, plaatsbezoeken en een seminarie in dat kader.

Tijdens de Vaste Gemengde Commissie tussen Vlaanderen en Hongarije op 21 februari 2018, bleek eens te meer de sterkte van onze logistieke troeven. Het Centraal-Europese land zoekt naar uitwegen voor de export naar de rest van de wereld en kijkt daarvoor zeer uitdrukkelijk naar de Vlaamse havens.

Ik kende financiële steun toe aan C-MAT (110.000 euro) en APEC (297.500 euro), waardoor buitenlandse havenprofessionals in Vlaanderen een reeks interactieve seminars kunnen volgen.

Binnen het structureel partnerschap van FIT met de speerpuntcluster VIL werd in 2018 de nadruk gelegd op het verder uitwerken van *Smart Logistics* in het kader van 'Vlaanderen Versnelt!'

In 2017 organiseerde FIT een groepsstand op Intermodal in Sao Paulo, maar ook op Transport Logistic in München, de belangrijkste logistieke beurs in Europa.

Er zijn ook een aantal grote infrastructuurprojecten met onze buurlanden -en regio's, waarover sectie 3.5 handelt.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zet samen met mijn collega-ministers de inspanningen verder.

FIT zal Vlaanderen als logistieke toegangspoort blijven promoten tijdens een aantal logistieke beurzen in Europa en roadshows. Ook bij de Verenigde Naties en de Wereldbank proberen we om onze expertise in logistiek en transport beter bekend te maken.

2.3 Vlaanderen staat te boek als een top toeristische bestemming

Oktober 2017 – september 2018

Het project over de ontwikkeling van ethische richtlijnen voor toerisme naar conflict gerelateerde gebieden werd met oog op toetsing bij de regionale commissies en het ethische comité van UNWTO aan de Wereldtoerisme organisatie bezorgd.

Tijdens het UNWTO-Wereldforum voor gastronomie en toerisme in Bangkok werd de organisatie van het Wereldforum in 2020 aan Vlaanderen toegewezen.

Tijdens de informele EU ministerraad voor toerisme op 12 en 13 februari 2018 in Sofia informeerde mijn collega Ben Weyts zijn Europese collega's over de Vlaamse aanpak van de online platformen van logiesaanbieders.

Event Flanders, in het aansturingscomité waarvan mijn Departement BUZA zetelt, heeft de *World Choir Games 2020* naar Vlaanderen gehaald. Het heeft er ook voor gezorgd dat de wereldkampioenschappen wielrennen op de weg in 2021 in Vlaanderen zullen worden gereden.

Oktober 2018 – juni 2019

Het rapport over de ontwikkeling van ethische richtlijnen voor toerisme naar conflict gerelateerde gebieden wordt gefinaliseerd en gepubliceerd.

Vlaanderen stelt zich voor de periode 2019-2022 opnieuw kandidaat voor het vice-voorzitterschap van Necstour, het Europees netwerk van regio's voor een duurzaam en competitief toerisme.

Vlaanderen blijft zich verder actief inzetten in UNWTO als vertegenwoordiger van de geassocieerde leden in de Uitvoerende Raad en het Programma en Budgetcomité en als lid van de UNWTO regionale commissie voor Europa.

2.4 Vlaanderen is synoniem voor State of the Art

Oktober 2017 – september 2018

Naast het duurzame internationale cultuurbeleid dat geldt als een speerpunt van mijn collega Gatz en uitgeschreven staat in de nieuwe kaderrichtlijn voor het internationale cultuurbeleid in Vlaanderen, heb ook ik verscheidene culturele projecten betoelaagd om deze doelstelling te ondersteunen en de dialoog tussen culturen te bevorderen. Ter ondersteuning van de Vlaamse culturele diplomatie heb ik ook enkele doelgerichte zendingen naar het buitenland ondernomen – zoals naar Wenen voor de opening van een grote Rubenstentoonstelling, of naar Palestina voor de opening van een Vlaamse culturele week aldaar.

Het Vlaams-Palestijnse festival *Under Construction: Flemish Palestinian Connections* was een hoogtepunt en een zeer geslaagd voorbeeld van Vlaamse culturele diplomatie. Het festival bestond uit twee culturele weken, zowel in Vlaanderen (Gent) als in Palestina (Ramallah). De realisatie van het project werd toevertrouwd aan vzw Connexion (Vlaanderen) en de A.M. Qattan Foundation (Palestina). Het project gaf uitvoering aan meerdere doelstellingen uit de beleidsnota buitenlands beleid:

Voor een overzicht van de besteding van de provisie culturele diplomatie verwijs ik naar bijlage 1.

In het voorjaar van 2018 rondde de Nederlandse en Vlaamse ministers van Cultuur de in 2016 ingezette Vlaams-Nederlandse reflectieoefening aangaande culturele samenwerking af. De conclusies van deze oefening werden vertaald en geïmplementeerd in de respectievelijke beheersovereenkomsten.

Voor Arts Flanders Japan (AFJ) betekende 2018 een nieuw begin. De vernieuwde missie en opdracht van het centrum werden omgezet in concrete doelstellingen op sectorniveau. Het overleg met sector en overheid werden gestructureerd. Iedereen die betrokken is bij de werking van AFJ beseft dat de veranderingen drastisch zijn en tijd zullen vragen. Tegelijk kijken we met gezonde verwachtingen uit naar de concrete realisaties van het centrum.

In juni van dit jaar gaf Vlaanderen het voorzitterschap van EUNIC (European Union National Institutes for Culture) door aan het Franse ministerie van Buitenlandse Zaken. Naar aanleiding van de overhandiging werd Vlaanderen door de andere leden geprezen omwille van de stijl en dynamiek die het in de organisatie bracht. Onder het Vlaams voorzitterschap evolueerde EUNIC verder in de richting van een betrouwbare en professionele partner voor de Europese commissie en de EEAS voor de implementatie van hun ambities op het vlak van een Europese culturele diplomatie.

Oktober 2018 – juni 2019

Ook volgend jaar zet ik in op een aantal projecten waarmee Vlaanderen en Nederland gezamenlijk kunnen samenwerken in derde landen. Zo zijn er bijvoorbeeld het bezoekersprogramma voor de mecenasen van het *Center for Netherlandish Art Boston* door het Rubenianum (Antwerpen) en het Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis RKD, en een bezoekersprogramma voor Zuid-Afrikaanse curatoren – een samenwerking tussen Kunstenpunt en het Nederlandse Mondriaanfonds.

De projecten situeren zich in landen waar wij diplomatiek vertegenwoordigd zijn, aangevuld met Japan (Arts Flanders Japan) en houden rekening met de Nederlandse focus- en maatwerklanden inzake cultuur. Het meest ambitieuze project uit deze selectie betreft het verkennen en uitwerken van een architectuurbiënnale van de Lage Landen. Dit project overstijgt cultuur en architectuur en heeft betrekking op meerdere beleidsdomeinen, omwille van het onderwerp: ruimtelijke ordening, stedenbouw, landschapsarchitectuur, duurzaamheid, planologie,....

Op 5 november 2018 vindt een Vlaams-Nederlandse culturele conferentie plaats, met als titel *Wegwijzers van de Tussenruimte. De verbindende kracht van creatieven in de nieuwe stad*. Die wordt georganiseerd door de CVN-commissie.

Daarnaast zetten de Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse Regering bij de uitvoering van hun jaarprogrammatie systematisch in op culturele diplomatie, met financiële ondersteuning vanuit de begroting buitenlands beleid en cultuur.

Tenslotte kijk ik ook uit naar het project Flanders Ukudansa eMzansi. Drie gevestigde Vlaamse dansgezelschappen zullen in het voorjaar van 2019 Vlaanderen op de kaart zetten in Zuid-Afrika.

2.5 Vlaanderen geldt als place to be voor onderwijs en wetenschap

Oktober 2017 – september 2018

Bij mijn zendingen in het buitenland informeer ik stelselmatig de buitenlandse partners over de Vlaamse kennisinstellingen en hun expertise op het vlak van innovatie, onderzoek en onderwijs. Ik noteer eveneens de opportuniteiten die zich aandienen. In een aantal gevallen maken vertegenwoordigers van deze instellingen deel uit van de delegatie, zoals bij het staatsbezoek aan Canada (11-17 maart 2018).

Op 12 oktober jl. brachten de Vlaamse universiteitsrectoren een bezoek aan hun collega-rectoren uit het Britse universiteits- en onderzoekslandschap. Er vond eveneens een inkomende zending plaats van een groep directeurs internationalisering van diverse Amerikaanse universiteiten. Dit bezoekersprogramma werd door het Departement BUZA uitgewerkt, in samenwerking met de Fulbright Commission (24-27 juni 2018).

De Vlaamse vertegenwoordigingen werken bovendien intensief samen met de vakgroepen Neerlandistiek in hun respectieve landen.

De Taalunie (UGent) organiseerde tijdens de zomer opnieuw een tweewekse cursus Nederlands. In dit kader ontving het Departement BUZA op 7 en 8 augustus acht internationale studenten Neerlandistiek. Dit bood hen de gelegenheid om Vlaanderen, en de werking van het Departement, beter te leren kennen en tegelijkertijd hun Nederlands te oefenen.

De internationale werking van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) wordt nauwer afgestemd op de acties van BUZA en omgekeerd. Dit komt er na de beslissing van de Vlaamse universiteiten en hogescholen in september 2017 om de

uitvoering van hun gemeenschappelijke internationale strategie toe te vertrouwen aan een bestuurscomité internationalisering, verankerd in de schoot van de VLUHR.

Er werd binnen de VLUHR een operationele competentiecel academische diplomatie opgericht. Ik verleen daartoe een subsidie voor 1° de coördinatie van de deelname van de Vlaamse universiteiten en hogescholen aan uitgaande zendingen van (of met deelname van) leden van de Vlaamse Regering, 2° het faciliteren van inkomende zendingen van buitenlandse delegaties met een duidelijke kenniscomponent, en 3° de uitbouw van een kenniscel binnen de VLUHR die de Vlaamse overheid in het algemeen, en het Departement BUZA in het bijzonder, vraaggestuurd van relevante data kan voorzien (landenfiches, SWOT-analyses, aanmaak van presentaties en promotiemateriaal,...).

Ik investeer ook in beurzen voor buitenlandse experts. In concreto gaat het in 2018 om respectievelijk 10 en 85 beurzen voor het Centre for Maritime & Air Transport Management (C-MAT) en het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC).

Oktober 2018 – juni 2019

Het Departement BUZA wil de doelstellingen inzake academische diplomatie bereiken door verder in te zetten op de actieve promotie van het hoger onderwijs en onderzoek in Vlaanderen om buitenlandse studenten, onderzoekers en beleidsmakers te overtuigen van de kwaliteit ervan. De deelname van de kennisinstellingen aan ministeriële zendingen is hiervoor een belangrijk instrument.

Het Departement BUZA zal ook actief medewerking verlenen aan de opmaak van een nieuwe internationaliseringsstrategie voor het hoger onderwijs door het Departement OV.

2.6 Expats in binnen- en buitenland zijn geïnspireerd door Vlaanderen

Oktober 2017 – september 2018

Ik blijf de stichting 'Vlamingen in de Wereld' (VIW) steunen. VIW ontfermt zich over alle Vlamingen met buitenlandse plannen. De stichting is een kompas dat hen met een waaier aan informatie de weg naar het buitenland toont. In dat buitenland is VIW de schakel die Vlamingen verbindt en ervoor zorgt dat ze de band met Vlaanderen niet verliezen.

In het kader van het Damesakkoord herstelt Nederland de financiële ondersteuning van Nederlandse scholen in het buitenland.

In februari 2018 werd voor drie jaar een nieuwe gunning verleend voor 'Flanders Today'. Het Engelstalige magazine verschijnt sindsdien enkel nog digitaal. Het opzet blijft echter hetzelfde: buitenlandse beleids- en opiniemakers in alle velden (politiek, cultureel, business, academisch...) informeren over Vlaanderen en daarbij de brug slaan tussen de Vlaamse actualiteit en de activiteiten van de Vlaamse overheid. Dit nieuwe format laat toe om te draaien aan een lager budget (van 900 000 naar 200 000 euro). De vrijgekomen middelen worden gespendeerd aan de versterking van het buitenlands netwerk.

We richten ons eveneens naar expats in Brussel met de conferentiereeks 'Flanders in Dialogue'. Op 26 maart vond de tweede editie van 'Flanders in Dialogue' plaats, enkele dagen voor de Ronde van Vlaanderen. Flanders Today wijdde in de aanloop drie artikels aan 'Flanders in Dialogue', waarin werd uitgeweid over "Cycling in Flanders", de heroïsche verhalen over de koers bij ons en het Vlaamse fiets- en toerismebeleid.

Oktober 2018 – juni 2019

De derde editie van Flanders in Dialogue vond plaats op maandagavond 15 oktober 2018 met een heet-van-de-naald-analyse van de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen van zondag 14 oktober 2018.

3. De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering

3.1 Vlaanderen is wereldwijd nog prominenter gepositioneerd als sterke en innovatieve economie

3.1.1 Eén strategie hanteren voor internationalisering van de Vlaamse economie

3.1.1.1 Uitwerken van een meerjarige internationaliseringsstrategie, in overleg met Vlaamse overheids- en middenveldpartners

Oktober 2017 – september 2018

'Vlaanderen Versnelt!' is de nieuwe internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie en is aanvullend op de basisstrategie en -werking van FIT als centrale actor in de internationalisering van de Vlaamse economie.

'Vlaanderen Versnelt!' is een gezamenlijke strategie van alle relevante actoren inzake internationalisering van de Vlaamse economie, die zich geëngageerd hebben om ze mee uit te voeren.

FIT coördineert de uitvoering van de gezamenlijke strategie en voert dit deels zelf uit met Europese financiering, aangevuld met Hermes-middelen in een EFRO project. FIT betreft daarin zoveel mogelijk bedrijven.

Voor de eerste doelstelling, 'Vlaanderens positie internationaal versterken met een bijzondere focus op vijf domeinen: Food, Life Sciences & Health, Solution driven Engineering & Technology, Smart Logistics en Sustainable Resources, Materials & Chemistry', heeft FIT in co-creatie met onder andere bedrijven, clusters en federaties de unieke sterktes van elk van deze domeinen gedefinieerd. Op basis daarvan zal het agentschap nieuwe marketinginstrumenten laten ontwikkelen om de internationale promotie te ondersteunen en acties mogelijk maken die de internationale vermarkting van de vijf domeinen, die nauw aansluiten bij de Visie 2050, te versnellen.

Voor de tweede doelstelling, 'Meer bedrijven doen internationaliseren en hier verankeren', heeft FIT geanalyseerd hoe de dienstverlening naar startups en scale-ups met een sterke digitale component optimaler kan, en hoe de detectie van deze bedrijven met internationaal groeipotentieel sneller kan. Dit startup landschap, met zijn intermediären, ondersteuners en toeleiders is in kaart gebracht. Er zijn concrete samenwerkingen opgezet. Zie verder onder 3.3.1.2. Voor meer info over retentie, zie 3.3.5.3.

Voor de derde doelstelling, 'Minder belemmeringen', werkt FIT samen met zijn partners aan instrumenten waardoor bedrijven sneller vinden wie hen kan helpen. De lijst met prioritaire administratieve en regelgevende belemmeringen, waar Vlaamse bedrijven die internationaal actief zijn mee geconfronteerd worden, is gefinaliseerd.

Verder heeft FIT op 17 oktober 2017 17 structurele partnerschappen afgesloten waarin de uitvoering van de 'Vlaanderen Versnelt!' strategie centraal staat. (zie 3.3.3.)

Begin 2018 is een tweede EFRO oproep gelanceerd voor partners die de 'Vlaanderen Versnelt!' strategie mee zullen uitvoeren in samenwerking met FIT.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT zal branding toolkits opleveren voor de vijf domeinen van 'Vlaanderen Versnelt!' die alle belanghebbenden zullen kunnen gebruiken.

FIT werkt ook verder in het domein van startups en scale-ups en zal onder andere een aangepaste versie van de exportmeter voor deze doelgroep ontwikkelen.

Het platform voor missies en acties van alle Vlaamse actoren is in de maak.

In mei 2019 zal FIT op de tweede Flanders International Economic Summit de resultaten van 'Vlaanderen Versnelt!' presenteren.

3.1.1.2 Samenwerken met deelstaten, federale en Europese instanties

Oktober 2017 – september 2018

Mijn diensten streven een efficiënte werkrelatie na met export- en/of investerings-gerelateerde entiteiten in Brussel en Wallonië. Zo heeft FIT in 2018 andermaal de samenwerkingsovereenkomst over gezamenlijke posten in het buitenland met de Waalse en Brusselse tegenhangers AWEX en BI&E geactualiseerd.

Op het federale niveau, met bijvoorbeeld het Agentschap voor Buitenlandse Handel, de Nationale Delcreditedienst, de Verbindingscel relevant voor buitenlandse investeringen, is er een goede werkrelatie in het belang van de Vlaamse economie en bedrijven.

Specifiek voor de voeding- en landbouwsector is er een formeel overleg met het FAVV en de andere exportorganisaties. FIT is een actieve participant in de taskforce Agrifood die de FOD Buitenlandse Zaken organiseert met het FAVV, de exportagentschappen, de douane,... om snel op opportuniteiten te kunnen inspelen, of problemen op te lossen.

In het afgelopen jaar hebben mijn diensten via de VLEV bij de AAVR EU de banden met de Europese Commissie en met het Directoraat-Generaal GROWTH in het bijzonder aangehaald. Zo heeft FIT via de VLEV steeds een proactieve rol opgenomen in het overleg tussen de Europese Commissie en de Europese exportorganisaties. FIT heeft telkens de pen vastgehouden voor gezamenlijke standpunten van de Europese exportorganisaties. FIT nam ook het initiatief tot overlegvergaderingen met de Europese Commissie over hoe de EU TPO's de toekomst zien met betrekking tot EU-programma's voor de internationalisatie van KMO's en het nieuwe MFK na 2020.

EEN, het consortium van FIT en het Agentschap Innoveren en Ondernemen, werkte in 2018 verder aan een tweede rapporteringstermijn van 2 jaar. EEN verstrekt dagelijks informatie aan Vlaamse bedrijven, en organiseerde enkele acties, zoals aanwezigheid op de Drone Days in Brussel, Smart Cities Expo en Pollutec alsook missies naar Frankrijk, Denemarken en Zweden.

Oktober 2018 – juni 2019

Na de opstart van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) en de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) kreeg FIT toegang tot testbestanden van de NBB met veel meer detailgegevens in de Vlaamse exportstatistieken, en werkt het nu aan een nieuw rapportagesysteem. Daar waar er vroeger enkel gedetailleerde Belgische cijfers waren, zal vanaf 2019 de databank van Vlaamse NBB-data naadloos vergelijkbaar zijn met internationale referentie databanken, en zal ze in vele opzichten de vergelijking doorstaan

met gezaghebbende databanken zoals COMEXT (op het Europese niveau) en COMTRADE (op het wereldniveau). Met de nieuwe data zal Vlaanderen op een hoger niveau spelen. Vlaamse bedrijven krijgen dan een beter zicht op de potentiële handelsstromen, concurrerende leverancierslanden, onbenut handelspotentieel,...

Conform de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling streeft Vlaanderen in het belang van de bedrijven naar een goede samenwerking met de andere deelstaten en het federale niveau. Ik zal tijdens al mijn contacten met het federale niveau weliswaar blijven benadrukken dat buitenlandse handel en het aantrekken van buitenlandse investeringen deelstaat-bevoegdheden zijn. Het federale niveau speelt een ondersteunende rol. Verder zal ik de knelpunten die buitenlandse investeringen of uitbreidingen in de weg staan, op het federale niveau ter sprake brengen. Het is belangrijk dat de krachten gebundeld worden om zoveel mogelijk belemmeringen weg te werken en buitenlandse investeerders nog beter te kunnen overtuigen van Vlaanderen als meest geschikte investeringslocatie.

FIT onderzoekt verder de opstart van een internationale vzw van de Europese handels-promotie organisaties om de communicatie met de Europese Commissie te versterken.

Uiteraard staat brexit in het komende jaar hoog op mijn agenda. FIT zal in de komende maanden de informatieverstrekking over brexit opvoeren. Zie eerder onder 1.1.

3.1.2 Vlaanderen gericht positioneren als investeringslocatie

Oktober 2017 – september 2018

In 2018 heeft FIT verder gewerkt aan de optimalisatie van de regiomarketing en reputatieontwikkeling van Vlaanderen als duurzame investeringslocatie. Zowel de activity guide als de guide for foreign workers in Flanders zijn geüpdatet. De sociale media campagnes met het e-book innovation, met de video 'Invest in Flanders' (ondertussen in 14 talen) en acht nieuwe video's van succesrijke verhalen, waren een succes.

De vernieuwde website begint duidelijk meer bezoekers te tellen. Er is ook een nieuwe presentatie 'Smart Region Flanders'.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT zal verder inzetten op de nieuwe tools voor een innovatieve manier van presenteren en interactie met de buitenlandse investeerders.

Ook de marketingtools 'Vlaanderen Versnelt!' zullen belangrijk zijn om veelbelovende Vlaamse ecosystemen te promoten bij potentiële investeerders.

3.1.3. Het Vlaamse economische diplomatieke netwerk versterken

Oktober 2017 – september 2018

Het buitenlands netwerk van FIT is de ruggengraat van het Vlaams buitenlands beleid inzake economie, maar vormt ook de sterkte van het agentschap als centrale actor in het Vlaamse landschap van actoren die aan internationalisering werken. Door dit groot en flexibel netwerk kan FIT proactief werken en een significante ondersteuning bieden. De Vlaamse Regering engageert zich om het buitenlands netwerk uit te breiden en te verdiepen.

FIT heeft in 2015 een evaluatie- en optimalisatieoefening uitgevoerd en realiseert in de periode 2015-2020 een personeelsbesparing. Beide uitdagingen zijn geïntegreerd in de strategie 2015-2020 voor het buitenlands netwerk, die de raad van bestuur van FIT goedkeurde in 2015.

Ik heb in 2017 extra middelen vrijgemaakt ter versterking van het buitenlands netwerk, die voornamelijk al in 2017 zijn ingezet.

Tijdens de Exportbeurs in juni 2018 heb ik de antennes van FIT in Ghana, Oezbekistan en Nieuw-Zeeland voorgesteld. Vlaamse bedrijven kunnen rechtstreeks een beroep doen op deze antennes voor de ondersteuning van hun prospectie naar deze buitenlandse markten.

Oktober 2018 – juni 2019

Het is niet alleen belangrijk dat het buitenlands netwerk van FIT geografisch goed gespreid is, maar dat het ook over de nodige expertise en specialisatie beschikt.

Als we Vlaanderen willen versterken als economisch en innovatief sterke regio, moeten we bedrijven en speerpuntclusters die de economie van de toekomst uitmaken, goed ondersteunen in hun internationale doorgroei. De technologieattachés van FIT in New York, Palo Alto, Tokio en Singapore spelen hierin een belangrijke rol en zorgen ook voor buitenlandse investeerders uit buitenlandse clusters.

Mijn diensten zullen onderzoeken hoe ze deze werking nog kunnen versterken.

Om de aanwezigheid van FIT in zuidelijk Afrika te versterken, opent FIT binnenkort een antenne in Lagos, Nigeria.

3.1.4 Vlaanderen op de kaart zetten via missies en wereldevenementen

Oktober 2017 – september 2018

Ik beoogde met mijn deelname aan het Wereld Economisch Forum in Davos een grotere visibiliteit voor Vlaanderen. De formule met een eigen 'Flanders Room' bleek ook dit jaar weer een schot in de roos en liet een sterke indruk van Vlaanderen als innovatieve en sterke regio na bij de pers en bij de bedrijfsleiders met wie ik een afspraak had.

Bij de gesprekken werd de nadruk gelegd op de initiatieven ter verbetering van het ondernemersklimaat, de mooie groeicijfers, de sterktes van Vlaanderen voor innovatie en O&O. De meeste bedrijven gaven aan zeer tevreden te zijn met hun activiteiten in Vlaanderen. Vlaanderen wordt gezien als een locatie voor hun 'high end' activiteiten zowel op het vlak van diensten als productie. Het feit dat ze verdere initiatieven zien van Vlaanderen op dit vlak (sterk O&O pakket ter ondersteuning, uitrol van industrie 4.0, digitalisering met supersnel internet) komt bij hen over als een dynamische, toekomstgerichte locatie.

Collega Muyters nam deel aan de prinselijke missie naar Ivoorkust van 22 tot 26 oktober 2017 met 47 Vlaamse bedrijven en naar Argentinië en Uruguay van 23 tot 30 juni 2018 met 38 Vlaamse bedrijven.

Verder leidde ik de Vlaamse delegatie tijdens het Staatsbezoek aan Canada in maart 2018, waar we de banden tussen Vlaanderen en Quebec/Canada aangehaald en versterkt hebben. De tevredenheid over een getekend CETA akkoord werd tijdens ieder onderhoud vermeld.

In april 2018 bracht ik een leerrijk bezoek aan de Hannover Messe in Duitsland, de grootste industriële vakbeurs ter wereld. Vlaanderen was er, onder impuls van FIT en met de steun van enkele partners (VLAIO, Agoria, Sirris, Flanders Make, Flam 3D en Imec), voor het eerst aanwezig met een imago/belevingsstand over de Vlaamse maakindustrie. Tijdens dit bezoek heb ik contacten kunnen leggen met onder meer de Nederlandse staatssecretaris Keijzer en MP Weil van de Duitse deelstaat Nedersaksen.

Van 12 tot 17 mei heb ik een succesvolle Vlaamse economische zending naar Vietnam geleid, met 68 bedrijven, economische en academische partners. We hebben er onze

sterktes en expertise in voeding, smart cities, duurzame bouw en infrastructuur in de verf kunnen zetten, en Vlaanderen als logistiek hub kunnen promoten. Verder heb ik ook talrijke contacten gehad met leden van de Vietnamese regering en lokale besturen. Ook onze academische delegatie had er interessante contacten.

De samenwerking van FIT met Toerisme Vlaanderen in het MICE-project (dat Vlaanderen meer op de wereldkaart moet zetten voor internationale congressen) heeft intussen mooie vruchten afgeworpen. Enkele belangrijke internationale conferenties hebben recent de weg gevonden naar Vlaanderen/Brussel: BioEquity (Gent 2018), Aerospace Summit (Brussel 2018), AquaConsoil (Antwerpen 2019).

FIT werkte ook mee aan de eerste editie van Supernova eind september 2018.

Oktober 2018 – juni 2019

Van 22 tot met 24 oktober 2018 zal ik de Vlaamse delegatie leiden tijdens het Staatsbezoek naar Portugal, met 27 Vlaamse bedrijven. Er zal een sterke focus zijn op circulaire en blauwe economie. Aansluitend organiseert FIT ook een missie voor startups.

Ik leid in november ook de grootste Vlaamse delegatie (84 bedrijven) naar Marokko ooit tijdens de Prinselijke missie. De klemtoon ligt op energie, chemie, technologie en logistiek. Collega Muyters zal in februari 2019 de Vlaamse delegatie leiden van de prinselijke missie naar Mexico.

Tijdens de ministerraad van 22 december 2017 keurde de Vlaamse Regering de deelname van Vlaanderen aan de wereldtentoonstelling in Dubai in 2020 goed. FIT, dat samen met mijn kabinet lid is van het beheerscomité van het Belgisch Commissariaat-Generaal voor de Internationale Tentoonstellingen, zal instaan voor de coördinatie van de Vlaamse deelname. FIT lanceerde een taskforce met relevante partners, federaties en kennisinstellingen om de inhoudelijke invulling mee vorm te geven, activiteiten te coördineren en een vlotte informatie-uitwisseling te verzekeren. Vlaamse bedrijven werden geïnformeerd over de mogelijke opportuniteiten die deze wereldtentoonstelling voor hen kan bieden via de website van FIT en tijdens de Exportbeurs. De belangstelling is alvast groot.

3.2 Internationalisering staat nog meer centraal in de groeistrategie van bedrijven en clusters

3.2.1 Ondernemingen sensibiliseren voor internationalisering

Oktober 2017 – september 2018

FIT heeft in het afgelopen jaar hard gewerkt aan een positieve beeldvorming over internationaal ondernemen. Alle communicatiekanalen (sociale media, website, mailings en nieuwsbrieven, het magazine Wereldwijs) werden optimaal benut en kenden in 2018 een toename van volgers of abonnees. Het magazine kreeg in september een opfrisbeurt op basis van een lezersonderzoek.

De tweede Exportbeurs van FIT vormde in 2018 opnieuw een hoogmis voor ondernemend Vlaanderen. Op 12, 13 en 14 juni konden de 1.250 bezoekers terecht in Paleis één van Brussels Expo voor verscheidene activiteiten: zakelijke een-op-een afspraken met de Vlaams Economisch Vertegenwoordigers, een bezoek aan één van de 45 standhouders, gesprekken met dienstverleners die exportprojecten mee kunnen doen slagen, 40 praktische workshops en seminars, en netwerking om ervaringen en advies uit te wisselen met collega-ondernemers, FIT-experts, standhouders en partners van FIT.

De Leeuw van de Export vormde in 2018, samen met de Exportbeurs, de belangrijkste kapstok om de dienstverlening van FIT voor het voetlicht te plaatsen.

De succesvolle digitale wervingscampagne van 2017 werd voor de 17e editie in 2018 hernomen. De drempel tot deelname aan de wedstrijd voor bedrijven werd gevoelig verlaagd: op slechts een maand tijd tekenden 40 bedrijven in op het wedstrijdformulier. De leeuw van de export werd op 19 september uitgereikt aan de firma's Biobest en Boplan in aanwezigheid van 500 bedrijven.

Bedrijven met internationaal groeipotentieel beter detecteren, is een van de doelstellingen uit de internationaliseringsstrategie 'Vlaanderen Versnelt!' FIT mikt enerzijds op het beter bereiken en begeleiden van startups en scale-ups (zie hoger onder 3.1.1.1), Door de structurele partnerschappen die FIT op 3 oktober afsloot met 17 ondernemingsorganisaties, gemengde kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden (zie verder onder 3.3.3.) wordt het netwerk verbreed dat aan algemene sensibilisering kan doen en bedrijven naar de juiste ondersteuning kan leiden.

Op uitnodiging van FIT gaf het Departement BUZA een interne informatiesessie over het belang van vrijhandelsakkoorden. Tijdens de Exportbeurs gaf het Departement BUZA een druk bijgewoond seminarie over vrijhandelsakkoorden.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT onderzoekt verder de mogelijkheden voor de introductie van een systeem van semi-geautomatiseerde detectie van Vlaamse bedrijven met internationaal groeipotentieel, door middel van technieken binnen het IT domein van artificiële intelligentie.

FIT zal samen met zijn partners volop verder werken aan de sensibilisering over het belang van internationalisering. Het tweede Flanders International Economic Summit zal daarin een belangrijk moment zijn, net als de volgende uitreiking van de Leeuw van de Export en de Invest Trophy.

3.2.2 Speerpuntclusters sterke internationale spelers maken

Oktober 2017 – september 2018

FIT ondersteunt via zijn netwerk van technologieattachés actief de internationalisering van de clusters en werkt nauw samen met de strategische onderzoekscentra. Het agentschap schrijft zich hiermee in het clusterbeleid van de Vlaamse Regering in. Internationalisering van clusters en internationale vermarkting van innovatie is uitermate belangrijk. FIT werkt hieraan mee door wereldwijd te zoeken naar bedrijven met activiteiten die ontbreken in de Vlaamse clusters, en voert op die manier een steeds gericht acquisitebeleid. De resultaten van de kloofanalyses leiden tot verschillende investeringsacties, zoals zeer gerichte roadshows in het buitenland.

Met de Stad Gent en de Biobased cluster werd een succesvolle roadshow georganiseerd naar bedrijven in Californië, gebaseerd op de kloofanalyse die vorig jaar werd afgewerkt. Focus waren de bedrijven die in de biochemie actief zijn.

Met de haven van Antwerpen werd een kloofanalyse uitgewerkt voor het havengebied en de toekomstgerichte sectoren.

Met de regio Leuven wordt de follow up van de kloofanalyse, gericht op biotech en medtech, uitgevoerd tijdens acties op 'The MedTech Conference' in Philadelphia en 'The Annual Benelux Biotech & Healthcare Conference' in New York.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT blijft nauw betrokken bij de werking van de 6 speerpuntclusters (Catalisti, SIM, Fux50, VIL, Flanders' Food en de Blauwe Cluster) voor het luik internationalisering. FIT gaat ook na hoe dit in de toekomst nog kan geïntensifieerd worden (zie ook 3.1.3.).

3.3 Een meer gerichte internationalisering versterkt het economische weefsel in Vlaanderen

3.3.1 Vlaamse bedrijven ondersteunen om sneller en duurzamer nieuwe markten te veroveren

3.3.1.1 Een nog meer klantgerichte dienstverlening verzorgen

Oktober 2017 – september 2018

Vlaamse bedrijven verwachten van de Vlaamse overheid een klantgerichte, toegankelijke, kwaliteitsvolle en professionele dienstverlening.

De dienstverlening van FIT steunt op vier pijlers: advies, acties & events, marktkennis en subsidies & financiering. Technologische ontwikkelingen en markten wijzigen snel en bedrijven verwachten een gepaste ondersteuning en dienstverlening die aansluit bij hun noden. Zij kunnen hiervoor rekenen op de medewerkers van het binnenlands netwerk van FIT, die bedrijven begeleiden in hun exportstrategie en nieuwe trends en opportuniteiten signaleren.

De digitalisering van de dienstverlening van FIT is dit jaar in een stroomversnelling gekomen. FIT werd hiermee zowel intern als extern pionier op vlak van integraal online en dynamisch klantenbeheer. De klanten kunnen nu zelf volledig hun dossiers online opvolgen én beheren, wat de communicatielijnen met de klant alleen maar korter maakt. Intussen peilt FIT eveneens naar de tevredenheid van de bedrijven op de antwoorden ze ontvangen. Jaarlijks worden meer dan 5000 vragen van Vlaamse bedrijven behandeld én dus geëvalueerd. De eerste resultaten tonen een grote tevredenheid van de klant.

De Structurele Partners worden betrokken bij de eventplanning. Er werd intussen reeds gestart met het zogenaamde missieplatform, waarbij alle events ter bevordering van internationaal ondernemen, op een centrale website worden gecommuniceerd.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT gaat intensief verder op het spoor van digitalisering van de dienstverlening. Eind 2018 zal FIT opnieuw een algemeen klantentevredenheidsonderzoek uitvoeren.

3.3.1.2 Een samenhangend doelgroepenbeleid voeren

Oktober 2017 – september 2018

FIT helpt met zijn huidige werking en dienstverlening een uitlopend palet van bedrijven, zowel startende exporteurs als meer mature bedrijven die nieuwe markten willen veroveren, uit alle sectoren.

De strategie Vlaanderen Versnelt! focust op voor wie FIT nog meer kan doen, en de doelgroep technologie gedreven startups en scale-ups is daar één van.

FIT werkt sinds de start van het project samen met incubatoren en spelers uit het startup landschap om acties af te stemmen en om meer startups toe te leiden naar FIT, getuige de samenwerking op de exportbeurs.

FIT treedt hierbij ook als expert op, bijvoorbeeld in scale-up marathons van Netwerk Ondernemen en organiseert specifieke acties voor startups en scale-ups, bijvoorbeeld Londen Unbound.

In de structurele partnerschapsovereenkomsten met Unizo en VOKA zijn gezamenlijke begeleidingstrajecten opgenomen, gericht op de doelgroep 'new-to-market' en deels ook startups, die exporteurs helpen om op een doordachte manier in een nieuwe exportmarkt te starten.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT zal verder de startup en scale-up werking verankeren in zijn activiteiten om zo een nog breder palet van bedrijven optimaal te kunnen ondersteunen.

3.3.1.3 Drempels tot nieuwe markten verlagen via gezamenlijke acties

Oktober 2017 – september 2018

Het FIT-actieprogramma 2018 omvat meer dan honderd acties waaraan Vlaamse bedrijven kunnen deelnemen. Acties zoals groepsbeursstanden, economische en handelsmissies en uitnodigingen van aankopers naar Vlaanderen verlagen de drempel naar nieuwe markten.

Via het Meldpunt Handelsbelemmeringen kunnen bedrijven problemen met betrekking tot handelsbelemmeringen en markttoegang melden en agenderen. FIT en het Departement BUZA werken intensief samen met de verschillende Vlaamse én federale overheidsdiensten en sectororganisaties om de handelsbelemmeringen zo snel mogelijk op te lossen. Binnen EEN kan FIT via het online netwerk SOLVIT voor handelsbelemmeringen binnen de interne markt een dialoog opzetten met entiteiten in andere EU lidstaten.

Het meldpunt brexit blijft actief. FIT biedt zijn diensten aan om Vlaamse bedrijven met een hoge graad van afhankelijkheid van de Britse markt te assisteren bij het zoeken naar nieuwe afzetmarkten. In de update van 2018 van de FIT brexit brochure zijn zes tips opgenomen over hoe Vlaamse exporterende KMO's zich kunnen voorbereiden op brexit, en een overzicht van de financiële instrumenten van FIT en VLAIO waar Vlaamse KMO's in het kader van brexit een beroep op kunnen doen.

Oktober 2018 – juni 2019

Het FIT-actieprogramma 2019 werd in september gelanceerd. Het biedt opnieuw een uitgebalanceerde mix van handelsbevorderende activiteiten, gericht op zowel mature markten waarop Vlaamse bedrijven al actief zijn, als op groeimarkten. FIT zal in 2019 niet enkel aanwezig zijn op de traditionele vakbeurzen en conferenties, maar ook op enkele grote, prestigieuze, internationaal gerenommeerde en vaak zeer innovatiegerichte events, zoals Slush (Helsinki), GDC – Game Developers Conference (San Francisco), SXSW – South by Southwest (Austin), Wind Offshore Europe (Kopenhagen). In dit actieprogramma zijn vanaf nu ook een aantal acties van (structurele) partners van FIT opgenomen.

3.3.1.4 De exportvaardigheid van Vlaamse bedrijven verhogen

Oktober 2017 – september 2018

FIT ondersteunt bedrijven om een noodzakelijk minimum aan exportvaardigheid te bereiken om bepaalde drempels (zakencultuur, wetgeving, taal,...) te overwinnen en risico's (financiële, commerciële politieke) te beperken.

De Exportmeter blijft een erg gewaardeerd instrument bij alle type bedrijven, en reikt manieren aan om zich met meer kennis op het pad van de internationalisering te wagen. FIT heeft deze tool ook beter bekend gemaakt bij incubatoren en begeleiders van technologiegedreven startups en scale ups.

In een aantal structurele partnerschappen (onder andere FEVIA en AGORIA) is vastgelegd dat zij opleidingen in exportvaardigheid voor hun leden voorzien.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT zal in samenwerking met andere dienstverleners de inspanningen om bedrijven exportvaardiger te maken, verder zetten en werkt mee aan opleidingen voor KMO's. FIT werkt aan een aangepaste exportmeter voor technologiegedreven startups.

3.3.2 Vlaamse bedrijven stimuleren om meer actief te zijn in opkomende economieën

3.3.2.1 Meer focus brengen in acties en ondersteuning door het netwerk in opkomende economieën

Oktober 2017 – september 2018

Méér Vlaamse bedrijven moeten actief worden buiten de EU-28, vooral in opkomende economieën, om onze economische positie wereldwijd te versterken. Een belangrijk deel van de dienstverlening van FIT is daarop gefocust, zowel door het subsidiebeleid, de keuze voor locaties van het buitenlands netwerk van FIT, als door een significant aantal acties op het actieprogramma voor bedrijven.

FIT informeert Vlaamse bedrijven gericht over opportuniteiten en projecten gefinancierd door internationale instellingen (zoals de VN, Wereldbank, regionale ontwikkelingsbanken en de EC). De nieuwe tendens tot duurzame aankopen bij deze instellingen is een opportuniteit.

In maart 2018 organiseerde FIT een zending naar het hoofdkwartier van de EBRD in Londen. De deelnemende bedrijven stelden er hun innovatieve technologie en diensten voor om een lange termijnpartner te kunnen worden van de EBRD en door hen uitgeschreven contracten binnen te halen in Centraal- en Oost-Europa. In juni 2018 waren de aankoopdiensten van de VN aan de beurt met een zending naar Kopenhagen.

Oktober 2018 – juni 2019

Het klimaatseminarie van 2017 krijgt een vervolg in het voorjaar 2019. Hier horen bedrijven welke initiatieven instellingen zoals de EU, EBRD, EIB in landen buiten de EU nemen om tegemoet te komen aan de klimaatakkoorden van Parijs, en hoe zij daaraan kunnen deelnemen.

In december 2018 staat een missie, in samenwerking met multilaterale ontwikkelingsbanken, naar Ghana en Guinée op het programma. In december 2019 staat er een missie naar Nigeria gepland.

3.3.2.2 Europese initiatieven ten volle benutten

Oktober 2017 – september 2018

In 2018 heeft FIT samen met VLAIO binnen het consortium EEN verder KMO's ondersteund bij het opmaken van dossiers voor het SME Instrument in het Horizon 2020 programma. Door nadruk te leggen op een goede begeleiding en voorbereiding voor de pitching momenten die de EU heeft vastgelegd is de succesratio van Vlaamse deelnemers sterk gestegen.

Oktober 2018 – juni 2019

In 2019 zal FIT op dezelfde manier verder werken, met bijzondere aandacht voor de voorbereiding van de pitches.

*3.3.3 Een vlotte toegang tot financiering van internationaal ondernemen voorzien**3.3.3.1 Het subsidie-instrumentarium vereenvoudigen**Oktober 2017 – september 2018*

Door de bekendheidscampagnes en de laagdrempeligheid blijft de populariteit van deze steunmaatregel hoog, zowel bij mature ondernemingen als bij startende exporteurs. De extra financiële injectie voor 2017 werd integraal benut, en dat zal in 2018 eveneens het geval zijn.

In september 2017 heeft FIT een eerste evaluatie gedaan. De belangrijkste conclusies zijn dat deze subsidie nog populairder wordt, dat door de hoge instroom van aanvragen de doorlooptijd nog steeds te lang is, en dat deelname aan buitenlandse beurzen en gelijkwaardige niche-evenementen veruit het meest gevraagde steuntipe is. Sinds januari 2018 melden de aanvragers aan via elektronische identiteitskaart, door de integratie in het e-loket voor ondernemers.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT zal de instroom van de steunaanvragen permanent monitoren en zal indien nodig de gepaste maatregelen voorstellen. FIT voorziet geen aanpassingen aan het regelgevend kader, tenzij de verhouding tussen het aantal steunaanvragen en de beschikbare dotatie bepaalde ingrepen noodzakelijk maakt.

De hervorming van de financiering van de bedrijfsgroeperingen naar een financiering van structurele partnerschappen, op 3 oktober 2017 officieel ondertekend, is volledig operationeel. De monitoring van de partnerschappen verloopt via accountmanagers van FIT. De partnerschappen worden nog meer een cruciale schakel in de uitvoering van de internationaliseringsstrategie 'Vlaanderen Versnelt!' (zie hoger onder 3.1.1.1), die nu gezamenlijk uitgevoerd wordt. De partnerschappen brengen wederzijds nieuwe inzichten en synergie, en zorgen ervoor dat actieprogramma's nog beter op elkaar afgestemd worden. De resultaten daarvan zullen in 2019 goed zichtbaar worden.

*3.3.3.2 Meer transparantie brengen in financieringsmogelijkheden**Oktober 2017 – september 2018*

In 2018 werden geen nieuwe FINMIX internationaal sessies meer georganiseerd.

Oktober 2018 – juni 2019

Na overleg met VLAIO is beslist dat FINMIX internationaal geïntegreerd zal worden in de reguliere FINMIX-werking.

3.3.4 Meer buitenlandse directe investeringen binnenhalen

Oktober 2017 – september 2018

In 2017 werden er 215 nieuwe investeringsprojecten gedetecteerd in Vlaanderen voor een investeringsbedrag van 2,08 miljard € en een tewerkstelling van 5 377 jobs. 2017 kende wat betreft het aantal investeringsprojecten daardoor een stijging van +8,6% in vergelijking met 2016. Dit sluit weer aan bij het uitzonderlijke goede investeringsjaar 2015. Opmerkelijk is dat de tewerkstelling uit buitenlandse directe investeringen (BDI) nog nooit zo hoog was sinds 2003. Dit komt overeen met gemiddeld 25 jobs per project (34 jobs per project als men M&A projecten buiten beschouwing laat).

Het investeringsbedrag steeg met 210 miljoen euro in vergelijking met 2016 (+11,23%). Ondanks het ongunstige socio-economische, geopolitieke en binnenlandse veiligheidsklimaat dat in 2016 een korte dip veroorzaakte, lijken buitenlandse investeerders terug over te gaan tot de orde van de dag.

In de verhouding tussen de greenfields, expansies en M&A zijn enige verschuivingen. De greenfield investeringen blijven hun positie als meest populaire vorm van investeringen behouden, met een lichte daling. Expansies door bestaande buitenlandse investeerders zijn echter weer gestegen tot 33,49%. M&A daarentegen vallen terug tot 25,58%.

Wat de oorsprong van de buitenlandse investeringen betreft, zien we dat investeringen uit Azië en het Midden-Oosten ook dit jaar blijven hangen rond 20%. Het marktaandeel van Amerikaanse investeringen is echter weer in stijgende lijn en zit bijna terug op een historisch aandeel van 25% à 30%. Een stijgend aandeel ten nadele van Europese investeerders: hun aandeel daalt licht tot 54,88%.

De Verenigde Staten blijft de top tien van landen van herkomst aanvoeren met 46 projecten (21,4 % aandeel), vóór Nederland. Duitsland wisselt met Frankrijk voor de derde plaats (respectievelijk 23 en 18 projecten). Het VK zakt terug van de zesde plaats in 2016 naar een achtste plaats in 2017, maar het aantal investeringsleads uit het VK steeg.

Van de Aziatische investeringen scoren Japanse, maar vooral Chinese investeringen uitstekend (respectievelijk een zesde en vijfde plaats met 13 en 16 projecten).

Oktober 2018 – juni 2019

De klassieke argumenten om buitenlandse investeerders te overtuigen zijn niet meer voldoende. In de investeringsstrategie van FIT wordt meer focus gelegd op de meerwaarde van het Vlaamse ecosysteem van bedrijven en onderzoeksinstellingen voor de investerende bedrijven, die we op een nog meer klantgerichte manier als een opportuniteit voor de groeistrategie van buitenlandse bedrijven moeten positioneren (zie verder onder 3.3.4.2).

3.3.4.1 Potentiële investeerders snel detecteren en intensief opvolgen

Oktober 2017 – september 2018

Meer dan voorheen hebben een aantal grote internationale tendensen een impact op het aantrekken van investeringen. Dit jaar staan België en Vlaanderen op nummer één als meest geglobaliseerde economie van de wereld (KOF Globalisation Index). De impact van brexit werd ook in 2017 en 2018 steeds zichtbaarder in de investeringsleads. De impact van een dreigende, wereldwijde handelsoorlog en oplopende spanning tussen Europa en de VS laat zich evenwel nog niet voelen, maar waakzaamheid blijft geboden.

De gevolgen van de strategische keuzes met betrekking tot prospectie-activiteiten zijn ook steeds duidelijker. Door een doorgedreven proactieve benadering van welbepaalde bedrijven en technologieën door de werking van de Welcome Teams (zie verder onder 3.3.5.2.), intensief gebruik van de informatie uit kloofanalyses, interne monitoring van de kwaliteit van gegenereerde leads en de eerste stappen naar digitale, voorspellende analysetechnieken, op basis van betere integratie van de verschillende databronnen.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT investeert verder in de meer gerichte aanpak, maar daarnaast blijft het inzetten van de juiste instrumenten en werken aan een meer investeringsvriendelijk ecosysteem van vitaal belang.

3.3.4.2 Gericht acquisitiebeleid voeren, gelinkt aan de slimme specialisatiestrategie

Oktober 2017 – september 2018

In de investeringsstrategie van FIT wordt steeds de focus gelegd op de meerwaarde van het Vlaamse ecosysteem van bedrijven en onderzoeksinstellingen voor investerende bedrijven. Aanwezige kennis en expertise, en kunnen groeien in een bestaand sterk ecosysteem, zijn immers twee elementen die een steeds grotere rol spelen in het aantrekken van bedrijven. Beide elementen bieden bovendien de mogelijkheid om Vlaanderen te onderscheiden van andere mogelijke locaties en om bepaalde unieke argumenten in onze value proposition te verwerken. Op die manier is de investeringsstrategie inherent steeds meer verbonden aan de slimme specialisatiestrategie.

FIT heeft hierin de afgelopen jaren nieuwe methodieken ontwikkeld en verdiept met name gerichte kloofanalyses, waarin slimme specialisaties centraal staan, en daaruit volgend een proactieve benadering van buitenlandse bedrijven en technologie via roadshows. Zie hoger onder 3.2.2. voor overzicht van de kloofanalyses.

Daarnaast werkt FIT met sectorale welcome teams (zie hieronder bij 3.3.5.2.)

Oktober 2018 – juni 2019

Ook voor het komende jaar schakelt FIT voor het aantrekken van buitenlandse investeringen weer een versnelling hoger, in lijn met de internationaliseringsstrategie 'Vlaanderen Versnelt!'.

Zoals vermeld in 3.3.4.1., zal de investeringsstrategie van FIT zich steeds meer richten op een gedetailleerder inzicht van veelbelovende clusters in het binnen- en buitenland: naast het werk van onze technologie attachés zal ook het lidmaatschap van FIT en VLAIO in de internationale clusterorganisatie TCI en de intensifiëring van de samenwerking inzake deze materie met VLAIO en het Visit Flanders Congresbureau hiertoe bijdragen. Daarnaast zal de samenwerking van de mensen op het terrein met de Vlaamse detectiepartners alleen maar toenemen. Door de gemaakte afspraken en gezamenlijke doelstellingen is er een engagement dat veel verder reikt dan voordien het geval was. Via sterk klantgerichte acties kan FIT nog meer de taal van de potentiële investeerder doorgronden en betere story telling ontwikkelen.

FIT zal verder werken aan een digitale transitie voor detectie en opvolging van potentiële investeerders.

3.3.4.3 Flanders Investment & Trade als investeringscoördinator laten optreden

Oktober 2017 – september 2018

Als investeringscoördinator is FIT het aanspreekpunt voor potentiële buitenlandse investeerders en voor de opvolging van het investeringstraject. De afspraken in de structurele partnerschappen van FIT weerspiegelen dit principe. Dit heeft tot een betere stroomlijning en begeleiding van investeerders geleid.

Voor de implementatie van de slimme Vlaamse acquisitiestrategie, versterkten het afgelopen jaar verschillende partijen reeds hun engagement via de structurele partnerschappen, de afspraken in de speerpuntclusterpacten, en andere samenwerkingsverbanden binnen de internationaliseringsstrategie 'Vlaanderen Versnelt!'.

FIT heeft een significante bijdrage geleverd voor de invulling van de multifunctionele site van Ford Genk en de voorbereiding van de invulling van de Churchill Industrial Zone.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT blijft zijn taak als centraal aanspreekpunt voor buitenlandse investeerders in Vlaanderen ten volle uitvoeren. Zowel in communicatie als in de praktische toepassing op het terrein is dit zichtbaar.

De jaarlijkse Foreign Investment Trophy toont niet alleen het belang van buitenlandse investeerders voor onze economie maar benadrukt evenzeer de rol van FIT als coördinator en centraal aanspreekpunt.

3.3.4.4 Een meer aangepast investeringsinstrumentarium voorzien

Oktober 2017 – september 2018

Het bestaande portfolio aan instrumenten is niet altijd gericht of voldoende afgestemd op buitenlandse bedrijven die een mogelijke vestiging in Vlaanderen overwegen.

Het afgelopen jaar is wel gewerkt aan een verdere vereenvoudiging van de subsidie-mechanismen, wat de duidelijkheid in de hand moet werken. Buitenlandse ondernemingen, zeker wanneer zij nieuw opstarten, blijven begeleiding en informatie op maat nodig hebben. Het is moeilijk om specifieke maatregelen uit te werken voor buitenlandse investeerders. Zij verwachten vaak speciale tegemoetkomingen van de overheid voor hun investering. Een goede begeleiding en toepassing van de mogelijkheden blijft hierbij van groot belang.

Oktober 2018 – juni 2019

In 2019 blijf ik werken aan een sterke begeleiding van investeerders en vereenvoudiging van procedures.

3.3.5 Een investeringsvriendelijk ecosysteem creëren

3.3.5.1 Knelpunten onder de aandacht brengen bij de federale overheid

Oktober 2017 – september 2018

Nog meer dan vroeger maakt FIT een grondige analyse van de obstakels die buitenlandse investeerders aantreffen bij hun Vlaamse projecten.

Het algemene ondernemersklimaat wat loonkosten en fiscaliteit betreft is na de belastinghervorming verbeterd maar blijft in een internationale benchmark nog steeds één van de duurste.

Naast de klassieke knelpunten is er aandacht voor nieuwe uitdagingen in internationale context, namelijk de brexit en de nieuwe handelspolitiek van de VS. Ze zijn bedreigend maar zorgen ook voor opportuniteiten. Het is van groot belang dat we goed inspelen op de behoeftes van de internationale bedrijven die nieuwe pistes zoeken.

De 'war on talent' is duidelijk op weg om het meest prangende knelpunt te worden. Vlaanderen/België scoort hierbij minder goed dan de meeste andere Europese landen. Ik hoor bij mijn vele bedrijfsbezoeken telkens dezelfde noodkreet: dat vacatures steeds moeilijker ingevuld geraken. Daarom ook dat deze Vlaamse regering in het kader van het aantrekken van buitenlands toptalent en tewerkstellingspotentieel in Vlaanderen principieel een uitvoeringsbesluit goedgekeurd heeft bij de wet over de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Het is de bedoeling om barrières weg te werken die het aantrekken van toptalent in de weg staan. Dit komt tegemoet aan het VARIO-advies 'Internationaal toptalent aantrekken en verankeren' van november 2017, waar FIT ook actief aan meewerkte. De Vlaamse Regering werkt ook constructief mee aan een interfederaal arbeidspact en ondersteunt alle verdere federale initiatieven die het verlichten van de arbeidskrapte en de knelpuntberoepen ten gronde helpen aan te pakken.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zal de knelpunten aanbrengen bij mijn federale collega's, om deze zoveel mogelijk weg te werken en onze concurrentiepositie te versterken (zie ook hoger 3.1.1.2.).

3.3.5.2 Investeerders beter begeleiden met een multidisciplinair 'welcome team'

Oktober 2017 – september 2018

Een begeleiding op maat tijdens een investeringstraject is nodig. De ervaringen met de eerste twee welcome teams Life Sciences en ICT zijn bijzonder positief. We kunnen op die manier gespecialiseerde investeringsdossiers veel sneller doorlichten en zien welke aanknopingspunten er met Vlaanderen zijn. We kunnen nu ook financieringspistes efficiënter onderzoeken. In 2018 heeft FIT het nieuwe welcome team duurzame chemie en materialen opgericht.

Oktober 2018 – juni 2019

Voor 2019 wordt het nieuwe Welcome Team gericht op Chemie geactiveerd voor de begeleiding van een belangrijk en complex dossier in de chemiesector.

3.3.5.3 Een duurzaam opvolgings- en uitbreidingsbeleid voeren voor bestaande buitenlandse ondernemingen

Oktober 2017 – september 2018

'Meer verankering van bedrijven in Vlaanderen' is een belangrijke doelstelling uit de 'Vlaanderen Versnelt!' internationaliseringsstrategie. Hiervoor is een meer diepgaand retentiebeleid nodig. FIT maakte hier het afgelopen jaar samen met VLAIO werk van.

FIT analyseerde data, ontwikkelde een vragenlijst en bouwde een netwerk uit voor retentie van Vlaamse vestigingen van buitenlandse bedrijven. Het agentschap werkt hiervoor opnieuw samen met VLAIO maar ook met middenveldpartners binnen de structurele partnerschappen. Een selectie van bedrijven wordt benaderd. Deze nieuwe vorm van dienstverlening is in volle ontwikkeling en is bedoeld voor bedrijven, om hen te ondersteunen in hun argumentatie ten aanzien van hun hoofdkwartieren, om de vestiging in Vlaanderen te behouden of hier uit te breiden.

Oktober 2018 – juni 2019

FIT zal in samenwerking met VLAIO en partners intensiever bedrijfsbezoeken afleggen en ondersteuning aanbieden.

FIT zal samen met de partners verder onderzoeken hoe bedrijven die te kampen hebben met een potentiële herstructurering of waar een herlocatie dreigt, beter proactief gedetecteerd kunnen worden en welke instrumenten hen het best kunnen ondersteunen. De coördinatie van deze activiteiten gebeurt door een retentiemanager.

De uitreiking van de Invest Trophy in 2019 zal opnieuw het belang van buitenlandse investeerders voor Vlaanderen onderstrepen bij een ruimer publiek.

3.4 Een vrijere en eerlijkere internationale handel is gunstig voor de Vlaamse economie

3.4.1 Werken aan meer toegankelijke buitenlandse markten

Oktober 2017 – september 2018

De Vlaamse Regering heeft het Brede Economische en Handelsverdrag met Canada (CETA) goedgekeurd op 2 maart 2018. Ook het Vlaams Parlement heeft zijn instemming verleend met dit akkoord. Het verdrag werd tevens door het Federale Parlement en de Federale Regering goedgekeurd. Het is nu aan de andere deelstaten om de Belgische ratificatieprocedure van CETA te vervolledigen.

De onderhandelingen over een vrijhandelsakkoord tussen de EU en Japan werden afgerond op 8 december 2017. Het akkoord werd op 17 juli 2018 in Tokio ondertekend. Het is inhoudelijk goed voor de twee partners en een belangrijk signaal tegen het toenemend protectionisme. Het is tegelijk het eerste akkoord dat tot stand komt na het advies 2/15 van het Hof van Justitie van de Europese Unie, dat duidelijkheid heeft verschaft over de bevoegdheidsverdeling tussen de Europese Unie en haar lidstaten wat handel en investeringen betreft. Het akkoord tussen de EU en Japan is daarom opgesplitst in een vrijhandelsakkoord dat enkel bepalingen bevat over de exclusieve bevoegdheden van de Europese Unie enerzijds en een investeringsbeschermingsakkoord waarvoor de bevoegdheid gedeeld is tussen de Europese Unie en haar lidstaten en waarover het Vlaams Parlement zijn instemming zal moeten verlenen anderzijds. Over dit investeringsbeschermingsakkoord wordt nog onderhandeld.

Het advies 2/15 laat ook toe het akkoord tussen de EU en Singapore af te ronden. Dit akkoord zal gesplitst worden in een vrijhandelsakkoord en een investeringsbeschermingsakkoord. Vermoedelijk zal men hetzelfde doen met het akkoord tussen de EU en Vietnam. Ik heb tijdens mijn zending naar Vietnam van 12 tot 18 mei aangegeven dat ik hoop dat de EU nu snel overgaat tot de ratificatie en uitvoering van het verdrag. Er zijn namelijk vele opportuniteiten voor Vlaamse bedrijven. Deze uitspraak spoorde ook met de discussie over de toekomstige architectuur van EU-handelsakkoorden. Op EU-niveau werd beslist geval per geval te bekijken of ook over investeringsbescherming onderhandeld dient te worden. Dit leidde ertoe dat de Commissie voor de onderhandelingen met Australië en Nieuw-Zeeland (voorlopig) enkel een mandaat kreeg voor de onderhandeling van een zogenaamd EU-only-handelsakkoord.

De EU en Mexico zijn het eens geworden over de modernisering van het Globaal Akkoord. In tegenstelling tot de akkoorden met Japan, Singapore en Vietnam, is het akkoord met Mexico een associatieakkoord waarin, naast handel en investeringen, ook politieke en culturele samenwerking wordt nagestreefd. Het is met andere woorden een akkoord dat meer dan enkel de Europese bevoegdheden bevat. Bijgevolg zal ook het Vlaams Parlement moeten instemmen met dit akkoord. Samen met het pas gesloten *United States, Mexico*

and Canada Agreement (USMCA) – ter vervanging van het vijftientig jaar oude *North American Free Trade Agreement* (NAFTA) – zal het EU-Mexico-akkoord, samen met CETA vele bijkomende kansen creëren voor zowel de handel als de investeringen in heel Noord-Amerika.

Het handelsbeleid van de Amerikaanse regering, alsook de verschuiving van nationale veiligheidsbelangen naar economische veiligheidsbelangen, vraagt een alerte opvolging. Het Departement BUZA monitort de situatie en volgt met Amerikaanse en Europese gesprekspartners alle evoluties op. Europese en Vlaamse belangen worden rechtstreeks getroffen, bijvoorbeeld door het eenzijdig optrekken van de staal- en aluminiumtarieven. De dreiging met gelijkaardige tariefverhogingen op auto's, grondstoffen en technologische producten baart eveneens zorgen.

Vlaanderen dringt er bij de Europese Commissie ook op aan de Amerikanen te betrekken bij de oefening om het functioneren van de WTO te verbeteren en snel een doorbraak te forceren van de blokkering van de benoeming van rechters in het beroepsorgaan voor geschillenbeslechting. Het falen van de Elfde Ministeriële Conferentie in Buenos Aires van december 2017 heeft tot een klimaat van ernst geleid waarin nieuwe, maar ook pragmatische voorstellen kunnen worden ontwikkeld en getoetst. Daarbij moet de Europese Unie veel ambitie aan de dag leggen en ver gaan om de kans op een minimaal akkoord mogelijk te maken.

Tot slot vermeld ik dat de EU-onderhandelingen met MERCOSUR, Chili, Indonesië, de Filipijnen, Tunesië, Australië en Nieuw-Zeeland, zijn gestart of verder lopen. Hetzelfde geldt voor de onderhandelingen over de investeringsbeschermingsonderhandelingen met China en Myanmar. Het Departement BUZA waakt erover dat de Vlaamse handelsbelangen in al deze onderhandelingen zoveel mogelijk worden meegenomen.

Wat betreft de handelsregelgevingsagenda van de EU stond eerst de afwerking van het dossier van de hervorming van de handelsbeschermingsinstrumenten op de agenda. Het Departement BUZA was daarnaast nauw betrokken bij de besprekingen van het Commissievoorstel van verordening voor de oprichting van een Europees kader voor de screening van directe buitenlandse investeringen. Dit gebeurde in een klimaat van verhoogde aandacht voor voornamelijk staatsgesteunde buitenlandse investeringen. Het Vlaams standpunt vond hierbij een goed evenwicht tussen de openheid voor en het belang van het aantrekken van buitenlandse investeringen en waakzaamheid voor de mogelijke risico's voor openbare orde en veiligheid. Tevens werd gewaakt over verenigbaarheid met het mechanisme inzake het vrijwaren van de Vlaamse strategische belangen in het Vlaams bestuursdecreet dat door de Vlaamse Regering werd aangenomen op 22 juni 2018.

Oktober 2018 – juni 2019

In 2018-2019 zet de Werkgroep Europees Handels- en Investeringsbeschermingsbeleid, voorgezeten door mijn kabinet, de voorbereiding verder van de standpuntbepaling voor lopende onderhandelingsrondes over handelsverdragen tussen de EU en derde landen.

Ik zal de Vlaamse Regering voorstellen de investeringsbeschermingsakkoorden met Singapore en Vietnam zo snel mogelijk definitief goed te keuren zodra ze ondertekend zijn. Ik zal er bij de Europese Commissie op aandringen ook de onderhandelingen met Japan over zulk akkoord spoedig af te ronden. Ook het akkoord met Mexico zouden we best nog deze regeerperiode kunnen goedkeuren, zeker in het licht van de economische zending die wordt voorbereid voor februari 2019.

Voorafgaand aan besprekingen van nieuwe ontwerpmandaten organiseert het Departement BUZA een consultatie van de interne (Vlaamse overheidsdiensten) en externe belanghebbenden (bedrijvenorganisaties en middenveld) om de Vlaamse belangen in kaart

te brengen en zo met concrete onderbouwing te kunnen wegen op de EU-positie in de onderhandelingen.

Op multilateraal niveau zal het Departement BUZA actief blijven meewerken aan de moderniseringsgesprekken van de WTO. Daarbij formuleert Vlaanderen ook eigen voorstellen zoals het faciliterend initiatiefrecht van het WTO-Secretariaat.

Ook de benoeming van nieuwe rechters in en goede werking van het geschillenbeslechtsorgaan van de WTO krijgen bijzondere aandacht vanuit Vlaanderen. Ik volg ook met bijzondere aandacht de evolutie van de brede regionale relaties in de wereldeconomie, bv. van de TPP-11 en de RCEP. Het Departement BUZA analyseert tevens de impact van de NAFTA 2.0-onderhandelingen op de Vlaamse belangen.

De relaties met de VS moeten zo snel mogelijk genormaliseerd worden. Onderhandelde oplossingen en het afwenden van een handelsoorlog tussen de economische grootmachten zijn cruciaal voor het behoud van een stabiel en voorspelbaar investerings- en ondernemingsklimaat. De belangen die Vlaanderen verdedigt en de doelstellingen die het daarbij vooruitschuift zitten vervat in de Vlaamse Handelsstrategie.

Daarnaast vormt de toekomstige handelsrelatie met het Verenigd Koninkrijk ten gevolge de geplande brexit een belangrijk dossier.

De EU wil het dossier van de verordening over de oprichting van een Europees kader voor de screening van directe buitenlandse investeringen voor het einde van de huidige Europese legislatuur afronden. De Raad en het Europees Parlement namen hun posities hierover aan in juni 2018. Op 10 juli 2018 ging de dialoog tussen de instellingen van start. Het Departement BUZA volgt de evolutie hiervan verder nauwgezet op.

3.4.2 Vlaamse investeringen in het buitenland beschermen

Oktober 2017 – september 2018

De EU startte in 2014 op basis van de strategie 'Handel voor Iedereen' onderhandelingen voor een ambitieus investeringsakkoord met China. Intussen zijn er 17 onderhandelingsrondes achter de rug. Ook in de andere handelsonderhandelingen wordt een belangrijk investeringsluik geambieerd. Gegeven de splitsing die nu wordt doorgevoerd ten gevolge de uitspraak 2/15 van het Hof van Justitie van de EU wordt de markttoegang voor directe buitenlandse investeringen geregeld in het handelsakkoord en de investeringsbescherming in een apart gemengd akkoord, tenzij het om een associatieakkoord gaat dat sowieso gemengd wordt geacht. FIT en het departement BUZA wisselen in functie daarvan informatie uit over het investeringspotentieel voor het bepalen en verdedigen van de Vlaamse belangen tijdens de onderhandelingen.

Daarnaast is de EU actief in de VN-Commissie voor de harmonisering van het internationaal handelsrecht (UNCITRAL) in het kader van de werkgroep die gaat over de hervorming van de investeerder-tot-staat-geschillenbeslechting. Vlaanderen en de EU pleiten voor de oprichting van een multilateraal investeringsgerecht en de Raad gaf voor de onderhandelingen daarover een mandaat aan de Commissie. De EU tracht ook in haar bilaterale handelsonderhandelingen een engagement van de partners te verkrijgen richting een multilateraal hof. De Vlaamse Regering steunt deze aanpak.

Intra-Belgisch werd gezocht naar een nieuwe modeltekst voor bilaterale investeringsakkoorden (BITs) van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Lidstaten van de EU mogen immers nog steeds investeringsakkoorden sluiten met landen waarmee de EU nog geen akkoord onderhandelde. Op mijn voorstel werd er een juridische analyse gemaakt over de mogelijkheid om asymmetrische BIT's te onderhandelen. Die analyse bevestigt nu dat de mogelijkheid asymmetrische BIT's af te sluiten bestaat. Misschien is het bestaan van die mogelijkheid wel een van de redenen geweest die heeft geleid tot een

doorbraak, want niet veel nadat die analyse werd opgeleverd, werd een nieuwe modeltekst voor bilaterale investeringsakkoorden goedgekeurd. Er is op de ICBB van 2 maart 2018 door de bevoegde regeringen ingestemd met de nieuwe modeltekst. Ook Luxemburg is in de nieuwe tekst ingestapt.

Het is nu zaak een lijst met prioritaire landen overeen te komen en de nieuwe modeltekst te testen bij derde landen waar de EU nog geen investeringsakkoord mee gesloten heeft.

Oktober 2018 – juni 2019

De onderhandelingen van de investerings(beschermings)akkoorden met Japan, China en Myanmar worden verdergezet.

De nieuwe BLEU-modeltekst zal worden voorgelegd aan andere landen. Ik ben hoopvol dat wij binnenkort met nieuwe bilaterale investeringsakkoorden Vlaamse investeringen in het buitenland beter kunnen beschermen en tegelijk gemakkelijker investeringen kunnen aantrekken naar Vlaanderen. Deze akkoorden dragen immers bij tot een aantrekkelijker investeringsklimaat.

De besprekingen over de hervorming van de investeerder-tot-staat-geschillenbeslechting in UNCITRAL worden verdergezet, en door mijn departement nauwgezet opgevolgd.

3.5 Internationale bereikbaarheid van Vlaanderen verzekert concurrentiepositie van de Vlaamse economie

Oktober 2017 – september 2018

Voor de internationale concurrentiepositie van de Vlaamse economie en voor de Vlaamse handel is het uiterst belangrijk dat we werk blijven maken van een vlotte bereikbaarheid van de Vlaamse zeehavens en van een vlottere mobiliteit. Vlaamse mobiliteitsdossiers met een internationale dimensie maken dan ook een cruciaal deel uit van het Vlaams buitenlands beleid.

Samen met andere Vlaamse regeringsleden promootte ik Vlaanderen als toegangspoort tot Europa. Vlaanderen voert op dit vlak een actief buurlandenbeleid, met de focus op Nederland en Noordrijn-Westfalen.

De havens van Gent en Zeeland zijn in december 2017 gefuseerd. Deze fusiehaven, North Sea Port, staat voor het 60-kilometer-lange grensoverschrijdende havengebied van Vlissingen, Borsele en Terneuzen in Nederland tot Gent in België. De haven wordt zo in Europa de nummer drie in toegevoegde waarde en de nummer tien in goederenoverslag. Dit is een voorbeeld bij uitstek van Vlaams-Nederlandse grensoverschrijdende samenwerking.

Eind 2017 werd gestart met de aanleg van de nieuwe zeesluis in Terneuzen. Het einde van de werken wordt verwacht in 2022. Het sluizencomplex bij Terneuzen is de toegangspoort naar de havens van Gent en Terneuzen en zorgt voor een scheepvaartverbinding tussen Nederland, België en Frankrijk en voor een betere toegang en vlottere doorstroming van het scheepvaartverkeer.

Ik vraag mijn diensten om van heel nabij de politieke besluitvorming op te volgen over het voor de Vlaamse scheepvaart cruciale project Seine-Schelde. De realisatie van het project 'Canal Seine-Nord' stond centraal in mijn gesprekken met Voorzitter Xavier Bertrand van Hauts-de-France. Dit binnenvaart-infrastructuurproject wil zeven Europese havens met elkaar verbinden door onder andere bestaande waterwegen te verbeteren en nieuwe

kanalen aan te leggen. Het project biedt goede economische perspectieven voor Frankrijk, Wallonië en Vlaanderen.

Het Grensleieverdrag tussen Frankrijk, Vlaanderen en Wallonië, dat tot de realisatie van dat project moet bijdragen, zal zo snel mogelijk ondertekend worden.

Zowel collega Ben Weyts als ikzelf zetten volop in op het IJzeren Rijn dossier. Het diplomatiek overleg draait op volle toeren, met intense contacten tussen de vijf betrokken overheden (Vlaanderen, België, Nederland, Duitsland, Noordrijn-Westfalen), nadat de studie naar de haalbaarheid van verschillende tracés het zogenaamde 3RX tracé positief beoordeelde. De spoorverbinding met het oog op de ontsluiting van het Duitse Ruhrgebied is voor de Vlaamse Havens ontzettend belangrijk en ook voor zowel Duitsland als Nederland zijn er voldoende voordelen waardoor we hopen om snel tot een definitieve oplossing te komen.

Internationale infrastructuurprojecten komen ook aan bod onder sectie 2.2.

Oktober 2018 – juni 2019

Er worden momenteel intensieve contacten onderhouden met Noordrijn-Westfalen om een Letter of Intent op te maken m.b.t. logistiek en havensamenwerking. Deze zal in de eerste helft van 2019 gefinaliseerd worden en toont onder andere het belang aan dat buitenlandse partners hechten aan onze logistieke troeven en sterktes.

Het IJzeren Rijn dossier zal ook op de agenda staan van de Vlaams-Nederlandse top in Middelburg en van de gezamenlijke regeringszitting met Noordrijn-Westfalen op 18 januari 2019.

Ik verwijst voor andere aandachtspunten naar punt 2.2.

4. Vlaanderen draagt ertoe bij dat de internationale armoede verder afneemt

4.1 De Vlaamse samenwerking blijft geconcentreerd op de partnerlanden in Zuidelijk Afrika

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking focust in Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi respectievelijk op jobcreatie en klimaat & groene economie, het recht op gezondheid (incl. seksuele en reproductieve gezondheidszorg) en landbouw & voedselzekerheid. We respecteren onze vijfjarige politieke engagementen en blijven een betrouwbare en voorspelbare donor.

4.1.1 Waardig werk creëren via KMMO-ontwikkeling in Zuid-Afrika en een transitie bevorderen naar een inclusieve en klimaat adaptieve groene economie

Oktober 2017 – september 2018

De strategienota voor de samenwerking met Zuid-Afrika (2017-2021) mikt op de creatie van tewerkstelling en een inclusieve groene economie, met bijzondere aandacht voor het klimaatbestendig maken van economische ontwikkeling. Meteen na de goedkeuring van deze strategienota op 30 juni 2017 heb ik de identificatie van nieuwe projecten opgestart.

De directe bilaterale samenwerking (van overheid tot overheid) verloopt via het Department of Environmental Affairs (DEA). Ik kende 3.999.942 euro toe voor het versterken van de capaciteit inzake implementatie van klimaatadaptatie bij DEA, het uitbouwen van partnerschappen met diverse stakeholders, het opzetten van pilootprojecten en het vergaren en delen van opgebouwde kennis. DEA zal tevens een

programma uitwerken om lokale besturen en hun partners te ondersteunen om initiatieven op te zetten die lokale kwetsbare groepen weerbaarder maken voor klimaatverandering.

Een bijdrage van 1 miljoen euro aan UN Environment moet toelaten dat dit VN-agentschap DEA ondersteunt om het Zuid-Afrikaans implementatieplan voor Ecosystem Based Adaptation (EbA) uit te voeren.

EbA is een adaptatiestrategie die de kracht van de natuur en de natuurlijke dynamieken in een ecosysteem benut om de levenswijze van lokale gemeenschappen aan te passen aan een veranderend klimaat. Dit is vooral belangrijk voor de (arme) rurale gemeenschappen die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van natuurlijke bronnen en ecosysteem diensten.

Onderzoek, testen en aansturen van innovatieve vormen van werkgelegenheid en sociaal ondernemerschap zijn één van de prioriteiten bij de uitvoering van de Landenstrategienota Vlaanderen – Zuid-Afrika (2017-2021). Om een aan het klimaat aangepaste groene economie in Zuid-Afrika algemeen ingang te doen vinden, moeten de voordelen van de adaptatie worden begrepen en bewezen. Afgelopen maanden heb ik daarom volgende initiatieven gefinancierd:

- Ik ondersteunde de conferentie 'Adaptation Futures Conference 2018', dat 1300 wetenschappers, bedrijfsleiders, belangenorganisaties en beleidsmedewerkers in Kaapstad samenbracht om inspiratie te bieden voor innovatieve adaptatie-oplossingen (96.712 euro)
- De Zuid-Afrikaanse onderzoeksinstituten 'Trade & Industrial policy Strategies' ontving 41.092 euro om de rol te versterken van KMO's op het gebied van klimaatadaptatie. Het project focust specifiek op adaptatie binnen de watersector.

Oktober 2018 – juni 2019

Om de effectieve uitvoering van adaptatiemaatregelen inzake de klimaatverandering te verzekeren, streef ik – naast directe bilaterale samenwerking met DEA – naar samenwerking met meerdere actoren uit het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties, lokale gemeenschappen, de academische wereld en de privésector. Daarom lanceerde ik in het voorjaar een subsidie-oproep. Deze focust op projecten in Zuid-Afrika die bijdragen tot een verhoogde klimaatweerbaarheid van het land (4.750.000 euro).² Ik zal samen met DEA de projectvoorstellen evalueren en de best scorende voorstellen dit najaar ondersteunen.

4.1.2 Het recht op gezondheid helpen realiseren in Mozambique

Oktober 2017 – september 2018

De Landenstrategienota Vlaanderen – Mozambique (2016-2020) voorziet minstens 2 miljoen euro per jaar voor het gezondheidsfonds Prosaúde. Ook voor het jaar 2018 maakte ik 2 miljoen euro vrij. Ik verwijs naar de voorgaande beleidsbrief 2017-2018, waarin ik heb toegelicht dat Vlaanderen investeert in de financieel-technische omkadering van dit fonds. Het in 2017 ondertekende memorandum of understanding (over de transparante financiering en verhoogde controle op de uitgaven van het Mozambikaanse sectorfonds voor de gezondheidszorg) voorkomt dat de door donoren toegekende buitenlandse valuta voor andere doeleinden dan de Mozambikaanse gezondheidszorg zouden worden aangewend.

² <https://www.fdfa.be/nl/projectoproep-verhogen-klimaatweerbaarheid-zuid-afrika>

Ik investeer in de derde fase van het samenwerkingsprogramma tussen het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) (bijdrage: 804.705 euro) en het Mozambikaanse gezondheidsinstituut, Instituto Nacional de Saude (INS) (bijdrage: 1.084.050 euro). Deze fase bouwt voort op de verwezenlijkingen uit 2 voorgaande fases en houdt rekening met de uitkomsten van de tussentijdse evaluatie. Het BICMINS-project richt zich op de versterking van het nationaal gezondheidssysteem door institutionele capaciteitsversterking van het INS. Het project werkt in op drie resultaatsgebieden:

- i) versterking van institutioneel bestuur en beheer bij INS;
- ii) kwaliteitsvolle, wetenschappelijke opleiding van het personeel;
- iii) versterking van de capaciteit voor het plannen, genereren en dissemineren van wetenschappelijke bevindingen.

Met Vlaamse steun (350.000 euro) promoot Viva Afrika seksuele en reproductieve gezondheid bij jonge meisjes en vrouwen door het aanbieden van een pakket van gezondheids- en sociale diensten. Dit pakket bestaat uit:

i/ preventie van moeder op kind overdracht (PMTCT) van HIV;

ii/ HIV behandeling;

iii/ screening en behandeling van het humaan papilloma virus (HPV).

Met oog op het versterken van de afstemming op het beleid, tekende de lokale partner voor dit project, DREAM, in 2016 een samenwerkingsovereenkomst met het Mozambikaans Ministerie van Gezondheid.

Het bijna afgelopen programma van het Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid Mozambique (ICRH-M) focuste op het verhogen van het gebruik van anticonceptie. ICRH zal de geleerde lessen, partnerschappen en onderzoeksbevindingen inzetten bij de uitrol van een nieuw project. De komende 4 jaar werkt ICRH in op de seksuele en reproductieve gezondheidsnoden en -rechten van adolescente jongeren, met specifieke aandacht voor meisjes. Centraal daarbij staat het verminderen van tienerzwangerschappen, onveilige abortussen, seksueel overdraagbare infecties en gender-gerelateerd geweld (1.119.810 euro).

Oktober 2018 – juni 2019

Ik verken een verdere samenwerking met het Mozambikaanse landenkantoor van de Wereldgezondheidsorganisatie, dat een belangrijke rol speelt bij de curriculumontwikkeling van verplegend personeel met aandacht voor kwaliteit van de zorg.

Midden oktober zullen mijn diensten deelnemen aan de bilaterale consultatie Vlaanderen-Mozambique.

Ik zal in 2019 een projectoproep lanceren, met het oog op het identificeren van projecten die inzetten op het versterken van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (met specifieke aandacht voor adolescente meisjes)

4.1.3 Bijdragen tot een performant landbouwbeleid en het recht op voedselzekerheid in Malawi

Oktober 2017 – september 2018

Tradeline Corporation zal met Vlaamse steun (1.609.295,45 euro) de organisatie van commercieel gerichte landbouworganisaties faciliteren en zal kleinschalige landbouwers meer toegang verschaffen tot afzetmarkten. Tradeline Corporation richt zich daarbij voornamelijk op het verduurzamen en professionaliseren van bestaande landbouworganisaties. Het project werkt op 3 complementaire resultaatsgebieden:

- i) de versterking van de managementcapaciteit van de marketingorganisaties;
- ii) het faciliteren van de toegang tot financiële markten;

iii) het linken van marketingorganisaties en creëren van netwerken met aan de ene zijde de kleine producerende boerengroepen en aan de andere zijde grootschalige aankopers en exporteurs.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik voorzie dit najaar 5 miljoen euro voor Agriculture Sector Wide Approach – Support Project (ASWAp-SP). Meer informatie over de doelstellingen van deze gepoolde donorsteun is opgenomen in hoofdstuk 4.1.3 van mijn beleidsbrief 2016-2017.

Ik zal dit najaar een nieuwe landenstrategienota Vlaanderen – Malawi (2019-2023) ter goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse Regering. Ik ga in op de vraag van de Malawische autoriteiten voor continuïteit en voorspelbare hulp. Daarom blijven we actief binnen de landbouwsector, waarin onze diensten reeds heel wat expertise hebben opgebouwd. In lijn met de aanbevelingen van de recente OESO-studie over gedecentraliseerde ontwikkelingssamenwerking zal ik ondersteuning bieden voor het decentralisatieproces op vlak van landbouw in Malawi. We voorzien hiervoor capaciteitsversterking gericht op landbouwbeleid in de districten Kasungu en Mzimba. Ik streef naar maximale coherentie met de beleidsprioriteiten van de Malawische regering.

4.2 We spelen permanent in op belangrijke trends en evoluties in Zuidelijk Afrika

4.2.1 Onze inspanningen in lijn brengen met de 2030 agenda voor Duurzame Ontwikkeling

Oktober 2017 – september 2018

De Vlaamse Staten-Generaal ontwikkelingssamenwerking op donderdag 24 mei 2018 bracht onder de noemer "Inspiratie voor actie" belanghebbenden uit binnen- en buitenland samen om hun ervaringen en kennis te delen over het in de praktijk brengen van Agenda 2030. Na het plenaire gedeelte konden deelnemers deelnemen aan vier werkgroepen: 1. Co-creatie; 2. Innovatieve financiering; 3. Private sector; 4. Innovatie.³

Op 16 maart bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet tot wijziging en optimalisatie van diverse bepalingen van het kaderdecreet van 22 juni 2007 inzake ontwikkelingssamenwerking. Deze wijziging ent het wetgevend kader maximaal op de uitvoering van de 2030 agenda voor Duurzame Ontwikkeling. Op 20 juli 2018 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het uitvoeringsbesluit, dat onder meer de inwerkingstermijn van de vernieuwde regelgeving bepaalt. Ik heb na deze beslissing het advies van de Raad van State aangevraagd.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik heb het besluit ter uitvoering van het hernieuwde kaderdecreet ontwikkelingsamenwerking voor definitieve goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Zowel het decreet als het uitvoeringsbesluit treden in werking op 1 januari 2019.

4.2.2 Flankerende initiatieven ondersteunen in de regio Zuidelijk Afrika

Oktober 2017 – september 2018

Ik heb de steun aan het 'Speciale Programma voor Onderzoek, Ontwikkeling en Training voor onderzoek rond menselijke voorplanting' van UNDP, UNFPA, UNICEF, WHO opnieuw voor vier jaar bestendigd (3 miljoen euro, 2018-2021). Vlaanderen treedt binnen de bestuursraad van het programma (Policy and Coordination Committee, PCC) al drie jaar als voorzitter op. Vlaanderen weegt zo op de mondiale agenda op vlak van onderzoek

³ <https://www.fdfa.be/nl/staten-generaal-van-de-vlaamse-ontwikkelingssamenwerking-2018>

binnen het brede beleidsveld van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR). Dit bestrijkt onder meer geweld tegen vrouwen, seksueel overdraagbare aandoeningen, gezinsplanning, vrouwelijke genitale verminking en andere schadelijke praktijken.

Om de deelname van experts en belanghebbenden uit ontwikkelingslanden, en onze partnerlanden in het bijzonder, aan belangrijke gezondheidsgerelateerde congressen te faciliteren, kende ik telkens 50.000 euro toe aan:

- De International Aids Society voor beurzen tijdens de 22ste Internationale Aids Conferentie, AIDS 2018
- Het Instituut voor Tropische Geneeskunde voor beurzen tijdens tiende Europese Congres over Tropische Geneeskunde en Mondiale Gezondheid (ECTMIH 2017).

De eerste fase van kwaliteitsverbetering eerstehulpverlening in Zuidelijk Afrika via 'African First Aid Materials' is afgelopen (Rode Kruis Vlaanderen Internationaal). Op basis van de resultaten van de evaluatie, ondersteun ik de tweede fase van dit project (1.000.000 euro). Hierin zal Rode Kruis Vlaanderen de eerste hulpverlening institutioneel verankeren in de werking van zes nationale rode kruis afdelingen in Zuidelijk Afrika. Via training, opleiding en peer-to-peer learning zal Rode Kruis Vlaanderen bijdragen tot een vermindering van de mortaliteit en morbiditeit naar aanleiding van noodsituaties, acute verwondingen, infectieziekten,... in Lesotho, Malawi, Swaziland, Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika.

Oktober 2018 – juni 2019

Sedert 2015 kent de wereldwijde financiering voor de strijd tegen HIV/AIDS een terugval. Hierdoor riskeren we het heroptreden van deze pandemie. Uit gegevens blijkt dat de besmettingsgraad in ons partnerland Mozambique de laatste jaren opnieuw toeneemt; bijvoorbeeld bij adolescenten en jonge vrouwen (15-49 jaar) meten we een toename van 11.5% naar 13.2%. Sommige districten in Zuid-Afrika lieten in 2013 een besmettingsgraad onder zwangere vrouwen tussen de 30 en de 46% optekenen. Ook in Oost-Europa en Centraal-Azië stellen we een heropleving van de ziekte vast. Tezelfdertijd slaagt het virus erin om weerstand te ontwikkelen tegen een toenemend aantal aidsremmers.

Vlaanderen wil bijdragen tot het afremmen van de neerwaartse financieringstrend. Daarom zal ik dit najaar de samenwerkingsovereenkomst met UNAIDS hernieuwen voor de periode 2019-2020 (1.500.000 euro). De bijdrage wil ik opnieuw licht oormerken op acht landen in de regio van Zuidelijk Afrika, omdat dit een zeer kwetsbare regio blijft en we daar ook al met andere ondersteunende programma's aanwezig zijn.

4.2.3 Samenwerken met de private sector in domeinen relevant voor ontwikkeling

Oktober 2017 – september 2018

De ontwikkeling van de private sector in landen in ontwikkeling wordt door velen gezien als een belangrijke pijler in de strijd tegen armoede. Kleine-, micro- en mediumbedrijven (KMMO's) spelen een significante rol in de economie. Vaak werken deze bedrijfjes vanuit de basisstelling dat er economische winst gemaakt moet worden. Niettemin groeit intussen bij meer en meer bedrijven het besef dat niet enkel economische winst beoogd moet worden maar ook winst op sociaal en milieuvriendelijk vlak. Een dergelijk businessmodel (triple bottom line) draagt bij tot een inclusieve, groene economie en stelt tot voorbeeld hoe een bedrijf zowel winstgevend kan zijn als duurzaam en kan tegemoetkomen aan sociale behoeften in de gemeenschap.

In veel landen in zuidelijk Afrika slagen KMMO's er niet in om dit businessmodel te integreren omwille van een gebrek aan netwerken, financiering, expertise en knowhow. Specifiek starters ervaren een groter risico op faillissement. De beleidskaders in sommige landen zijn ook niet van die aard dat innovatieve, sociale en milieuvriendelijke bedrijven

worden aangemoedigd. Het project SEED zet op deze verschillende onderdelen in om de doorbraak van eco-inclusieve bedrijven mogelijk te maken. Het door Vlaanderen ondersteund project (1.170.000 euro) richt zich op Malawi, omdat daar een erg gunstige ondernemingsgeest was bij de deelnemers van het reeds eerder ondersteunde SEED project. Om de uitrol van eco-inclusieve economie verder uit te bouwen in zuidelijk Afrika zal er ook uitwisseling zijn met Zambia en Zimbabwe omdat deze buurlanden voor gelijkaardige uitdagingen staan.

Ondernemers voor Ondernemers wil Afrikaanse (aspirant-)ondernemers actief begeleiden. Ze richten zich in eerste instantie tot de Afrikaanse diaspora in België. Vele leden van de Afrikaanse diaspora gemeenschappen in België dromen van het opstarten van een (sociale) onderneming in hun land van herkomst om de lokale gemeenschappen op een duurzame manier vooruit te helpen, maar missen vaak bepaalde kerncompetenties, kennis en fondsen die nodig zijn om een bedrijf te starten. Voor het opzetten van deze ondersteuningstrajecten heb ik 149.784 euro vrijgemaakt.

In 2017 werkte Exchange VZW aan een vernieuwde strategie. De organisatie introduceerde het model van groeiprogramma's. Deze nieuwe strategie heeft Exchange in een businessplan gegoten voor de periode 2018-2020. De grootste aanpassing in vergelijking met de vorige businessplannen is dat de organisatie nu focust op lange termijn trajecten in een beperkt aantal sectoren en landen, in plaats van éénmalige en korte interventies in het verleden. Het aspect van duurzaamheid en inzetten op kwaliteit in plaats van kwantiteit heeft een plaats gevonden in de werking van de organisatie. Ik ondersteun de uitvoering van dit businessplan (1.350.000 euro).

Oktober 2018– juni 2019

In het voorjaar presenteerden I-propeller en Ashoka een uitgebreide haalbaarheidsstudie over het betrekken van de private sector op vlak van klimaatfinanciering. Een uitgewerkte roadmap focust op de ondersteuning van sociale ondernemingen in Afrika waarvoor innovatieve klimaatoplossingen centraal staan in hun businessmodel. Naast het ontwikkelen en opschalen van succesvolle klimaatinnovaties zullen I-propeller en Ashoka ook co-creatie met Vlaamse bedrijven faciliteren, zodat Afrikaanse en Vlaamse ondernemingen op vlak van klimaat elkaar kunnen versterken. In het najaar wil ik steun voor de implementatie van deze roadmap (589.000 euro) voorleggen aan de Vlaamse Regering.

4.3 Vlaanderen leeft internationale verbintenissen inzake internationale klimaatbijstand na

Oktober 2017 – september 2018

Ik maakte 200.000 euro vrij voor de hierboven beschreven haalbaarheidsstudie van I-propeller en Ashoka over het opzetten van multi-actorpartnerschappen met de private sector op vlak van klimaat.

Eind 2017 heb ik Rode Kruis Vlaanderen ondersteund (2,5 miljoen euro) voor het terugdringen van de impact van klimaatrisico's in Zuidelijk Afrika door middel van een project gericht op Rampen Risico Vermindering. Rode Kruis Vlaanderen Internationaal zal inzetten op capaciteitsopbouw bij de lokale afdelingen van het Internationale Rode Kruis en de Rode Halve Maanbeweging in Malawi en Mozambique. Door rechtstreeks samen te werken met aanwezige instellingen beoogt het project een langdurig effect.

Met Vlaamse steun zal de Wereldgezondheidsorganisatie rechtstreeks met het Mozambikaanse gezondheidsministerie samenwerken om de negatieve impact van klimaat op de gezondheid van Mozambikanen te beperken. Naast de monitoring en aanpak van

klimaatgerelateerde ziektes, zal het ministerie ook de continuïteit van het gezondheidssysteem in geval van extreme weersomstandigheden nastreven.

Oktober 2018 – juni 2019

De hierboven aangehaalde steun aan I-propeller en Ashoka voor het de implementatie van de roadmap voor de ondersteuning van Afrikaanse sociale ondernemingen op vlak van klimaat (589.000 euro) kadert binnen de Vlaamse internationale klimaatfinanciering.

Ik zal de voor dit jaar beschikbare trekkingsrechten uit het Vlaams Klimaatfonds (2,5 miljoen euro) aanwenden voor samenwerking met UNDP in de concentratiedistricten van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in Malawi. Naaste concrete adaptatie-activiteiten op terrein, besteedt het project bijzondere aandacht aan het versterken van het lokaal bestuur, met als doel de integratie van klimaatadaptatieplannen bij de opmaak van districtsplannen, budgetten en dienstverlening. Zo kan adaptatie structureel worden ingebouwd op districtsniveau. Dit is in lijn met onze inspanningen om het decentralisatieproces in Malawi te ondersteunen, wat een prioriteit is binnen de komende landenstrategienota 2019-2023.

Ten slotte zal ik bijkomend 4 miljoen euro uit het Vlaams Klimaatfonds aanwenden voor internationale klimaatfinanciering. Deze nieuwe vastleggingen zullen ertoe bijdragen dat Vlaanderen in de periode 2016-2019 voldoet aan het intra-Belgische samenwerkingsakkoord; in casu de lastenverdeling op vlak van internationale klimaatfinanciering.

4.4 Vlaanderen schakelt zich in de internationale armoede-agenda in

4.4.1 Verhogen van de effectiviteit van de hulp

Oktober 2017 – september 2018

Ik ondersteunde de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) bij de uitvoering van een studie over gedecentraliseerde ontwikkelingssamenwerking (20.000 euro). Vlaanderen vormde één van de onderzochte casussen binnen deze studie. Ik verwijs naar de inleiding van deze beleidsbrief.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik blijf inzetten op ons door OESO gewaardeerde model voor ontwikkelingssamenwerking, waarbij onder meer dialoog met de partnerlanden, voorspelbaarheid van de hulp, flexibiliteit als donor en ondersteuning van innovatieve projecten speerpunten zijn.

Op 20 juni hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het uitvoeringsbesluit voor het herwerkte Kaderdecreet, dat inzet op efficiëntiewinsten. Na adviesinwinning bij de Raad van State staat een definitieve goedkeuring gepland. Volgens dit besluit zullen zowel het decreet als het uitvoeringsbesluit op 1 januari 2019 in werking treden.

4.4.2 Realiseren van een integrale noodhulpbenadering

Oktober 2017 – september 2018

Van oktober 2017 tot september 2018 ondersteunde ik deze projecten:

- Rode Kruis Vlaanderen Internationaal: ondersteuning voor de opvang van Rohingya-vluchtelingen, Bangladesh (200.000 euro)

- The United Nations Central Emergency Response Fund (CERF): budgetsteun (600.000 euro)
- Oxfam Solidariteit VZW: opzetten van het humanitair Consortium COSACA, voor de coördinatie van humanitaire actie in Mozambique (478.963,16 euro)
- Belgisch comité voor UNICEF: ondersteuning van het UNICEF-actieplan voor kinderen in Kasai, DRC (150.000 euro)
- UNRWA, VN Agentschap voor Palestijnse Vluchtelingen: budgetsteun (979.000 euro)
- UNICEF (Belgisch comité): onderwijsacties voor Rohingya-kinderen in Bangladesh (150.000 euro)
- IFRC: noodhulp in DR Congo naar aanleiding van de ebola uitbraak (150.000 euro)
- Consortium 12-12: noodhulp voor de inwoners van Salawesi in Indonesië na een zware aardbeving, gevolgd door een tsunami (250.000 euro).

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zet in op de beleidswijzigingen die bijdragen tot een efficiënter, tijdigere en voorspelbaardere Vlaamse humanitaire respons. In 2019 zal ik ondersteuning bieden aan CERF (600.000 euro) en aan structurele humanitaire actie (preventie, paraatheid, coördinatie) in Malawi.

4.4.3 Versterken van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking

Oktober 2017 – september 2018

Het VVOB ontvangt een algemene werkingssubsidie van 270.000 euro en een subsidie van 117.000 euro voor het project 'scholenbanden'. Schoolpartnerschappen dragen bij tot een betere kennis en begrip bij Vlaamse jongeren van de uitdagingen en kansen in ontwikkelingslanden.

Vanuit samenwerking met verschillende partnerorganisaties in ontwikkelingslanden, zal UCOS het draagvlak voor de strijd rond gendergelijkheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in Vlaanderen versterken. Ik kende hiervoor een subsidie toe (248.856,25 euro).

YOUCA (vroeger bekend onder de naam 'Zuiddag') staat voor 'YOUth for Change and Action'. YOUCA gelooft in de kracht van jongeren, dat zij het verschil kunnen maken. YOUCA wil jongeren wereldwijd vormen tot actieve burgers met maatschappelijke ondernemingszin door hen op verschillende niveaus concrete ervaringen aan te bieden in het mee werken aan verandering naar een duurzame en rechtvaardige samenleving. Ik ondersteun de werking van deze organisatie (90.000 euro).

Met het oog op het ondersteunen van kwaliteitsvolle berichtgeving over mondiale actuele thema's wordt de samenwerking met het Inter Press Service Vlaanderen (IPS) (135.000 euro) en het Wereldmediahuis (216.000 euro) verdergezet.

Meer dan 1500 organisaties met 60.000 vrijwilligers zetten zich in binnen 4de pijler organisaties. De Vlaamse overheid heeft een voortrekkersrol gespeeld door het 4de pijlersteunpunt op te richten en alle initiatieven ter ondersteuning van de 4de pijler te bundelen. Om verder te bouwen op de reeds opgebouwde kennis en expertise investeer ik 300.000 euro om de werking van de helpdesk te garanderen tijdens de periode 2018-2019.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik lanceerde begin juni een subsidie-oproep voor projecten die bijdragen tot de verankering van de internationale ontwikkelingsagenda in Vlaanderen.⁴ Het budget bedraagt 1 miljoen euro, dat ik in het najaar zal toewijzen aan de best scorende projectvoorstellen.

5. We werken mee aan een democratischere en rechtvaardigere wereld

5.1 Vlaanderen streeft naar een betere naleving van de rechten van de mens wereldwijd

Oktober 2017 – september 2018

Vlaanderen rapporteert regelmatig aan internationale organisaties over de naleving van de mensenrechten. Dit zijn de voornaamste verwezenlijkingen uit de periode van oktober 2017 tot september 2018:

- Vlaanderen werkte mee aan de Belgische rapporten over de toepassing van de volgende mensenrechtenverdragen: het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandelingen (4de rapport), het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (6de rapport) en het Europees Sociaal Handvest (12de rapport).
- Vlaanderen werkte mee aan de evaluatie van eerder ingediende rapporten door de bevoegde verdragsorganen. Zo antwoordde Vlaanderen op bijkomende vragen (*list of issues*) over het 5de en 6de Belgische rapport over het Verdrag inzake de rechten van het kind. Daarnaast leverde Vlaanderen een bijdrage voor de verdediging van het 11de Belgische rapport over het Europees Sociaal Handvest.
- Vlaanderen nam deel aan de plenaire vergadering van de *International Holocaust Remembrance Alliance* (IHRA), waar het Belgische rapport over de naleving van de Stockholm-verklaring werd besproken. Vlaanderen had vooraf meegewerkt aan de totstandkoming van dat rapport.

Daarnaast werkte Vlaanderen mee aan het bezoek aan België van de Speciale Rapporteur van de Verenigde Naties voor de bevordering en de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden in de strijd tegen het terrorisme.

In het buitenlands beleid probeert Vlaanderen bij te dragen tot een betere naleving van de mensenrechten wereldwijd. Problemen op het vlak van respect voor de mensenrechten heb ik verschillende keren aangekaart op internationaal niveau. Dat gebeurde meestal via het Europese of multilaterale kader, maar soms ook via de bilaterale weg.

De zaak van de veroordeelde Iraans-Zweedse professor Djalali heb ik op meerdere niveaus aangekaart: zowel op Europees niveau (briefwisseling met Hoge Vertegenwoordiger Mogherini en tijdens mijn ontmoeting met dhr. Juncker) als op bilateraal niveau (tijdens gesprekken met de Iraanse ambassadeur en met de Zweedse ambassadrice).

Daarnaast heb ik subsidies toegekend aan een aantal mensenrechtenorganisaties in het buitenland, zoals aan het Wit-Russische Human Rights Center "Public Legal Aid", dat als doel heeft om de rechtsstaat in Wit-Rusland te versterken. Het doet dat onder meer door gratis juridische bijstand te verlenen aan burgers, door burgers te informeren over hun rechten en door de naleving van de mensenrechten door de staat te monitoren.

⁴ <https://www.fdfa.be/nl/oproep-verankering-van-de-internationale-ontwikkelingsagenda-in-vlaanderen-2018>

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zal blijven waken over de omzetting van internationale mensenrechtenverbintenissen in Vlaamse regelgeving, de rapportering daarover en de opvolging van de aanbevelingen van de internationale instellingen. In 2018-2019 zullen we rapporteren over het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en het Europees Sociaal Handvest.

Ik zal op 26 november 2018 najaar, samen met de SERV, een colloquium organiseren rond het thema transparantie in de toeleveringsketen en wat innovatieve technologieën kunnen betekenen voor mensenrechten.

5.2. De herdenking van de Eerste Wereldoorlog versterkt de vredesgedachte

Oktober 2017 – september 2018

Op 20 april 2018 nam de Vlaamse regering akte van de geactualiseerde versie van het actieplan '100 jaar Groote Oorlog (2014-2018)'. Het Departement BUZA bereidde dit voor in samenwerking met andere Vlaamse beleidsdomeinen. Er is onder andere aandacht voor buitenlands beleid, toerisme, erfgoed, educatie, communicatie, cultuur, landbouw, natuur en bos. Dit document geeft een stand van zaken weer en zal tijdens de resterende periode van de herdenking verder aangevuld en geactualiseerd worden.

Ik nam het initiatief tot of participeerde aan een reeks activiteiten:

- Deelname aan de plechtigheden in verband met 100 jaar Slag van Passendale (Australië op 26 september, Nieuw-Zeeland op 11 en 12 oktober en Canada op 10 november 2017);
- Opening van het Guynempaviljoen in Langemark-Poelkapelle (16 maart 2018);
- Inhuldiging van het CWXRM project in het Provinciaal domein 'De Palingbeek' in Ieper (29 maart 2017);
- Opening van de tentoonstelling 'De Slag om de Noordzee' in het Provinciaal Hof in Brugge (20 april 2018) en deelname aan de herdenkingsplechtigheid rond de Slag om de Noordzee in Zeebrugge (21 april 2018);
- Naar aanleiding van het laatste jaar van de herdenking van 100 jaar Groote Oorlog zal er een delegatie van de Koninklijke Harmonie Ypriana uit Ieper dagelijks de Last Post blazen tijdens het Royal Edinburgh Tattoo Festival in Schotland (28 juli tot 26 augustus 2018). Ik voorzag hiervoor een ondersteuning van 22.500 euro;
- Ondersteuning van het project '18 in 18' van Mesen Peace Village (25.000 euro) (24 tot 29 augustus 2018);
- Ondersteuning van het project 'Vredesbeiaard' in de Abdij van Park (20.000 euro) waarvan de inhuldiging voorzien is op 11 november 2018;
- Opvolging van het Belgisch-Frans dossier voor de erkenning van WOI-monumenten en begraafplaatsen binnen hun landschappelijke context als Unesco-Werelderfgoed waaronder de ontvangst van een delegatie van Unesco ambassadeurs (20 september 2017) en een Icomos-delegatie (9 oktober 2017);
- Deelname aan de plechtigheden rond '100 jaar bevrijding van België' te Houthulst en Passendale (Zonnebeke) (28 september 2018).

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zet de inspanningen ter herdenking van de 'Groote Oorlog' verder:

- Actieplan voor het laatste jaar 2018, waarbij onder meer gefocust wordt op publieksactiviteiten en evenementen, vredesconcerten en herdenkingstuinen;
- Uitvoering van herdenkingsconcerten van de Vlaamse regering, meer bepaald in Parijs (10 en 11 november 2018), New York (12 november 2018) en Londen (8 november 2018), met de hulp van de AAVR;
- Organisatie van het 3-daags programma rond de Wapenstilstand van 11 november 2018, in nauwe samenwerking met verschillende actoren. Voor de coördinatie en inhoudelijke programmatie is een ondersteuning voorzien ten belope van 202.900 euro;

Ook in 2019, na de herdenkingsperiode wens ik verder aandacht te besteden aan de 'Groote oorlog':

- In het voorjaar van 2019 zal in Dublin een herdenkingstuin ingehuldigd worden ter ere van de 50.000 Ieren die in Vlaanderen het leven hebben gelaten, met respect voor de geschiedenis en voor de verschillende politieke en religieuze overtuigingen;
- In nauw overleg met de lokale partners zal een project opgezet worden rond het thema van de Wederopbouw van de Westhoek en de Vlaamse martelaarssteden na de Eerste Wereldoorlog dat in 2020 voor het grote publiek zal ontsloten worden. Ik voorzie een financiële ondersteuning ten belope van 150.000 euro voor de opmaak van een globale conceptnota en een concreet actieplan (1 september 2018 – 31 december 2019).

5.3 Vlaanderen draagt zijn expertise uit inzake conflictverwerking en vredesopbouw

Oktober 2017 – september 2018

Het project over de ontwikkeling van ethische richtlijnen voor toerisme naar conflict gerelateerde gebieden werd met oog op toetsing bij de regionale commissies en het ethische comité van UNWTO aan de Wereldtoerisme organisatie bezorgd.

De Vlaamse Regering voorzag een extra subsidie van bijna 1 miljoen euro voor UNRWA, het VN-Agentschap voor Palestijnse vluchtelingen in het Nabije Oosten.

Oktober 2018 – juni 2019

Het rapport over de ontwikkeling van ethische richtlijnen voor toerisme naar conflict gerelateerde gebieden wordt gefinaliseerd en gepubliceerd.

5.4 Good governance is een rode draad door de Vlaamse ontwikkelings-samenwerking

Oktober 2017 – september 2018

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking investeert in bestuurscapaciteit, om een goede uitvoering van de gefinancierde programma's te bevorderen. De overheid van het partnerland is een logische partner (en vaak ook uitvoerder) van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, zodat de ontwikkelingsresultaten maximaal ingebed zijn in de aanwezige instellingen.

Het recent hervormde Kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking schuift goed bestuur naar voor als een kernwaarde van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, samen met mensenrechten en gendergelijkheid.

Oktober 2018 – juni 2019

De kernwaarden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zijn consequent doorvertaald in de nieuwe landenstrategienota Vlaanderen – Malawi 2019-2023. Ik zal in de indicatieve budgetplanning budgettaire ruimte voorzien voor het ondersteunen van goed bestuur in Malawi.

5.5. Bedrijven ondernemen duurzaam en 'maatschappelijk verantwoord' in het buitenland

Oktober 2017 – september 2018

FIT heeft in 2017 en 2018 een MVO-actieplan uitgevoerd dat via sensibilisering, tools, instrumenten en goede voorbeelden alle Vlaamse internationale ondernemers wil ondersteunen om in hun integrale waardenketen risico's te beperken en waarden te maximaliseren. FIT heeft zich daarbij ingeschakeld in de filosofie van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) Vlaanderen.

Ik was in juni 2018 aanwezig op de recente Exportbeurs waar FIT en zijn kennispartner CIFAL Flanders hun nieuwe publicatie 'Verduurzamen van Internationaal Ondernemen' hebben voorgesteld. Deze publicatie bevat de MVO-basisbeginselen en bundelt de bestaande informatie om internationaal ondernemende Vlaamse bedrijven wegwijs te maken in de veelheid van internationale codes, richtlijnen en informatiebronnen over maatschappelijk verantwoord/duurzaam internationaal ondernemen. Tegelijk is er een vertaalslag gemaakt van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) naar praktische richtlijnen voor de Vlaamse internationale ondernemer. Stap voor stap is aangetoond hoe ondernemers deze SDG's van meet af kunnen inbedden in een internationale bedrijfsstrategie.

Oktober 2018 – juni 2019

Vlaanderen zal die lijn blijven aanhouden, want bewustmaking in verband met MVO in al zijn facetten is een werk van lange adem. FIT heeft voor 2018-2019 een MVO-actieplan opgesteld dat via sensibilisering, het aanbieden van tools en instrumenten en het aanreiken van goede voorbeelden alle Vlaamse internationale ondernemers wil ondersteunen om in hun integrale waardenketen risico's te beperken en waarden te maximaliseren.

Naast de 'Trade for all'-strategie op EU-niveau, wil Vlaanderen een voorloper zijn in het ontsluiten van het volledige duurzame ontwikkelingspotentieel van de privésector.

5.6 Er is respect voor arbeids- en milieunormen

Oktober 2017 – september 2018

Bij de onderhandelingen met handelsfaciliterend karakter vraagt Vlaanderen om systematisch belangrijke hoofdstukken handel en duurzame ontwikkeling op te nemen die onze eigen standaarden intact houden en die ook uitdragen naar onze handelspartners. Het Departement BUZA verspreidt, op instructie van de Werkgroep EU Handel, het Vlaamse standpunt naar de Waalse, Brusselse, federale, Europese en internationale partners. In die zin probeer ik om in plurilaterale en bilaterale onderhandelingen te blijven ijveren voor de invulling van voornoemde hoofdstukken.

De Commissie en de lidstaten hebben de voorbije maanden op basis van een non-paper een discussie gevoerd over opties om een betere tenuitvoerlegging van deze hoofdstukken te realiseren. Op basis hiervan stelde de Commissie een actieplan voor met vijftien eerste concretere stappen hiervoor.

Oktober 2018 – juni 2019

Het Departement BUZA neemt verder deel aan de discussies op Europees niveau over een betere tenuitvoerlegging van de hoofdstukken handel en duurzame ontwikkeling van handelsakkoorden. Een van de vijftien actiepunten uit het plan van de Commissie draait om meer samenwerking met de private sector.

5.7 Vlaanderen voert een verantwoord(elijk) vergunningsbeleid voor handel in strategische goederen

5.7.1 Verdere praktische uitvoering van het Wapenhandeldecreet

Oktober 2017 – september 2018

De Vlaamse Regering keurde op 9 maart 2018 de optimalisatie van het Wapenhandelsbesluit goed, volgend op de optimalisatie van het Wapenhandeldecreet met het decreet van 30 juni 2017. Het Departement BUZA werkte verder aan de praktische implementatie van de optimalisatie, waaronder de uitbreiding van de verslaggeving aan het Vlaams Parlement en de vooropgestelde aanpassing van de "catch-all"-interpretatierichtlijn. Het Departement BUZA zette ook in op het informeren van belanghebbenden over de gewijzigde regels. Op het vlak van handhaving werd gefocust op de bijdrage tot het project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid en de mogelijke impact daarvan, onder meer in het licht van de gesprekken met de Douane en het Openbaar ministerie over samenwerking.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik zal verder focussen op het informeren van belanghebbenden over het gewijzigde Wapenhandeldecreet en Wapenhandelsbesluit, en op de praktische toepassing van het handhavingsregime, inclusief de gesprekken met de Douane en het Openbaar ministerie over samenwerking.

5.7.2 Blijvend inzetten op outreach

Oktober 2017 – september 2018

Sinds april 2017 draagt Vlaanderen op Europees niveau bij tot het opstellen van Europese richtlijnen rond de implementatie van interne nalevingprogramma's (Internal Compliance Program, ICP) voor dual use exportcontrole. Met die doelstelling zit het Departement BUZA de Technische Experts Groep (TEG) over EU ICP Richtlijnen bij DG Handel voor. Het Departement BUZA verwacht dat de EU-richtlijnen hieromtrent tegen december 2018 gefinaliseerd zullen worden.

Vanuit de opgebouwde ICP expertise werkt het Departement BUZA ook aan een trainingsmodule rond bedrijfscompliance voor het Europese dual use outreach programma.

In samenwerking met de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen heb ik de verkennende koppeling tussen de status 'geautoriseerde marktdeelnemer' (Authorized Economic Operator, AEO), toegekend door de douane, en de doorlichtingen van de ICP's van de Vlaamse exporteurs door het Departement BUZA verder onderzocht. Het proefproject met enkele bedrijven is opgestart en zal worden verfijnd.

Oktober 2018 – juni 2019

Het Departement BUZA heeft de Vlaamse Interuniversitaire Raad ondersteund in de publicatie van de brochure 'Richtlijnen voor onderzoekers over dual use en misuse van onderzoeksresultaten' en een eigen uitgebreidere outreach brochure opgesteld. In navolging van deze ondersteuning organiseert het Departement BUZA in het najaar van 2018 een outreach event voor de Vlaamse kennisinstellingen en strategische onderzoekscentra. Op dit event zal het Departement BUZA het specifieke Vlaamse en Europese beleid inzake de rol van kennisinstellingen in het domein van exportcontrole toelichten.

In lijn met het werk rond de Europese trainingsmodule over bedrijfscompliance, geef ik het departement BUZA opdracht om verder actief in te zetten op dit Europese outreach programma.

*5.7.3 Verkorten van de doorlooptijd van de dossiers**Oktober 2017 – september 2018*

Sinds juni 2018 hanteert het Departement BUZA indicatieve maximumdoorlooptijden in de behandeling van vergunningsaanvragen. Een toelichting over deze doorlooptijden is beschikbaar op de website van het Departement BUZA. Daarnaast nam ik ook verschillende flankerende maatregelen, waaronder een wijziging van het ministerieel besluit van 3 april 2014 tot delegatie van bepaalde bevoegdheden aan de leidend ambtenaar van het Departement Buitenlandse Zaken en de introductie van een aantal algemene beleidslijnen. Ik heb een eenmalig investeringskrediet van 500.000 euro ter beschikking gesteld van het Departement BUZA voor de ontwikkeling van een elektronische aanvraagmodule voor bedrijven. Het Departement heeft de ontwikkeling hiervan opgestart.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik monitor de implementatie en impact van de dienstenniveau-overeenkomst (DNO) over het hanteren van indicatieve maximumdoorlooptijden.

Ik rond het werk van de elektronische aanvraagmodule af en beoog de ingebruikname hiervan. Hiervoor stel ik bijkomend 200.000 EUR ter beschikking in 2019 en 100.000 EUR in 2020.

*5.7.4 Bijdragen aan de effectieve toepassing van het VN-Wapenhandelsverdrag en de wereldwijde versterking van wapenhandelcontrole**Oktober 2017 – september 2018*

Op vraag van de voorzitter van de Conferentie van Verdragsstaten nam een personeelslid van het Departement BUZA binnen de Conferentie de rol op van covoorzitter van transparantie- en rapporteringswerkgroep, met als voornaamste doelen de rapportering door Verdragsstaten over hun wapen in- en uitvoer te versterken en informatie-uitwisseling tussen Verdragsstaten te faciliteren. Als onderdeel van de Belgische delegatie speelde het Departement BUZA ook een belangrijke rol in de discussies binnen de werkgroep over verdragsimplementatie en de Conferentie zelf.

Oktober 2018 – juni 2019

Vlaanderen blijft pleiten voor een kwaliteitsvolle implementatie van het VN-Wapenhandelsverdrag, inclusief de nodige rapportering en transparantie. Het Departement BUZA blijft daartoe binnen de Conferentie van Verdragsstaten bij het VN-Wapenhandels-

verdrag de leiding nemen in discussies over deze onderwerpen. Ik blijf ook de bijdrage van Vlaamse experts aan projecten van internationale bijstand faciliteren, onder meer in het kader van het bijstandsprogramma van EU, en de trustfondsen van de VN en het VN-Wapenhandelsverdrag zelf.

5.7.5 Implementatie van het Verdrag Chemische Wapens

Oktober 2017 – september 2018

Mijn diensten begonnen met de voorbereiding van een ontwerp van besluit aan de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Samenwerkingsakkoord van 17 december 2015 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 2 maart 2007 over de uitvoering van het verdrag inzake chemische wapens en de verdere uitvoering over de verdere uitvoering van het Samenwerkingsakkoord van 2 maart 2007 zelf.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik leg het ontwerp van besluit in kwestie voor aan de Vlaamse Regering.

5.7.6 Herziening Samenwerkingsakkoord

Oktober 2017 – september 2018

De ICBB besliste in maart 2018 op mijn initiatief tot de oprichting van een werkgroep met daarin vertegenwoordigers van de FOD Buitenlandse Zaken en de deelstaten, met als mandaat om:

- het Samenwerkingsakkoord van 17 juli 2007 te evalueren en te onderzoeken welke bepalingen voor herziening in aanmerking moeten komen;
- op de basis van een gemeenschappelijke evaluatie van de bepalingen die voor herziening in aanmerking komen, een voorstel tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord uit te werken met het oog op voorlegging aan de ICBB.

Tijdens de eerste bijeenkomst van deze werkgroep legden mijn diensten een omvattend voorstel tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord voor aan de leden van deze werkgroep. Dit voorstel is momenteel in overweging.

Oktober 2018 – juni 2019

Mijn diensten zullen verder deelnemen aan de werkzaamheden van de werkgroep.

5.7.7 Mee waken over het respecteren van internationale afspraken rond sanctieregimes

Oktober 2017 – september 2018

Het Departement BUZA nam een onderdeel sanctieregelgeving met praktische voorbeelden op in haar periodieke sessies dual use voor beginners. Daarnaast stond het Departement de bedrijfswereld en overheidspartners bij met technisch, juridisch en beleidsadvies omtrent de toepassing van de sancties met betrekking tot strategische goederen.

Oktober 2018 – juni 2019

Het Departement BUZA zal een centrale adviserende rol blijven spelen in de samenwerking met federale en gewestelijke partners. Daarnaast blijf ik inzetten op de responsabilisering van industrie en handelaars door de organisatie en deelname aan informatiesessies.

5.7.8 Meewerken aan het samenwerkingsakkoord inzake nucleaire export

Oktober 2017 – september 2018

Op basis van bijkomend overleg van de Gewestelijke exportcontrole-autoriteiten en het secretariaat van de Commissie van Advies voor de niet-verspreiding van kernwapens (CANVEK) over een ontwerpvoorstel voor een nieuwe tekst van een samenwerkingsakkoord Nucleair bleek overeenstemming op de meeste punten. De punten waarop geen overeenstemming bereikt is, acht ik echter essentieel voor de Vlaamse belangen. Het betreft de erkenning als volwaardig lid in de Commissie en het bijhorende stemrecht alsook de regeling en samenwerking omtrent de bevoegdheid om een "catch-all" vergunningsplicht op te leggen. Ik nam het initiatief om dit dossier te agenderen op de interministeriële conferentie buitenlands beleid (ICBB) van maart 2018. De ICBB besliste om de daartoe gemandateerde werkgroep te vragen opnieuw samen te komen teneinde spoedig een akkoord te vinden.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik volg de werkzaamheden van de werkgroep verder op.

5.7.9 Een nieuwe Dual Use regelgeving

Oktober 2017 – september 2018

Het Departement BUZA vertegenwoordigde de Belgische exportcontrole-autoriteiten in de betrokken Raadswerkgroep in de onderhandelingen omtrent het voorstel van de Europese Commissie voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een EU-regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel, de technische bijstand en de doorvoer van producten voor tweeeërlei gebruik (herschikking). Het Departement BUZA verdedigde daarbij de Vlaamse belangen. In de coördinatie met de andere gewestelijke exportcontrole-autoriteiten besteedde ik daarbij bijzondere aandacht aan de veiligheidsbelangen van de Vlaamse deelstaat, de voorziene efficiëntie van de voorgestelde wijzigingen om hun doel te bereiken, en de economische belangen van de Vlaamse uitvoerende economische operatoren.

Oktober 2018 – juni 2019

Ik blijf deze standpunten verder verdedigen. In coördinatie met de andere gewesten ijver ik ervoor dat er in de betrokken Raadswerkgroep spoedig een compromistekst wordt opgesteld, waarmee onderhandelingen tussen de Raad, het Parlement en de Commissie omtrent het voorstel kunnen worden aangevat.

5.7.10 Evaluatie Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB

Oktober 2017 – september 2018

Met het oog op de discussies binnen de EU-Raadswerkgroep over de export van conventionele wapens (COARM) over de evaluatie van de uitvoering van het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie, nam ik het initiatief tot een Belgische positiepaper. Daarmee beoog ik het Gemeenschappelijk Standpunt en de uitvoering ervan te versterken, onder meer op het vlak van rapportering en informatie-uitwisseling tussen lidstaten. Een personeelslid van het Departement BUZA werd aangesteld als penhouder van de task force over rapportering en transparantie.

Oktober 2018 – juni 2019

In coördinatie met de andere gewesten en de FOD Buitenlandse Zaken zal het Departement BUZA er binnen de EU-Raadswerkgroep over de export van conventionele wapens naar streven om de Vlaamse prioriteiten omtrent de evaluatie van het Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB over, onder meer, rapportering en informatie-uitwisseling te verwezenlijken.

III. EEN EFFICIËNTE EN KWALITEITSVOLLE ORGANISATIE DIE BIJDRAAGT TOT HET BEHALEN VAN DE DOELSTELLINGEN

1. De entiteiten van het beleidsdomein focussen op de kerntaken en werken efficiënt samen

Oktober 2017 – september 2018

Het Expertisecentrum Buitenlands Netwerk (EBN) binnen FIT is operationeel sinds 1 maart 2015. Sindsdien kunnen alle personeelsleden van FIT en het Departement BUZA, tewerkgesteld in het buitenland (zowel uitgestuurde personeelsleden als personeelsleden met een lokaal contract), zich wenden tot EBN voor al hun vragen over personeels-aangelegenheden en facility management.

Op basis van het afsprakenkader buitenlands netwerk werden ondertussen de eerste gezamenlijke actieplannen van de verschillende entiteiten op post (Departement BUZA, FIT en TVL) gerealiseerd.

Er vindt maandelijks overleg, MACO, plaats tussen de verschillende entiteiten (Departement BUZA, FIT en Toerisme Vlaanderen). Vier keer per jaar vindt een vergadering van de Erreracouncil plaats, waarin collega's van FIT en Toerisme Vlaanderen ook aanwezig zijn.

Oktober 2018 – juni 2019

Op 26 oktober 2018 vond er een gezamenlijke, entiteit overschrijdende directieraad plaats.

Op 10 december 2018 laat ik een conferentie organiseren naar aanleiding van 25 jaar Vlaams buitenlands beleid. Dit biedt een goede gelegenheid om het Departement als netwerkorganisatie ten dienste van de Vlaamse Regering en de Vlaamse samenleving te presenteren. We bereiden de conferentie samen met FIT, het Departement EWI, het Departement MOW, het Agentschap OVAM en diverse belanghebbenden voor.

Op basis van een nieuwe evaluatie wordt de EBN-werking verder geoptimaliseerd.

2. Het Departement BUZA wordt een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken

De voorbije jaren heeft de Vlaamse regering de nodige maatregelen getroffen om de gewenste transitie mogelijk te maken. Op 13 november 2015 heeft de Vlaamse regering het *Besluit van de Vlaamse regering met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie* bijgestuurd, om de taken en opdrachten van het departement scherp te stellen. De Vlaamse regering besliste ook tot naamswijziging voor het departement met ingang op 1 januari 2017. Sindsdien bestaat het departement onder de naam "Buitenlandse Zaken".

De Vlaamse regering had eerder ook de overheveling goedgekeurd van de Protocoldienst van het departement Kanselarij & Bestuur naar het departement Buitenlandse Zaken, en besloten om het aantal Algemene Afvaardigingen van de Vlaamse regering in het buitenland te verhogen, en een aantal bestaande Algemene Afvaardigingen te versterken.

Het departement werd daarmee extra gewapend om zijn bestaansreden waar te maken.

3. De Vlaamse vertegenwoordigingen functioneren effectief en efficiënt

Oktober 2017 – september 2018

Op basis van het afsprakenkader buitenlands netwerk worden verder gezamenlijke actieplannen verwezenlijkt door die posten, waar vertegenwoordigers van het Departement BUZA, FIT en Toerisme Vlaanderen actief zijn. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om gezamenlijke prospectiemissies, 11-juli-recepties, colloquia enzoverder. Ook worden er gemeenschappelijke acties gekoppeld aan grote tentoonstellingen van Vlaamse meesters in het ambtsgebied, concerten van vermaarde Vlaamse ensembles, prestigieuze festivals.

De voorziene personeelsversterkingen van de Algemene Afvaardigingen in Berlijn, Parijs en de Permanente Vertegenwoordiging bij de EU werden gerealiseerd. Tevens werd de procedure voor de aanleg van een nieuwe werfreserve voor Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse Regering opgestart.

FIT heeft ook zwaar geïnvesteerd in een centrale business tool voor klantenrelaties, planning van events, processen van dienstverlening en subsidies, enz. Deze doorgedreven vorm van digitalisering verhoogt de efficiëntie en de kwaliteit van de dienstverlening.

Oktober 2018 – juni 2019

In februari 2019 zal ik de nieuwe Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in Rome openen. Ter ondersteuning van de Algemeen Afgevaardigde zal een administratief medewerker worden geworven.

Tijdens de zomer van 2019 vindt de vijfjaarlijkse rotatie van de Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse Regering plaats.

Het Departement BUZA legt nog deze herfst een nieuwe werfreserve aan voor de rekrutering van Algemeen Afgevaardigden van de Vlaamse regering. FIT zal een nieuwe werfreserve voor Vlaams Economisch Vertegenwoordigers en Technologieattachés aanleggen.

4. De subsidies die we verlenen zijn maximaal afgestemd op de doelstellingen**4.1 *Principes als kader voor subsidies aan multilaterale organisaties***

De principes uit de beleidsnota over de multilaterale financiering waren richtinggevend voor onze bijdragen aan multilaterale instellingen in 2017-2018. Ook volgend jaar zal ik deze principes in acht nemen.

4.2 *Organisatie van de begroting ontwikkelingssamenwerking in lijn met de realiteit in het Zuiden*

De vastleggingskredieten binnen de begroting voor ontwikkelingssamenwerking in 2017 zijn maximaal aangewend, waardoor er geen acute nood was om gebruik te maken van een tijdelijke overdracht van kredieten naar het volgend begrotingsjaar.

5. Streven naar een optimale intra-federale samenwerking met respect voor ieders bevoegdheden

Ik verwijs naar punt 3.1.1.2.

IV. BIJLAGEN

Bijlage 1. Overzicht van beleidsengagements (september 2014 – september 2018) en de beleidsprognose voor september 2018 – juni 2019 in euro

- De subsidiedossiers werden vastgelegd in de periode tussen september 2014 en september 2018, met uitzondering van de subsidies aan personen voor stages in internationale organisaties, die vastgelegd werden tijdens het begrotingsjaar 2014 – 2015, 2015 – 2016 en 2016 – 2017, 2017 – 2018, 2018 – 2019.
- De uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid bevatten volgende kosten: personeel, werking, huisvesting⁵ en activiteiten voor de periode januari 2014 tot en met december 2018.
- De lidmaatschapsbijdragen aan internationale organisaties werden betaald aan de hand van een factuur, met uitzondering van de lidmaatschapsbijdrage aan het Wereld Economisch Forum, die via een subsidie uitbetaald werd.
- De financiering van de Vlaamse UNESCO-commissie, Flanders Today, de ontwikkelingsdebatten en de staten-generaal voor ontwikkelingssamenwerking gebeurde op basis van facturen.
- De opgenomen prognoses voor de periode september 2018 tot juni 2019 zijn richtinggevend en bijgevolg onder voorbehoud. De toewijzing van subsidies aan concrete projecten, programma's en fondsen is immers afhankelijk van nog te maken kwalitatieve en kwantitatieve adviezen en de hierop volgende politieke beslissingen.

⁵ De huisvestingskosten worden volledig in rekening genomen bij de Vlaamse Economische vertegenwoordigers en slechts deels bij de Algemeen Afgevaardigden. De huisvestingskosten van de Algemene Afgevaardigden van de Vlaamse Regering (behalve deze voor de posten in Genève, Lilongwe en Maputo) worden immers aangerekend op de kredieten van Het Facilitair Bedrijf van de Vlaamse overheid.

BELEIDSENGAGEMENTEN (VASTLEGGINGEN)	10/2014 - 09/2015	10/2015 - 09/2016	10/2016 - 09/2017	10/2017 - 09/2018
DOELSTELLING 1: DE BELANGEN VAN DE VLAAMSE SAMENLEVING WORDEN INTERNATIONAAL GOED BEHARTIGD				
VLAANDEREN MAAKT DEEL UIT VAN EEN SLAGKRACHTIGE EU				
Subsidie aan het Vlaams-Europees verbindingsgenootschap (VLEVA)	1.106.000,00	1.106.000,00	1.106.000,00	1.106.000,00
Uitgaven voor Algemene Afvaardiging van de Vlaamse regering bij de EU ⁶	241.421,70	234.737,95	325.550,34	313.116,44
TOTAAL	1.347.421,70	1.340.737,95	1.431.550,34	1.419.116,44
VLAANDEREN HEEFT GOEDE RELATIES MET BUITENLANDSE OVERHEDEN				
Subsidie aan de EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale	30.004,00	30.004,00	30.004,00	30.004,00
Subsidie aan de EGTS in Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai	90.387,28	90.387,28	90.387,28	90.387,28
Subsidie aan de Vlaamse coördinator voor de grensoverschrijdende samenwerking met N-Frankrijk	100.000,00	92.400,72	75.000,00	75.000,00
Uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid	5.045.016,95	5.597.950,54	5.395.410,29	5.443.460,32
Uitgaven voor het internationaal netwerk van de Vlaamse overheid: niet per post uitsplitsbare uitgaven			130.976,74	188.877,74
Subsidie aan Estonian Center of Eastern Partnership ter de ondersteuning van het programma in Oekraïne		25.000,00	50.880,00	
Subsidie aan het Europacollege in Natolin voor vier beurzen voor studenten uit de Westelijke Balkan en de oostelijke buitengrenzen van de Europese Unie				40.000,00
Nog te identificeren initiatieven in samenwerking met buitenlandse overheden				
TOTAAL	5.265.408,23	5.835.742,54	5.772.658,31	5.867.729,34

⁶ De personeelskosten aangerekend op andere beleidsdomeinen dan internationaal Vlaanderen, van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU worden niet in rekening genomen.

VLAANDEREN IS GERICHT AANWEZIG IN MULTILATERALE ORGANISATIES					
Uitgaven voor de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de VN-instellingen in Genève	146.363,49	227.930,61	339.162,86	304.046,40	
Subsidies aan personen voor stages bij internationale organisaties	476.000,00	450.000,00	450.000,00	450.000,00	
Subsidie aan het Unesco Platform Vlaanderen	20.200,00				
Subsidie aan het UNESCO Trustfund voor de ondersteuning van verschillende projecten	900.000,00		900.000,00		
Financiering van de Vlaamse UNESCO Commissie	30.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00	
Subsidie aan de Vereniging voor de Verenigde Naties	37.000,00	37.000,00	5.500,00	5.500,00	
Subsidie aan het IAO Trustfund voor de ondersteuning van verschillende projecten		900.000,00		900.000,00	
Subsidie aan OESO voor het competitiviteitsprogramma in Eurazië "Supporting Decentralisation in Ukraine"		56.000,00			
Subsidie aan het Regionaal Informatiecentrum van de Verenigde naties (UNRIC)		6.000,00	14.950,00	14.950,00	
Subsidie aan Raad van Europa: Action plan Building Inclusive Societies 2016-2019			75.000,00		
Subsidie aan de OESO voor het opnemen van Vlaanderen als gevalstudie aangaande gedecentraliseerde ontwikkelingssamenwerking "Review of recent trends in decentralised cooperation"			20.000,00		
Subsidie aan UNRWA voor project "My voice my school"			40.000,00		
Subsidie aan de RVE voor het project "Sociale inclusie van jonge vluchtelingen"				80.000,00	
Subsidie aan de OESO betreffende energie-efficiëntie in Oekraïne				60.000,00	
Nog te identificeren project in samenwerking met UNHCR					
Nog te identificeren project in samenwerking met de OESO					
TOTAAL	1.609.563,49	1.731.930,61	1.899.612,86	1.869.496,40	
TOTAAL DOELSTELLING 1	8.222.393,42	8.908.411,10	9.103.821,51	9.156.342,18	

DOELSTELLING 2: VLAANDEREN HEEFT EEN STERKE(RE) INTERNATIONALE REPUTATIE DIE ONS BETER VOORUIT HELPT					
VLAANDEREN IS ERKEND ALS LOGISTIEKE TOEGANGSPOORT TOT EUROPA					
Subsidie aan APEC voor 100 opleidingsbeurzen voor havenpersoneel	300.000,00	300.000,00	297.500,00	297.500,00	297.500,00
Subsidie aan het C-MAT voor tien studiebeurzen aan buitenlandse studenten	110.000,00	110.000,00	110.000,00	110.000,00	110.000,00
TOTAAL	410.000,00	410.000,00	407.500,00	407.500,00	407.500,00
VLAANDEREN STAAT TE BOEK ALS EEN TOP TOERISTISCHE BESTEMMING					
Lidmaatschapsbijdrage aan het Network of European Regions for a Sustainable and Competitive Tourism (NECSTouR)	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
Lidmaatschapsbijdrage aan het UNWTO	36.572,00	36.572,00	42.264,00	42.264,00	45.434,00
TOTAAL	38.572,00	38.572,00	44.264,00	44.264,00	47.434,00
VLAANDEREN IS SYNONIEM VOOR STATE OF THE ART					
Subsidie aan deBuren voor de deelname van Vlaamse artiesten op het National Arts Festival in Grahamstown, Zuid-Afrika	5.000,00				
Subsidie aan het Prado Museum in Madrid voor tentoonstelling over Rogier Van der Weyden	75.000,00				
Subsidie aan het STAM Gent voor de organisatie van de tentoonstelling 'het verloren koninkrijk - Willem I en België'	50.000,00				
Subsidie aan het Flanders Centre in Osaka, Japan	550.000,00	550.000,00	500.000,00	450.000,00	
Subsidie aan de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen – Nederland (CVN)	132.000,00				
Lidmaatschapsbijdrage aan het EU National Institute for Culture (EUNIC)	20.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	
Subsidie aan het dansgezelschap Rosas voor de deelname aan het Steirischer Herbst Festival in Graz, Oostenrijk	10.000,00				
Subsidie aan het Fundacja Gedanense in het raam van de Vlaamse Week in Gdansk, Polen	20.000,00				

Subsidie aan ROSAS Steirischer Herbst Festival in Wenen	10.000,00			
Subsidie aan het Prado Museum in Madrid voor de opmaak van een catalogus over Clara Peeters		25.000,00		
Subsidie aan het Vlaams – Nederlands huis deBuren voor de organisatie van het slotfeest '20 jaar cultureel verdrag Vlaanderen – Nederland'		50.000,00		
Subsidie aan het Vlaams – Nederlands huis deBuren voor de verderzetting van de werking van BesteBuren		45.000,00		
Subsidie aan de Royal Academy of Arts in Londen voor de organisatie van de tentoonstelling van Ensor		135.000,00		
Subsidie aan Contemporary Art Center in Vilnius voor de organisatie van een tentoonstelling van Heidi Ballet		5.000,00		
Subsidie aan Royal Frick Collection in New York voor de organisatie van een tentoonstelling van Van Dyck		45.000,00		
Subsidie aan het ModeMuseum Antwerpen voor de tentoonstelling Game Changers in Osaka		10.000,00		
Subsidie aan het Vlaams Fonds voor de Letteren voor de organisatie van de Frankfurter Buchmesse		400.000,00		
Subsidie aan The Morgan Library and Museum in New York voor Hans Memlingtentoonstelling		22.567,25		
Subsidie aan MOMA in New York voor de tentoonstelling Brood		11.415,53		
Subsidie aan Assitej Zuid-Afrika ter ondersteuning van het 19 ^{de} Assitej Wereldcongres in Zuid-Afrika			40.000,00	
Subsidie aan het Kunsthistorisches Museum in Wenen voor de organisatie van de tentoonstelling 'Pieter Bruegel de Oude: De Hand van de Meester'			150.000,00	
Subsidie aan Connexion als tegemoetkoming in de organisatie van de Vlaams – Palestijnse week			150.000,00	
Subsidie aan de Bunker Ljubljana als tegemoetkoming in de organisatie van het Balkan Express netwerk			10.000,00	
Subsidie aan de vzw B'Rock als tegemoetkoming in de kosten van een tournee in Azië			15.000,00	

Subsidie aan Videolepsia voor artistieke samenwerkingsprojecten met kunstenaars uit Zuid-Afrika en Mozambique	25.000,00			
Subsidie aan het Prado Museum in Madrid als tegemoetkoming in de organisatie van de tentoonstelling 'Rubens. Painter of sketches.'	90.000,00			
Subsidie aan Mophradat als tegemoetkoming in de ondersteuning van het residentieprogramma voor kunstenaars uit de Arabische wereld in Vlaanderen	24.759,00			
Subsidie aan het Vlaams Fonds voor de Letteren als tegemoetkoming in de nazorgprojecten van de Frankfurter Buchmesse	30.000,00			
Subsidie aan Vrystaat in Bloemfontein als tegemoetkoming in de organisatie van het project 'Generating Alpha'	15.650,00			
Subsidie aan Dschungel in Wenen als tegemoetkoming in de coproductie 'KinderSpiele' met Het Paleis	22.000,00			
Subsidie aan het Kunsthistorisches museum in Wenen als tegemoetkoming in het project 'Revealing Rubens'	25.000,00			
Subsidie aan het Fine Arts Museum of San Francisco voor de organisatie van de tentoonstelling 'The Early Celebrity of Peter Paul Rubens'	100.000,00			
Subsidie aan de Morgan Library in New York voor n de tentoonstelling 'Power and Grace, Drawings by Rubens, Van Dijk and Jordaens'	25.000,00			
Subsidie aan Rosas als tegemoetkoming in de reis en verblijfskosten van Brandenburger concerten in Berlijn, New York, Parijs en Wenen	70.000,00			
Subsidie aan Koor & Stem als tegemoetkoming in de rondreis door Zuid-Afrika van de jeugdkoor Waelrant en showkoor Rise Up	12.500,00			
Subsidie aan Connexion als tegemoetkoming in de nazorg van de Vlaams – Palestijnse week	35.000,00			

Nog te identificeren initiatieven rond culturele diplomatie					
TOTAAL	872.000,00	1.308.982,78	990.000,00	819.909,00	
VLAANDEREN GELDT ALS PLACE TO BE VOOR ONDERWIJS EN WETENSCHAP					
Subsidie aan Flanders Knowledge Area (FKA)	100.000,00	181.800,00	100.000,00	125.000,00	
Subsidie aan het Steunpunt Buitenlands Beleid					
Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking	160.000,00				
Subsidie aan het Local Organizing Committee (LOC) voor de organisatie van de academische top tussen de EU en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische landen (CELAC) in Brussel	20.000,00				
Subsidie aan het Interfacultair centrum voor Mexicaanse studien		85.000,00			
Subsidie aan de Universiteit van Gent ter ondersteuning van de oprichting van de leerstoel 'Zuid-Afrika: talen, literaturen en maatschappij'			21.000,00		
Nog te identificeren initiatieven rond academische diplomatie					
TOTAAL	280.000,00	266.800,00	121.000,00	125.000,00	
EXPATS IN BINNEN- EN BUITENLAND ZIJN GEÏNSPIREERD DOOR VLAANDEREN					
Subsidie aan Vlamingen in de Wereld (VIW)	231.000,00	231.000,00	231.000,00	264.000,00	
Financiering van Flanders Today	926.913,48	909.579,31	923.913,48	172.642,80	
Subsidie aan de European Academy of the Regions voor de ondersteuning van seminars en andere in Brussel en het buitenland		3.000,00	3.000,00	3.000,00	
Subsidie aan het Kunstenpunt ter ondersteuning van de website Arts Flanders		37.000,00	24.000,00	19.000,00	
Flanders in Dialogue				5.000,00	
TOTAAL	1.157.913,48	1.180.579,31	1.181.913,48	463.642,80	
TOTAAL DOELSTELLING 2	2.758.485,48	3.204.934,09	2.744.677,48	1.863.485,80	

DOELSTELLING 3: DE VLAAMSE ECONOMIE STAAT IN EEN STERKE CONCURRENTIE-POSITIE DOOR INTERNATIONALISERING					
VLAANDEREN IS WERELDWIJD NOG PROMINENTER GEPOSITIONEERD ALS STERKE EN INNOVATIEVE ECONOMIE					
Lidmaatschapsbijdrage aan het Wereld Economisch Forum	55.000,00	55.000,00	55.274,07	55.274,07	55.274,07
Uitgaven voor het internationaal netwerk van vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid: Vlaamse Economische Vertegenwoordigers (66 kantoren en 9 antennes in 55 landen)	19.647.594,00	20.612.913,00	21.042.600,00	21.567.111,00	
TOTAAL	19.702.594,00	20.667.913,00	21.097.874,07	21.622.385,07	
INTERNATIONALISERING STAAT NOG MEER CENTRAAL IN DE GROEISTRATEGIE VAN BEDRIJVEN EN CLUSTERS					
Subsidies voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen	6.570.921,66	6.588.981,66	6.955.050,90	8.463.825,39	
Subsidies voor projecten ter bevordering van het internationaal ondernemen door bedrijfsgroeperingen, (gemengde) kamers van koophandel en business clubs	1.287.940,69		501.626,26	1.853.607,69	
Subsidies voor advies voor internationaal ondernemen binnen de kmo-portefeuille	257.216,75	51.812,25			
TOTAAL	8.116.079,10	6.640.793,91	7.456.677,16	10.317.433,08	
EEN MEER GERICHTE INTERNATIONALISERING VERSTERKT HET ECONOMISCHE WEEFSEL IN VLAANDEREN					
Subsidies voor de export van Vlaamse uitrustingsgoederen	5.657.998,35	3.692.520,09	3.649.330,68	2.504.029,05	
Subsidie aan de Vlaams-Chinese Kamer van Koophandel	77.855,00		40.000,00		
Subsidie aan de Voka-KvKI Antwerpen-Waasland als tegemoetkoming in de ontwikkeling van het PLATO-project in de Autonome Regio van Iraaks Koerdistan			120.000,00		
TOTAAL	5.735.853,35	3.692.520,09	3.809.330,68	2.504.029,05	
TOTAAL DOELSTELLING 3	33.554.526,45	31.001.227,00	32.363.881,91	34.443.847,20	

DOELSTELLING 4: VLAANDEREN DRAAGT ERTOE BIJ DAT DE INTERNATIONALE ARMOEDE VERDER AFNEEMT				
DE VLAAMSE SAMENWERKING BLIJFT GECONCENTREERD OP DE PARTNERLANDEN IN ZUIDELIJK AFRIKA				
Subsidie aan het ministerie voor Volksgezondheid van Mozambique (ProSaude) 2014	2.000.000,00			
Subsidie aan het ministerie voor Volksgezondheid van Mozambique (ProSaude) 2015	1.971.086,00			
Subsidie aan het Instituto Nacional de Saúde (INS): 'Building institutional capacity to strengthen the evidence base of the public health system in Mozambique (BICMINS II)	896.665,00			
Subsidie aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde: 'Building institutional capacity at INS to strengthen the evidence base of the public health system in Mozambique' (BICMINS II)	305.250,00			
Subsidie aan de Belgische Technische Coöperatie (BTC) voor het verbeteren van het financieel beheer van het ministerie van Gezondheid van Mozambique	449.966,00			
Subsidie aan Viva Africa Mozambique voor het project 'Healthy women, healthy future' in Mozambique	200.000,00			
Subsidie aan Pathfinder International Mozambique: Strengthening the Capacity of Youth Civil Society in Sexual and Reproductive Health and Rights (INICIATIVA) in Mozambique	250.000,00			
Subsidie aan de Voedsel- en Landbouworganisatie als tegemoetkoming voor het project capaciteitsversterking van kleinschalige boeren rond vermarkting in de districten in Mzimba en Kasungu (Malawi)	4.500.000,00			
Subsidie aan Mikolongwe Veterinary College of Science in Malawi om de opstart van het nieuwe Mikolongwe Livestock Development Trust te ondersteunen	150.000,00			

Subsidie aan de Universiteit van Kaapstad om het ecosysteem voor sociale ondernemingen in Zuid-Afrika te verbeteren	1.000.000,00			
Subsidie aan het Gordon Institute of Business Science voor het bouwen aan het ecosysteem voor sociale ondernemingen in Zuid-Afrika	702.000,00			
Subsidie aan de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) voor de kennisopbouw en uitwisseling m.b.t. jobcreatie via KMO-ontwikkeling in Zuid-Afrika	600.000,00			
Subsidie aan VZW Trias voor het project 'Ontwikkeling van partnerschappen om een sterkere vertegenwoordiging van ondernemers in Zuid-Afrika te bewerkstelligen II'		1.000.000,00		
Subsidie aan IFPRI voor het project 'Het vaststellen en versterken van de capaciteit, prestaties en effecten van het pluralistische landbouwvoorlichtingssysteem in Malawi'		450.000,00		
Subsidie aan een projectsubsidie aan het Departement voor Economische Ontwikkeling van Zuid-Afrika en de Internationale Arbeidsorganisatie voor het project 'de ontwikkeling van een beleid ter ondersteuning van de sociale economie in Zuid-Afrika'		1.324.367,00		
Subsidie aan LifeCo voor het ondersteunen van impact ondernemerschap in Zuid-Afrika		2.400.000,00		
Subsidie aan Adelphi Research voor het project 'Bouwen aan een ecosysteem voor sociaal en milieuvriendelijk ondernemerschap in Zuid-Afrika'		1.000.000,00		
Subsidie aan Clinton Health Access Initiative voor het project: 'Innovations for Maternal, Newborn Health: Improving Outcomes along the MNCH continuum'		780.000,00		
Subsidie aan Industrial Development Corporation (IDC) voor het programma ter bevordering van sociaal ondernemerschap (Zuid-Afrika)			3.000.000,00	

Subsidie aan National Treasury: Assessing the viability of utilising outcomes-based performance contracting instruments for government service delivery (Zuid-Afrika)			1.198.288,00	
Subsidie aan Universiteit van Kaapstad: Assessing the viability of utilising outcomes-based performance contracting instruments for government service delivery (Zuid-Afrika)			51.761,00	
Subsidie aan Médicos com Africa (CUAMM): 'Programme to improve sexual and reproductive health in adolescents and women with a focus on enhanced access to contraception, HIV and STD prevention and treatment through tailored interventions in schools, communities and health facilities' (Mozambique)			1.999.692,00	
Subsidie aan VN Bevolkingsfonds (UNFPA) voor het verbeteren van de kwaliteit van de school voor verpleegkundigen in Tete (Mozambique)			1.340.944,00	
Subsidie aan ActionAid Mozambique Association (AAMoz): Accelerating women and girls rights project – WONGI (Mozambique)			400.000,00	
Subsidie aan de gepoolde sectorsteun voor landbouw (ASWAp-SP) in Malawi (begroting 2016 en begroting 2018)			5.000.000,00	
Subsidie aan BTC in het kader van de gedelegeerde samenwerking tussen de Vlaamse Regering en BTC voor het project 'Focussed contribution to the health system strengthening of Mozambique III'			694.950,00	
Subsidie aan BTC in het kader van de gedelegeerde samenwerking tussen de Vlaamse Regering en BTC voor het project 'Versterken van het Health System Management van de provinciale Directie Gezondheidszorg (DPS) in Tete – Mozambique d.m.v. Internationale technische assistentie			616.130,00	
Subsidie aan VZW Apopo voor het project 'Innovative and Enhanced TB control in Maputo, Mozambique'			1.000.000,00	

Subsidie aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde voor de ondersteuning van de conferentie ECTMIG			50.000,00	
Subsidie aan het ministerie voor Volksgezondheid van Mozambique (ProSaude) 2017			2.000.000,00	
Subsidie aan het ministerie voor Volksgezondheid van Mozambique (ProSaude) 2018				2.000.000,00
Subsidie aan UN Environment voor het project 'Increasing resilience and reducing vulnerabilities of local communities to the effects of climate change : promoting Ecosystem Based Adaptation' in Zuid-Afrika.				1.000.000,00
Subsidie aan het Instituto Nacional de Saúde (INS) - Mozambique voor het project BICMINS III in Mozambique				1.084.050,00
Subsidie aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) voor het project BICMINS III in Mozambique				804.705,00
Subsidie aan Viva Africa vzw voor het project 'Improving women's health'				350.000,00
Subsidie aan het Internationaal Centrum voor Reproductieve Gezondheid Mozambique voor het project 'Realizing younger adolescents' sexual and reproductive rights in Maputo province'				1.119.810,00
Subsidie aan Tradeline Corporation voor het project 'Enhancing capacity for Marketing Organizations to Undertake Marketing Functions Independently' in Malawi				1.609.295,45
Subsidie aan het Departement van Milieuzaken van Zuid-Afrika voor het project 'DEA Adaptive Capacity Facility'				3.999.942,00
Subsidie aan African Climate and Development Initiative (ACDI) voor het stimuleren van participatie uit ontwikkelingslanden aan de conferentie 'Adaptation Futures 2018' (Zuid-Afrika)				96.712,00

Subsidie aan 'Trade & Industrial policy Strategies' voor het project 'Harnessing Climate Change Adaptation for SMME development in SA : Experiences from the water sector' (Zuid-Afrika)					41.092,00
Nog te identificeren projecten en programma's (begroting 2019)					
Nog te identificeren projecten en programma's (begroting 2018)					
Projectoproep verhogen klimaatweerbaarheid Zuid-Afrika (begroting 2018)					
TOTAAL	13.024.967,00	6.954.367,00	17.351.765,00	12.105.606,45	
Subsidie aan het International Partnership for Microbicides: Preparing for Access: Community Engagement and Outreach in Lesotho, South Africa and Zimbabwe on Microbicides for HIV Prevention	150.000,00				
Subsidie aan UNICEF in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2016-2019	3.000.000,00				
Subsidie aan UNAIDS in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2015-2018	3.000.000,00				
Subsidie aan WHO in kader van de samenwerkingsovereenkomst 2016-2017		1.500.000,00			
Subsidie aan het International Partnership for Microbicides: 'Continuing Community Engagement and Outreach on Microbicides on HIV prevention in South Africa, Malawi, Zimbabwe and Uganda'		400.000,00			
Werkingssubsidie aan Exchange VZW			450.000,00		
Subsidie aan WHO in kader van de samenwerkingsovereenkomst 2018-2021					1.500.000,00
Subsidie aan UNAIDS in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 2019-2020 (begroting 2018)					1.500.000,00
Subsidie aan de International Aids Society voor de toekenning van beurzen tijdens de 22ste Internationale Aids Conferentie, AIDS 2018					50.000,00

Subsidie aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde voor de toekenning van beurzen tijdens tiende Europese Congres over Tropische Geneeskunde en Mondiale Gezondheid (ECTMIH 2017)					50.000,00
Subsidie aan Rode Kruis Vlaanderen Internationaal voor het project 'Regional FA Initiative II for Southern Africa: consolidation, activation and capitalization'					1.000.000,00
Subsidie aan Adelphi Research voor het project 'Het stimuleren van de overgang naar een inclusieve groene economie in zuidelijk Afrika door middel van eco-inclusieve bedrijfsontwikkeling' (Malawi, Zambia en Zimbabwe)					1.170.000,00
Werkingssubsidie aan Ondernemers voor Ondernemers VZW					149.784,00
Subsidie aan Exchange VZW voor de uitvoering van het Business Plan (2018-2020)					1.350.000,00
TOTAAL	6.150.000,00	1.900.000,00	450.000,00	6.769.784,00	
VLAANDEREN LEEFT INTERNATIONALE VERBINTENISSEN	NA				
Subsidie aan de Environmental Monitoring Group Trust (EMG) voor het versterken van het 'Adaptatie Netwerk' in Zuid-Afrika	420.000,00				
Subsidie aan het World Agroforestry Centre (ICRAF) voor de tweede fase van het Boslandbouw Voedselzekerheid Programma		1.000.000,00			
Subsidie aan FAO voor het project 'Geïntegreerde adaptatieplanning en -implementatie binnen kleinschalige landbouwsystemen in zuidelijk Afrika'		3.500.000,00			
Subsidie aan het Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties (WFP) voor het verminderen van voedsel- en inkomensonzekerheid onder kwetsbare huishoudens in Malawi door middel van klimaatdiensten en geïntegreerd risicobeheer			2.500.000,00		
Subsidie aan African Climate Change Fund (ACCF) voor het versterken van de capaciteit van Afrikaanse landen om internationale klimaatfinanciering succesvol aan te trekken en efficiënt in te zetten			2.000.000,00		

Subsidie aan het World Agroforestry Centre (ICRAF) voor het ontwikkelen van een dynamisch monitoringstelsel voor land- en bodemerisatie, met bijzondere aandacht voor bodemspecifieke agroboustechnieken die aantoonbaar een langdurige en positieve impact hebben op mens en klimaat	500.000,00			
Subsidie aan i-propeller voor een pilootproject rond het faciliteren van multi-actor partnerschappen voor het opschalen van klimaatinnovaties in Afrika	200.000,00			
Subsidie aan Rode Kruis Vlaanderen Internationaal voor het terugdringen van de impact van klimaatrisico's in Zuidelijk Afrika door middel van Rampen Risico Vermindering				2.500.000,00
Subsidie aan Wereldgezondheidsorganisatie voor het versterken van de klimaatweerbaarheid van het Mozambikaanse gezondheidssysteem				2.000.000,00
Nog te identificeren projecten (Vlaams Klimaatfonds: trekkingsrechten 2019)				
Nog te identificeren projecten (begroting 2019)				
Samenwerking met UNDP op vlak van community based adaptation (Vlaams Klimaatfonds: trekkingsrechten 2018)				
Samenwerking met I-propeller en Ashoka op vlak private sector en klimaat (begroting 2018)				
TOTAAL		420.000,00	4.500.000,00	5.200.000,00
VLAANDEREN SCHAKELT ZICH IN DE INTERNATIONALE ARMOEDE-AGENDA IN				4.500.000,00
Realiseren van een integrale noodhulpbenadering				
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Conflict in Noord-Irak		400.000,00		
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Verlenging re-integratieproject Rumonge-Kayogoro in Burundi		249.972,00		
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Noodhulp conflict Jemen		150.000,00		
Subsidie aan Artsen Zonder Grenzen: Bestrijding Ebola in Liberia		250.000,00		

Subsidie aan SOS Kinderdorpen: Noodhulp Syrië	76.533,33			
Subsidie aan UNDP: Noodhulp overstromingen Malawi	164.500,00			
Subsidie aan UNDP: Noodhulp overstromingen Mozambique	164.500,00			
Subsidie aan Plan België voor geïntegreerd onderwijs en kindbescherming voor intern ontheemden en gastgemeenschappen in een district van de Lakes-deelstaat in Zuid-Soedan	248.774,00			
Subsidie aan het Belgisch Comité voor Unicef: Levensnoodzakelijke hulpverlening aan de gemeenschappen die getroffen zijn door het Ebola virus	200.000,00			
Subsidie aan de VN-organisatie voor Palestijnse vluchtelingen	150.000,00	450.000,00		979.000,00
Subsidie aan Central Emergency Response Fund (CERF)	900.000,00		600.000,00	600.000,00
Subsidie aan WFP: Mobile Vulnerability Analysis and Mapping in Malawi		208.149,00		
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Noodhulp aan Koerdistan		200.000,00		
Subsidie aan Plan België: Noodhulp aan Ecuador		100.000,00		
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: Noodhulp voor ontheemde gezinnen in Syrië			100.000,00	
Subsidie aan Plan België: Humanitaire hulp naar aanleiding van hongersnood in Zuid-Soedan			100.000,00	
Subsidie aan Consortium 1212: voedselcrisis in Zuid-Soedan, Jemen, Nigeria en Somalië			1.000.000,00	
Subsidie aan UNHCR: Steun voor intern ontheemden in Irak als gevolg van de oorlog in Mosul			350.000,00	
Subsidie aan Rode Kruis Internationaal: noodhulp n.a.v. de orkaan Matthew (Haïti)			100.000,00	
Subsidie aan Malawi Humanitarian Emergency Response Fund (2016-2018)			479.000,00	
Subsidie aan Rode Kruis Vlaanderen Intenationaal voor de opvang van Rohingya-vluchtelingen, Bangladesh				200.000,00

Subsidie aan OESO voor het onderzoeksproject 'Review of recent trends in decentralised cooperation'					20.000,00
Subsidie aan Oxfam Solidariteit VZW voor het opzetten van het humanitair Consortium COSACA					478.963,16
Subsidie aan het Belgisch comité voor UNICEF voor de ondersteuning van het UNICEF-actieplan voor kinderen in Kasai, DRC (150.000 euro)					150.000,00
Nog te identificeren project inzake structurele humanitaire actie in Malawi (begroting 2019)					
Nog te identificeren projecten (begroting 2019)					
TOTAAL	2.954.279,33	958.149,00	2.729.000,00	2.427.963,16	
Versterken van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking					
Subsidie aan de Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging voor het steunpunt 4 ^{de} pijler	150.000,00	300.000,00			300.000,00
Subsidie aan Youca (voorheen bekend als 'Zuiddag')	45.000,00	90.000,00			90.000,00
Subsidies aan het impulsbeleid gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking	2.485.327,50	90.000,00	90.000,00		
Subsidies aan NGO's in kader van de statuten GESCO/DAC	1.210.000,00	943.000,00	962.000,00		981.000,00
Subsidie aan Vlaamse Vereniging voor ontwikkelingssamenwerking en technische bijstand (VVOB) voor de algemene werking	300.000,00	270.000,00	270.000,00		270.000,00
Subsidie aan VVOB: Scholenbanden	130.000,00	117.000,00	117.000,00		117.000,00
Subsidie aan Geronimo voor de ondersteuning van 'Soundtrack Zuid-Afrika'	30.000,00				
Lidmaatschapsbijdrage aan Kauri/The Shift	2.500,00	1.815,00	1.815,00		
Financiering van ontwikkelingsdebatten	470,86	500,00	329,50		275,00
Subsidie aan IPS Vlaanderen		150.000,00	135.000,00		135.000,00
Subsidie aan Wereldmediahuis		240.000,00	216.000,00		216.000,00
Subsidie aan het Fonds Pascal Decroos voor het project 'Flanders connect Continents - grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaamse en Afrikaanse journalisten'		167.940,00			
Financiering van de staten-generaal voor ontwikkelingssamenwerking		11.125,95			12.577,95

Subsidie aan Vredeseilanden: Citizens for the foodture				174.213,00	
Subsidie aan Pax Christi Vlaanderen: Peace craft: play to change				144.323,00	
Subsidie aan Bos+ Tropen: Maakbaar, design voor een duurzame wereld				166.354,00	
Subsidie aan FSE Network: Voedselverlies: samen leren en actie ondernemen				177.196,00	
Subsidie aan Globelink: Jongeren in actie voor de SDG's				165.939,00	
Subsidie aan GoodPlanet Belgium: GoodFood@school				168.490,00	
Werkingssubsidie Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten VZW (VMSG): 2017-2019				520.146,00	
Subsidie aan UCOS VZW voor het project 'Change, a campaign for sexual Health and Gender Equality' - Draagvlak in Vlaanderen voor gender en SRGR verbeteren'					248.856,25
Vast te leggen projecten (oproep 2018)					
TOTAAL	4.353.298,36	2.381.380,95		3.308.805,50	2.370.709,20
TOTAAL	7.307.577,69	3.339.529,95		6.037.805,50	4.798.672,36
TOTAAL DOELSTELLING 4	26.902.544,69	16.693.896,95		29.039.570,50	28.174.062,81

DOESTELLING 5: WE WERKEN MEE AAN EEN DEMOCRATISCHERE EN RECHTVAARDIGERE WERELD				
VLAANDEREN STREEFT NAAR EEN BETERE NALEIVING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS WERELDWIJD				
Subsidie aan UNIA	28.500,00	72.000,00	36.956,20	37.316,52
Subsidie aan de Raad van Europa voor de oprichting van een orgaan dat mogelijke schendingen van de mensenrechten in Oost-Oekraïne monitort	85.000,00			
Subsidie aan de Anna Lindh Euro-Mediterrane Stichting ter promotie van de dialoog tussen Culturen	25.000,00			
Lidmaatschapsbijdrage aan het International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA)	8.500,00	8.500,00	8.500,00	8.500,00
Subsidie aan de Autonomía Foundation ter ondersteuning van een project over de rechten van Roma's		20.000,00		
Subsidie aan het Centre for Human Rights van de Universiteit van Pretoria voor de organisatie van mensenrechtencursussen		150.108,00		234.540,00
Subsidie aan de Human Rights Office UNAMI in Iraaks Koerdistan voor het versterken van het onderwijscurriculum (mensenrechten, burgerzin en interculturele normen) van de vierde, vijfde en zesde graad in het openbaar onderwijssysteem		114.017,00		
Subsidie aan het Global Forum for Media Development (GFMD) als tegemoetkoming in de coördinatie van lokale en internationale media- en journalistenorganisaties in landen aan de buitengrenzen van Europa			100.000,00	
Subsidie aan Amnesty International Hongarije voor de organisatie van een mensenrechtenwedstrijd en zomerkamp voor de winnende scholieren			7.430,00	
Subsidie aan de kinderrechtenstichting Hintalovon en Sensoa als tegemoetkoming in de verbetering van het internetplatform over seksuele voorlichting 'Yelon Project'			16.000,00	

Subsidie aan Transparency International als tegemoetkoming in de uitwerking van toepassing van het 'Local Integrity System' in Libië	100.000,00			
Subsidie aan het European Institute of Peace ter ondersteuning van haar werking in Libië				50.000,00
Subsidie aan Amnesty Internationaal Hongarije als tegemoetkoming in de organisatie van de Összpont mensenrechtenwedstrijd en het Összpont zomerkamp				9.500,00
Subsidie aan de Al Kamandjati muziekschool in Ramallah als tegemoetkoming in de salarissen van de leerkrachten				30.000,00
Subsidie aan de Circusschool in Ramallah als tegemoetkoming in de circusvorming van jonge Palestijnen en de capaciteitsopbouw van de trainers en artiesten				35.000,00
Nog te identificeren initiatieven rond mensenrechten				
TOTAAL	147.000,00	364.625,00	268.886,20	404.856,52
DE HERDENKING VAN DE EERSTE WERELDOORLOG VERSTERKT DE VREDESGEDACHTE				
Subsidie aan AFS Intercultural Programs voor de ontwikkeling van lesmateriaal voor Amerikaanse middelbare scholieren over Wereldoorlog I	24.457,85			
Subsidie aan de 'Royal Canadian Artillery Heritage Trust' voor de oprichting van een standbeeld ter ere van John McCrae	35.283,93			
Subsidie aan 'The World Remembers' organisatie voor de creatie van een databank van namen van burgers en soldaten die omkwamen in de periode van 1914-1918	20.000,00			
Subsidie aan de Vlaamse Vereniging van Onderzoeksjournalisten voor het organiseren van het congres 'Waarheidsvinding in tijden van internationale crises en conflict'	20.050,00			
Subsidie aan het Genootschap Passchendaele Society voor het officiële herdenkingsprogramma rond de slag van Passendale	140.000,00			

Subsidie aan het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) voor het digitaliseringsproject van kranten uit de periode 1914-1918	23.512,00			
Subsidie aan het Johannesburg Holocaust and Genocide Centre voor een educatieprogramma over WOII in Zuid-Afrikaanse scholen	5.000,00			
Subsidie aan het Talbot House voor de internationale herdenking '100 jaar Talbot House'	97.909,75			
Subsidie aan het Johannesburg Holocaust and Genocide Centre	5.000,00			
Subsidie aan de Kazerne Dossin voor de creatie van een online platform 'Connecting Law and Memory'		50.000,00		
Subsidie aan Westtoer voor het project 'Vlaanderen verwelkomt nabestaanden'			15.980,00	
Subsidie aan het Australian War Memorial Museum voor het openen van een herdenkingstuin			200.000,00	
Subsidie aan de gemeente Heuvelland voor de 100 jarige herdenking van de mijnenlag			49.775,00	
Subsidie aan de stad Mese voor de 100 jarige herdenking van de mijnenlag			60.000,00	
Subsidie aan Westtoer als tegemoetkoming in de coördinatie en organisatie van het project '100 jaar Wapenstilstand – Een oorlog laat altijd lege stoelen na.'			25.000,00	
Subsidie aan Westtoer voor het project '100 jaar Wapenstilstand – 11 november 2018'				177.900,00
Subsidie aan de Last Post Association ter ondersteuning van hun internationale ontvangsten				60.000,00
Subsidie aan Eastman ter ondersteuning van de voorbereidingen van Shell Shock in Parijs				25.000,00
Subsidie aan the Frick Collection als tegemoetkoming in de organisatie van de tentoonstelling 'The Charterhouse of Bruges: Jan van Eyck, Petrus Christus en Jan Vos				22.000,00

Subsidie aan de Koninklijke Harmonie Ypriana als tegemoetkoming in de preproductie en opvoering van de shows alsook het verblijf tijdens het Tattoo Festival in Edinburgh					22.500,00
Subsidie aan Peace Village Meseu voor het project '18 in '18'					25.000,00
Subsidie aan de stad Leuven voor het project 'Vredesbeiaard'					20.000,00
Subsidie aan de stad Gent voor het project 'Gent strijd mee voor vrede – Distortion a hylu to liberty'					20.000,00
Subsidie aan Westtoer voor het project 'Opstart Feniks, over de wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog'					
Subsidie ter ondersteuning van een herdenkingstuin in Dublin					
TOTAAL	371.163,53	50.000,00	350.755,00	372.400,00	
Bijdrage voor de digitalisering van de databank voor de vergunnings- en rapporteringsprocedures				500.000,00	
TOTAAL				500.000,00	
TOTAAL DOELSTELLING 5	518.163,53	414.625,00	619.641,20	777.256,52	

Bijlage 2. Regelgevingsagenda**Status projecten uit de regelgevingsagenda Beleidsnota buitenlands beleid, internationaal ondernemen, ontwikkelingssamenwerking per strategische doelstelling in september 2016**

Regelgevingsprojecten opgedeeld per strategische doelstelling (SD)

SD1 - De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Oekraïne. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet zetelakkoord UNESCO, gedaan op 3 juli 2013. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 4 mei 2018).

Instemmingsdecreet luchtvaartovereenkomst EU - Brazilië. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)-verdrag, ondertekend op 2 februari 2012. Meest recente status: uitgesteld.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en avenanten Spanje. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 3 juni 2016).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Eiland Man, ondertekend op 16 juli 2009. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 27 november 2015).

Instemmingsdecreet besluit van de vertegenwoordigers betreffende voorrechten en immuniteiten die aan ATHENA worden verleend, ondertekend op 28 april 2004. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 2 juni 2017).

Instemmingsdecreet protocol houdende instemming met het protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van een eengemaakt octrooigerecht (UPC). Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet zetelakkoord Europees Ruimteagentschap (ESA), ondertekend op 24 mei 2017. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet zetelakkoord Raad van Europa. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 31 maart 2017).

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Kosovo. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Duitsland. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol India. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Japan, ondertekend op 12 oktober 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 6 juli 2018).

Instemmingsdecreet coproductieakkoord Frankrijk. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet avenant dubbelbelastingverdrag Luxemburg. Meest recente status: uitgesteld (on hold).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Frankrijk. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet herziening dubbelbelastingverdrag Nederland. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Saoedi-Arabië. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet partnerschapsovereenkomst EU - Japan. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet partnerschapsovereenkomst EU - Maleisië. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet akkoord audiovisuele coproductie China. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet wegvervoersakkoord Rusland. Meest recente status: uitgesteld.

Instemmingsdecreet partnerschapsverdrag EU – Cuba. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 7 juli 2017).

Instemmingsdecreet Multilateraal akkoord tussen bevoegde autoriteiten betreffende de automatische uitwisseling van inlichtingen inzake financiële rekeningen (CRS), ondertekend op 29 oktober 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 7 juli 2017).

Instemmingsdecreet administratief akkoord Hong Kong betreffende de automatische uitwisseling van financiële inlichtingen tot verbetering van de internationale naleving van de belastingvoorschriften. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Argentinië, ondertekend op 20 april 2017. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 2 februari 2018).

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Burundi; ondertekend op 20 april 2017. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Ghana. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Maldiven. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Mexico. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Nigeria. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Oman. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Algerije, ondertekend op 27 februari 2017. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 9 februari 2018).

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Tanzania. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Thailand. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet partnerschapsakkoord EU - Armenië. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 29 juni 2018).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Canada. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 9 februari 2018).

Instemmingsdecreet Verdrag Nederlands-Vlaams instituut in Caïro. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet verdrag Raad van Europa inzake cinematografische coproductie (herzien). Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 29 juni 2018).

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Benin, ondertekend op 9 januari 2018. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Burkina Faso, ondertekend op 5 juni 2018. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Colombia. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Congo Brazzaville, ondertekend op 12 juni 2018. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Costa Rica. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Ecuador. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Egypte. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Ethiopië. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Gabon, ondertekend op 28 mei 2018. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet Multilateraal verdrag ter implementatie van met belastingverdragen verband houdende maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS), ondertekend op 7 juni 2017. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Ivoorkust, ondertekend op 25 oktober 2017. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Kaapverdië, ondertekend op 26 oktober 2017. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Kameroen. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Liberia. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Mali, ondertekend op 29 augustus 2017. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Peru. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Qatar, ondertekend op 6 maart 2018. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Rwanda. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Seychellen. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Sierra Leone. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet luchtvaartakkoord Togo. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Moldavië, ondertekend op 12 maart 2012. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet met de uitwisseling van brieven van 30 januari 2008 en 22 mei 2008, geïnstalleerd bij de SHAPE, ter aanvulling van de uitwisseling van brieven van 10 juli 2006 en 14 juli 2006 tussen het koninkrijk België en het operationeel hoofdkwartier EU van de operatie ALTHEA, betreffende de toekenning van een vrijstelling van verkeersbelasting en belasting op de in verkeerstelling aan de leden van het hoofdkwartier ALTHEA. Meest recente status: procedure opgeschort.

Instemmingsdecreet partnerschapsovereenkomst EU - Nieuw-Zeeland, ondertekend op 5 oktober 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 20 oktober 2017).

Instemmingsdecreet protocol dubbelbelastingverdrag Vietnam, ondertekend op 12 maart 2012. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Macau. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet protocol dubbelbelastingverdrag Maleisië. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet tweede protocol dubbelbelastingverdrag Nieuw-Zeeland. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Oman. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Qatar. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 6 juli 2018).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Tadzjikistan. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet verdrag fiscale inlichtingen Bermuda, ondertekend te Brussel op 11 april 2013 en ondertekend op 23 mei 2013. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 3 juni 2016).

Instemmingsdecreet verdrag fiscale inlichtingen Aruba, ondertekend op 24 april 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 3 juni 2016).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Barbados. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Botswana. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Brunei. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Iran. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Israël. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Italië. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Colombia. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Litouwen. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet sociale zekerheid België - Turkije, ondertekend te Ankara op 11 april 2014. Meest recente status: Gerealiseerd (decreet van 8 juli 2016).

Instemmingsdecreet sociale zekerheid België - Marokko, ondertekend op 18 februari 2014. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet sociale zekerheid België - Tunesië, ondertekend op 28 maart 2013. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 8 juli 2016).

Instemmingsdecreet sociale zekerheid België - Israël, ondertekend op 24 maart 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 8 juli 2016).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Mexico. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 3 juni 2016).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Oeganda. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 9 februari 2018).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Pakistan. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Panama. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Polen. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 3 juni 2016).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Rusland. Meest recente status: uitgesteld (on hold).

Instemmingsdecreet protocol dubbelbelastingverdrag Roemenië. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Turkije. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 6 juli 2018).

Instemmingsdecreet samenwerkingsovereenkomst EU - Afghanistan, ondertekend te München op 18 februari 2017. gerealiseerd (decreet van 17 november 2017).

Instemmingsdecreet EU – LAC Stichting, ondertekend op 26 oktober 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 7 juli 2017).

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Mali. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Armenië. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Uruguay, gedaan op 23 augustus 2013. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 3 juni 2016).

Instemmingsdecreet protocol dubbelbelastingverdrag Zuid-Afrika. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet verdrag fiscale inlichtingen Liberia. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Ierland. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 3 juni 2016).

Instemmingsdecreet verdrag fiscale inlichtingen Jersey, ondertekend op 13 maart 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 10 februari 2017).

Instemmingsdecreet verdrag fiscale inlichtingen Kaaimaneilanden, ondertekend op 24 april 2014. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Noorwegen, ondertekend op 23 april 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 10 februari 2017).

Instemmingsdecreet 2de protocol dubbelbelastingverdrag, Verenigd Koninkrijk. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 10 februari 2017).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Koeweit. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag en protocol Zwitserland. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 10 februari 2017).

Instemmingsdecreet protocol dubbelbelastingverdrag Oezbekistan, ondertekend te Brussel op 17 februari 2015. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet Benelux-Verdrag betreffende grensoverschrijdende samenwerking tussen inspectiediensten inzake wegvervoer, ondertekend op 3 oktober 2014
Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 22 januari 2016).

Instemmingsdecreet Benelux Interparlementaire Assemblee, ondertekend op 20 januari 2015. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 17 juli 2015).

Instemmingsdecreet Benelux-Verdrag inzake grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking, ondertekend op 20 februari 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 26 juni 2015).

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Israël, ondertekend op 11 november 2013. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 22 januari 2016).

Instemmingsdecreet dubbelbelastingverdrag Indonesië. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst EU - Kazachstan, ondertekend op 21 december 2015. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 2 december 2016).

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Montenegro, ondertekend op 9 juni 2010. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 22 januari 2016).

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Zuid-Afrika, ondertekend op 14 januari 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 1 juli 2016).

Instemmingsdecreet verdrag fiscale inlichtingen Cookeilanden, ondertekend te Brussel op 21 augustus 2015 en te Rarotonga op 8 september 2015. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet kaderovereenkomst EU - Thailand. Recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet kaderovereenkomst EU - Australië, ondertekend op 7 augustus 2017. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 29 juni 2018).

Instemmingsdecreet partnerschapsovereenkomst EU - Singapore. Meest recente status: in voorbereiding

Instemmingsdecreet verdrag fiscale inlichtingen Guernsey, ondertekend te Brussel op 24 april 2014 en te Saint Peter Port op 7 mei 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 7 juli 2017).

Instemmingsdecreet associatieverdrag EU - Oekraïne, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en in Kiev op 27 juni 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 26 juni 2015).

Instemmingsdecreet associatieakkoord EU - Georgië, ondertekend op 27 juni 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 26 juni 2015).

Instemmingsdecreet associatieovereenkomst EU - Moldavië, ondertekend op 27 juni 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 26 juni 2015).

Instemmingsdecreet toetreding Kroatië tot de Europese Economische Ruimte, ondertekend te Brussel op 11 april 2014 en in Zagreb op 5 november 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 30 oktober 2015).

Instemmingsdecreet tewerkstelling gezinsleden diplomatiek personeel Colombia, ondertekend op 25 augustus 2015. Meest recente status: gerealiseerd (Decreet van 18 maart 2016).

Instemmingsdecreet Strategische Partnerschapsovereenkomst EU - Canada, ondertekend op 30 oktober 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 20 oktober 2017).

Instemmingsdecreet zetelakkoord Organisatie van de Islamitische Conferentie (OIC), ondertekend op 4 februari 2011. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 26 juni 2015).

Instemmingsdecreet zetelakkoord Parlementaire Assemblée van de Unie voor de Mediterrane Regio (PA-UfM), ondertekend op 10 juli 2012. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet zetelakkoord Internationaal Instituut voor Democratie en Electorale Bijstand (IDEA), ondertekend op 15 mei 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 30 oktober 2015).

Instemmingsdecreet zetelakkoord Europees Instituut voor Bosbouw (EFI), ondertekend op 9 oktober 2013. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 16 januari 2015).

Instemmingsdecreet Overeenkomst tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst van 12 mei 1967 tussen België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa (SHAPE), inzake de voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier, ondertekend op 10 september 2013. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 16 januari 2015).

Instemmingsdecreet zetelakkoord Interpol- de Internationale Organisatie voor Criminele Politie - INTERPOL(O.I.C.P.-INTERPOL), ondertekend te Lyon op 14 oktober 2014 en te Brussel op 24 oktober 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 30 oktober 2015).

Instemmingsdecreet regeling NAVO-rechtspositie van sommige personeelscategorieën agentschappen, ondertekend op 20 mei 2015. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 20 april 2018).

SD2 - Vlaanderen heeft een sterke(re) reputatie die ons beter vooruithelpt

Instemmingsdecreet toetreding Russische Federatie tot de European Synchrotron Radiation Facility" (Europese synchrotronstralingsfaciliteit) ondertekend te Grenoble op 23 juni 2014 en te Parijs op 15 juli. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 20 januari 2017).

Instemmingsdecreet akkoord het centrum van het Europees Ruimtevaartagentschap Redu, ondertekend op 24 mei 2017. Meest recente status: uitgesteld (on hold).

SD3 - De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering

Instemmingsdecreet economische partnerschapsovereenkomst (EPA) tussen de EU en de Staten van de Ontwikkelingsgemeenschap van Zuidelijk Afrika (SADC), ondertekend op 10 juni 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 2 februari 2018)

Instemmingsdecreet overeenkomst in verband met de aanpassing van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in België. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet handelsovereenkomst EU - Colombia en Peru, ondertekend op 26 juni 2012 Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 27 november 2015).

Instemmingsdecreet toetredingsprotocol Ecuador bij handelsovereenkomst EU - Colombia/Peru, ondertekend op 11 november 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 7 juli 2017).

Instemmingsdecreet Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) EU - Canada, ondertekend op 30 oktober 2016. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 29 juni 2018).

Instemmingsdecreet economische partnerschapsovereenkomst (EPA) EU - West-Afrika. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet economische partnerschapsovereenkomst (EPA) EU - Oostelijk Afrika. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet conventie inzake transparantie van arbitragegeschillen betreffende investeringen (UNCITRAL), ondertekend op 10 december 2014. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandig agentschap "Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen", wat betreft de beginselen van het deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 4 maart 2016).

SD4 - We werken mee aan een democratischere en rechtvaardigere wereld

Instemmingsdecreet Verdrag Raad van Europa met betrekking tot de illegale handel in cultuurgoederen. Meest recente status: in voorbereiding

Instemmingsdecreet Aziatische Infrastructuurinvesteringsbank, gedaan te Beijing op 29 juni 2015. Meest recente status: op schema

Instemmingsdecreet Protocol Internationale Arbeidsconferentie (IAO) betreffende conventie over gedwongen arbeid van 1930, aangenomen op 11 juni 2014. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 9 juni 2017).

Instemmingsdecreet verdrag Raad van Europa wedstrijdvervalsing, ondertekend op 29 november 2016. Meest recente status: uitgesteld.

Instemmingsdecreet wijzigingsprotocol Raad van Europa tot bescherming van personen ten opzichte van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens. Meest recente status: in voorbereiding

Wijzigings- en optimalisatiedecreet ontwikkelingssamenwerking. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 16 maart 2018)

Wijzigingsbesluit van de Vlaamse Regering (BVR) ontwikkelingssamenwerking. Meest recente status: op schema

Instemmingsdecreet Verdrag Raad van Europa terrorisme, gedaan op 16 mei 2005. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet verdrag Raad van Europa supportersgeweld, ondertekend op 3 juli 2016. Meest recente status: op schema.

Instemmingsdecreet IAO-overeenkomst nr. 187 inzake promotioneel kader voor veiligheid en gezondheid op het werk aangenomen op 15 juni 2006. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 18 november 2016).

Decreetsevaluatie - *Wijzigend instemmingsdecreet van het decreet van 15 juni 2012 betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingsmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie.*

Omschrijving decreetsevaluatie: Het opzet was te onderzoeken of bepaalde elementen van het decreet van 15 juni 2012 moesten bijgestuurd worden om een correcte en effectieve toepassing te garanderen, weliswaar zonder aan de fundamenteën ervan te raken. Dat onderzoek en een consultatieronde met belanghebbenden hebben geleid tot een conceptnota, waarover een tweede consultatieronde werd gehouden. De resultaten vormden de blauwdruk voor het "optimalisatiedecreet" van 30 juni 2017.

Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 30 juni 2017).

Instemmingsdecreet samenwerkingsakkoord van 17 december 2015 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 2 maart 2007 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering van de Overeenkomst tot verbod van de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens, gedaan te Parijs op 13 januari 1993 (de Overeenkomst) Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 8 juli 2016).

Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het samenwerkingsakkoord van 17 december 2015 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 2 maart 2007 tussen de federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de uitvoering van de overeenkomst tot verbod van de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens, gedaan te Parijs op 13 januari 1993. Meest recente status: in voorbereiding.

Instemmingsdecreet IAO verdrag n°188 inzake-arbeid in visserij, aangenomen op 14 juni 2007. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 9 juni 2017).

SD5 - Een efficiënte en kwaliteitsvolle organisatie die bijdraagt tot het behalen van de doelstellingen

Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van artikel 6 en 20 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie. Meest recente status: gerealiseerd (decreet van 13 november 2015).

Bijlage 3. Moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Het voorbije parlementaire jaar keurde het Vlaamse Parlement onderstaande resoluties goed, die inspelen op de beleidsvelden 'buitenlands beleid', 'internationaal ondernemen' en 'ontwikkelingssamenwerking' van het beleidsdomein internationaal Vlaanderen en betreffende:

- *De opname en de verankering van het recht op sociale bescherming en waardig werk in het Vlaams internationaal beleid* van Cindy Franssen, Ingeborg De Meulemeester, Herman De Croo, Karim Van Overmeire, Sabine de Bethune en Marc Hendrickx, nr. 1182, 24 mei 2017;
- *aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld* van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien, nr. 1422, 20 december 2017;

- *de recente ontwikkelingen in Polen en de verdediging van de Europese waarden en fundamenteën, in het bijzonder van de rechtsstaat met zijn scheiding der machten* van Tine Soens, Katia Segers en Güler Turan, nr. 1423, 20 december 2017;
- *de situatie van de Rohingya* van Ingeborg De Meulemeester, Güler Turan, Herman De Croo, Wouter Vanbesien en Ward Kennes, nr. 1571, 27 april 2018.

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven genomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie nr. 1182

- In Zuid-Afrika wordt ingezet op de creatie van waardig werk. Steun aan de lokale privé-sector in de partnerlanden (voornamelijk kleine en middelgrote ondernemingen) beoogt onder andere de overgang van informele economische activiteiten naar de formele economie, onder meer om de uitvoering van een universele sociale bescherming mogelijk te maken.
- Vanuit het IAO trustfonds wordt het project 'Promoting Decent Work on Tea Plantations in Malawi's Thyolo District' sinds maart gesubsidieerd. In samenwerking met tripartite organisaties trachten we zo iets te doen aan waardig werk tekorten.
- Ik heb een studieopdracht uitgeschreven, die gegund is aan Ernst & Young om de ketenrisico's in kaart te brengen, om de stand van zaken te geven per sector en om tot beleidsopties te komen. De studie van Ernst & Young zal eind 2018 worden opgeleverd.
- Ik keurde een nieuw project goed, dat zal worden gesubsidieerd met middelen uit het Vlaams Trustfonds bij de IAO: 'Paving the way for a sustainable natural stone industry' in India. Doelstelling van het project is om meer werkbaar werk te creëren in de natuursteensector van India. De IAO zal daarvoor een strategisch actieplan opzetten met werkgevers-, werknemers- en vakbondsorganisaties om zowel een productievere als een duurzamere sector te bekomen.
- Op 26 november 2018 zal er een colloquium doorgaan dat beoogt de expertise en technologie van de bedrijfswereld in te schakelen voor het respect voor de mensenrechten in de internationale toeleveringsketens.

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven genomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 1422

- Aangezien dit een aanvulling van de resolutie betreft, verwijs ik naar de initiatieven die werden opgenomen in de beleidsbrief 2017-2018.

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven genomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 1423

- De Europese Raad Algemene Zaken van 26 juni bereidde de hoorzitting over de rechtstaat in Polen voor.
- Een aantal lidstaten was voorstander van een dergelijke gedachtenwisseling. Vlaanderen participeerde op federaal niveau aan de voorbereidende DGE.
- Hierbij werd afgesproken dat ons land in nauw overleg met de gelijkgezinden landen die voor het houden van deze hoorzitting stemden, zijn tussenkomst zal voorbereiden en coördineren.

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven genomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 1571

- Op 15 september 2017 heb ik een brief geschreven naar Hoge Vertegenwoordiger Mogherini om mijn bezorgdheid omtrent de humanitaire situatie van de Rohingya kenbaar te maken.

- Op 12 oktober 2017 kende ik een subsidie van 200.000 euro toe aan het Rode Kruis Vlaanderen. Dit naar aanleiding van de toenemende stroom Rohingya-vluchtelingen naar Bangladesh.
- Op 28 augustus 2018 trok ik 150.000 euro noodhulp uit voor de opvang van Rohingya-kinderen in vluchtelingenkampen in Bangladesh.

Bijlage 4. Rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Er werden tijdens de voorbije periode geen formele aanbevelingen geformuleerd voor het beleidsdomein.

Bijlage 5. Rapportering over gevolgen die gegeven werden aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Justitie die betrekking hebben op de regelgeving

Niet van toepassing.

Bijlage 6 Horizontaal beleid op het vlak van integratie, gelijke kansen en armoedebestrijding

De uitvoering van 'het Vlaams horizontaal integratiebeleidsplan 2016-2019' behoort niet tot de bevoegdheid van het beleidsdomein internationaal Vlaanderen. De doelstelling is om specifiek in Vlaanderen zelf met een aantal actoren zoals lokale besturen de zogenaamde herkomstkloof van de nieuwkomers aan te pakken.

Hetzelfde geldt voor 'het horizontale gelijke kansenbeleid 2015-2019' dat vier prioritaire uitdagingen voor Vlaanderen zelf naar voor schuift: het realiseren van integrale toegankelijkheid, een inclusieve samenleving voor personen met een handicap, het realiseren van een genderklik en het bestrijden en voorkomen van discriminatie.

'Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019' richt zich tenslotte eveneens louter op de Vlaamse context en valt buiten de inspanningen die ik via het beleidsdomein internationaal Vlaanderen neem om vooral in de partnerlanden Mozambique, Malawi en Zuid-Afrika de armoede te doen afnemen.

Dit neem niet weg dat het Departement BUZA en haar vertegenwoordigers in het buitenland flankerend steun zullen bieden wanneer in functie van de kennisopbouw in deze beleidsvelden er een behoefte bestaat om te weten wat andere landen en internationale instellingen op dit terrein al dan niet presteren. Het is ook van belang het beleid van de Europese instellingen te kennen en indien mogelijk mee vorm te geven.